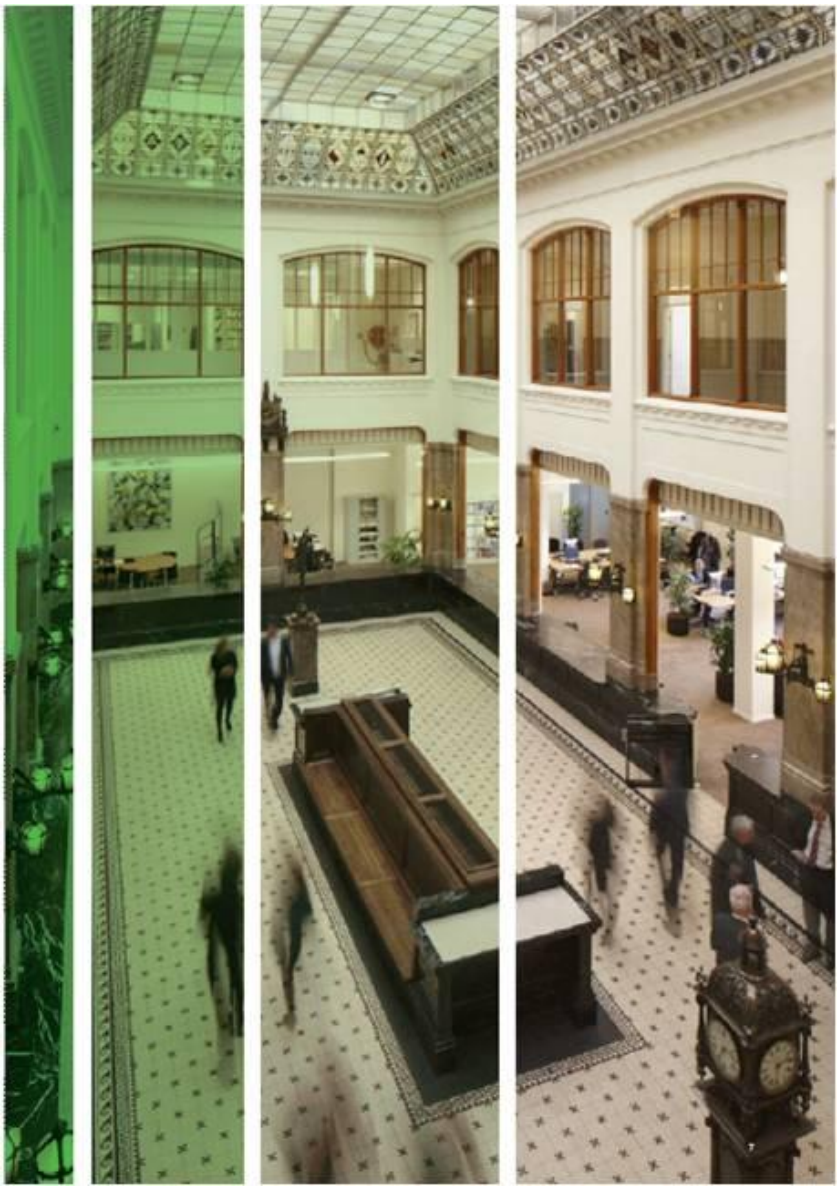
KAS BANK N.V.

JAARVERSLAG 2011

KAS BANK
COMMITTED SINCE 1806

VIJF JAAR KERNCIJFERS KAS BANK N.V.

Geconsolideerd in miljoenen euro's	2011	2010	2009	2008	2007
Eigen vermogen toekomend aan de aandeelhouders van de bank	168,0	187,0	193,4	167,5	254,9
Aansprakelijk vermogen (Eigen vermogen toekomend aan de aandeelhouders van de bank en Achtergestelde schulden)	168,0	187,0	193,4	167,5	266,3
Totaal activa	5.345,3	6.017,3	6.329,7	7.360,2	8.371,8
Baten					
Rente	27,5	20,6	30,6	28,9	21,6
Provisie	68,1	69,7	74,4	87,4	91,7
Handel/Beleggingen	9,1	24,7	28,9	10,9	32,9
Overige baten	10,6	2,2	2,0	0,7	26,2
	115,3	117,1	135,9	127,8	172,4
Operationele bedrijfslasten	97,9	97,5	104,4	106,4	100,4
Bijzondere waardeverminderingen	2,1	-2,6	-0,3	73,4	4,7
Bedrijfslasten	100,0	94,9	104,0	179,8	105,1
Resultaat over de verslagperiode voor belastingen	15,3	22,3	31,8	-52,0	67,3
Resultaat over de verslagperiode toekomend aan de aandeelhouders van de bank	**10,2**	**18,5**	**24,6**	**-39,9**	**50,9**
Gegevens per aandeel van nominaal € 1,00					
Intrinsieke waarde na voorgesteld dividend	11,36	12,83	13,27	11,49	14,19
Gewoon resultaat per aandeel	0,70	1,27	1,69	-2,70	3,41
Dividend	0,50	0,73	0,73	0,45	2,60
Hoogste slotkoers	12,25	14,24	14,40	29,30	29,69
Laagste slotkoers	7,72	11,00	6,95	9,45	20,49
Koers per ultimo	8,55	11,76	14,05	9,90	25,00
Ratio's					
Nettorendement op gemiddeld eigen vermogen (%)	5,8	10,0	13,7	-20,2	23,7
Efficiency ratio (exclusief bijzondere waardeverminderingen)	85	83	77	83	58
BIS-ratio (gemiddeld)*	23	21	21	15	16

**De BIS-ratio over het jaar 2007 is gebaseerd op Basel I. De BIS-ratio's over 2008 tot en met 2011 zijn gebaseerd op Basel II.*

KAS BANK
COMMITTED SINCE 1806

JAARVERSLAG 2011

Profiel van KAS BANK N.V.

KAS BANK N.V. is de onafhankelijke Europese specialist in effectendienstverlening en risico- en rapportagediensten aan professionele partijen in de pensioen- en effectenwereld.

De strategie van KAS BANK berust op 'pure play'. Dit onderstreept de volledige neutraliteit en onafhankelijkheid van KAS BANK. Een laag risicoprofiel vormt een integraal onderdeel van onze dienstverlening. Het lage risicoprofiel wordt tevens weerspiegeld in de kwaliteit van de balans en een hoge solvabiliteitsratio.

Naast onze rol als bewaarder van effecten en clearing en settlement specialist ligt de nadruk op compliance diensten, risicobeheersing en managementinformatie. Daarbij opereren wij vanuit het marktperspectief van onze klanten. Door hun administratieve diensten uit te besteden aan KAS BANK kunnen onze klanten zich primair richten op hun eigen kerndienstverlening. In onze dienstverlening staan maatwerk en transparantie centraal. Dit wordt bereikt door proactieve dienstverlening, vooruitstrevende informatietechnologie en optimale procesbeheersing.

KAS BANK, opgericht in 1806, staat genoteerd aan de effectenbeurs van NYSE Euronext Amsterdam. Wij zijn een Europees bedrijf met een sterke internationale uitstraling. Bij onze vestigingen in Amsterdam, Londen en Wiesbaden werken in totaal circa 750 medewerkers en meer dan 35 nationaliteiten.

Inhoud

Personalia 4

Brief aan de Aandeelhouders 7

Aandeelhoudersinformatie 8

Verslag van de Raad van Commissarissen 11

Verslag van de Raad van Bestuur 21

Jaarrekening 2011
- Geconsolideerde winst- en verliesrekening 40
- Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten 41
- Geconsolideerde balans 42
- Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen 43
- Geconsolideerd kasstroomoverzicht 44
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 45
- Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening 62
- Toelichting op de geconsolideerde balans 67
- Toelichting op de buiten de balanstelling opgenomen verplichtingen 81
- Risicobeheer 82
- Segmentatie 103
- Toelichting op de op aandelen gebaseerde betalingen en verbonden partijen 105
- Toelichting op het honorarium controlerend accountant 110
- Enkelvoudige winst- en verliesrekening 111
- Enkelvoudige balans 112
- Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 113
- Bestuursverklaring en ondertekening 115

Overige gegevens
- Resultaatbestemming 2011 116
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 118

Diverse verslagen en verklaringen
- Verslag van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK 120
- Verslag van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK Effectenbewaarbedrijf 122
- Verslag van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS Derivaten Clearing 123

Corporate governance 124

Personalia

per 1 maart 2012

Raad van Commissarissen

Drs. R. Smit RA (1950), voorzitter
Prof. dr. J.M.G. Frijns (1947), vicevoorzitter
A.H. Lundqvist (1945)
Prof. dr. R.A.H. van der Meer RA (1949)
R. Icke RA (1957)
Drs. R. Teerlink (1961)

Drs. R. Smit RA, voorzitter

Huidige hoofdfunctie	Directeur 5 Park Lane B.V. en Rope Consultancy B.V.
Voormalige hoofdfunctie	Chief Financial Officer (CFO) van het Nederlandse bedrijf van ABN Amro N.V., Group Treasurer ABN Amro Bank N.V. en Chief Executive Officer (CEO) van de Duitse activiteiten van ABN Amro Bank
Nevenfuncties	Chief Financial Officer (CFO) van Synerscope B.V. in Eindhoven; Beiratsmitglied van FinanzDesk Krediet Management GmbH in Düsseldorf
Eerste benoeming	2010
Lopende benoemingstermijn	2014

Prof. dr. J.M.G. Frijns, vicevoorzitter

Huidige hoofdfunctie	Bijzonder hoogleraar Beleggingsleer aan de Vrije Universiteit
Voormalige hoofdfunctie	Directeur Beleggingen en lid van de Hoofddirectie van Pensioenfonds ABP
Nevenfuncties	Voorzitter Raad van Commissarissen FMO; Lid Raad van Commissarissen IMC International Marketmakers B.V. en Bouwinvest B.V.; lid van de Board of Directors van de JP Morgan Funds in Luxemburg; lid van de beleggingscommissie van pensioenfonds Zorg en Welzijn, pensioenfonds Progress en pensioenfonds Medische Specialisten; lid van de adviescommissie van Nauta Dutilh
Eerste benoeming	2008
Lopende benoemingstermijn	2012

A.H. Lundqvist

Huidige hoofdfunctie	Voorzitter Bestuur Stichting Surf
Voormalige hoofdfunctie	Voorzitter Directie IBM Nederland N.V.; Voorzitter College van Bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven
Nevenfuncties	Voorzitter Raad van Commissarissen Generali Verzekeringsgroep N.V.; Lid Raad van Commissarissen Surfnet B.V., Surfdiensten B.V. en Surf SPS B.V.; Voorzitter UvA Holding BV; Lid Stichting Preferente Aandelen ASML; Voorzitter brancheorganisatie High Tech Systems Platform, Point One en Boegbeeld High Tech Systemen en Materialen
Eerste benoeming	2001
Lopende benoemingstermijn	2013

Prof. dr. R.A.H. van der Meer RA

Huidige hoofdfunctie	Hoogleraar Finance aan de Rijksuniversiteit Groningen; directeur P&C B.V. en Lesuut Finance B.V.
Voormalige hoofdfunctie	Lid Raad van Bestuur Fortis
Nevenfuncties	Voorzitter Raad van Commissarissen BNP Paribas Obam, Stadsherstel Den Haag N.V. en vicevoorzitter Cório N.V.; lid Raad van Commissarissen European Asset Trust N.V., J.P Morgan (sicav) en Teslin Capital Management N.V.; Raad (plaatsvervanger) Ondernemingskamer (Gerechtshof Amsterdam)
Eerste benoeming	2005
Lopende benoemingstermijn	2013

R. Icke RA

Huidige hoofdfunctie	Geen
Voormalige hoofdfunctie	Chief Executive Officer (CEO) USG People N.V.
Nevenfuncties	Voorzitter Raad van Commissarissen Ormit Holding B.V., DPA Group N.V., orizon GmbH; Lid Raad van Commissarissen en voorzitter Auditcommittee Heijmans N.V.; lid Raad van Commissarissen Kinderopvang Nederland B.V., VvAA Groep B.V. en Gropeco B.V.; lid Raad van Toezicht van het Kadaster; lid investeringscommissie Project Holland Fonds
Eerste benoeming	2010
Lopende benoemingstermijn	2014

Drs. R. Teerlink

Huidige hoofdfunctie	Chief Administrative Officer Royal Bank of Scotland Group plc
Nevenfuncties	Geen
Eerste benoeming	2010
Lopende benoemingstermijn	2014

De nationaliteit van de commissarissen is de Nederlandse.

Raad van Bestuur

Jhr. mr. A.A. Röell (1959), voorzitter
R.J. Kooijman RA (1961), Chief Financial Officer
Drs. S.A.J. van Katwijk (1964)

Managing Director KAS BANK UK branch

Drs. L.G. Vis

Managing Director Germany
KAS Investment Servicing GmbH

J. W. Sittmann, M.B.L.

Chief Risk Officer

Ir. K.H.J. Wulteputte

Compliance Officer
Mr. A. van Tijum

Interne accountant
J. Voskuilen RA

Secretaris Raad van Bestuur
Mr. M.G.F.M.V. Janssen

Senior management
Drs. M.J.W.H. Janssen
Drs. G.J. Kremer
Ing. J.N.P. Laan
J. W. Sittmann, M.B.L
Drs. M. Schilstra
M.A. van der Sluis
Drs. M. van Weezenbeek
Ir. K.H.J. Wulteputte

Geachte aandeelhouder,

Was het glas in 2011 half leeg of half vol? Het merendeel van de financiële sector lijkt geneigd om te kiezen voor half leeg. En niet zonder reden, want 2011 heeft niet het door velen gehoopte economisch en financieel herstel gebracht. KAS BANK ziet het glas echter liever half vol.

Gegeven de economische en financiële omstandigheden heeft KAS BANK in 2011 namelijk naar behoren gepresteerd. Solvabiliteit en liquiditeit zijn onverminderd uitstekend en zijn verder gegroeid. Ook de klanttevredenheid is gestegen, mede door de introductie van enkele zeer innovatieve toepassingen waaronder een speciale app voor de iPad. De winst houdt met deze goede ontwikkelingen helaas geen gelijke tred en is opnieuw gedaald. Voornaamste oorzaken zijn de nog altijd extreem lage korte rentetarieven en de veel lagere handelsvolumes als gevolg van de voortdurende onzekerheid op de financiële markten. Ondanks dit gure klimaat blijven wij streven naar behoud van ons lage risicoprofiel en blijven wij sturen op basis van langjarige doelen en resultaten.

Een uitstekend voorbeeld van onze langetermijnvisie is het in 2011 aangekondigde partnership met de Duitse Deutsche WertpapierService Bank AG. Door gezamenlijk een retail effectenplatform voor eerst de Nederlandse en daarna de Europese markt te ontwikkelen, wordt de weg geopend naar een structurele verbetering van de wijze waarop de gehele Europese effectenindustrie is georganiseerd. Bovendien wordt dit nieuwe platform in Amsterdam gevestigd. En dat is zeker een positieve bonus voor de Nederlandse financiële sector als geheel.

Het glas is echter om meerdere redenen halfvol. De eurocrisis leert ons bijvoorbeeld eens te meer dat financiële instellingen alleen recht van overleven hebben als zij hun business model goed beheersen en dit volledig in dienst van hun klanten stellen. Onze pure play strategie, die overigens al van ver voor de kredietcrisis dateert, speelt goed in op de behoefte naar klantgecentreerde, begrijpelijke business modellen die toegevoegde waarde bieden en waarbij geen onnodig risico wordt gelopen.

Deze strategie wordt steeds meer herkend en gewaardeerd bij onze belangrijkste klantgroepen, namelijk institutionele beleggers (pensioenfondsen, beleggingsfondsen en verzekeraars) enerzijds en banken en brokers anderzijds. Dat uit zich onder meer in de toenemende belangstelling voor ondersteuning door KAS BANK bij de inrichting van de governance functie binnen hun bedrijf. Klanten, maar ook alle andere stakeholders, moeten er immers onvoorwaardelijk op kunnen rekenen dat hun belangen de primaire drijfveer vormen van het handelen van bankiers of pensioenfonds-bestuurders. Alleen dan herstelt het vertrouwen van maatschappij en consument in de financiële sector als geheel. Met deze opvatting staan wij niet alleen. Kofi Annan, Nobelprijswinnaar voor de Vrede en voormalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties, onderstreepte tijdens een door KAS BANK georganiseerd evenement over pension fund governance het belang van de Nederlandse pensioensector bij het bevorderen van ‘good governance’ in de landen en bedrijven waarin door hen wordt geïnvesteerd.

Met de nodige kanttekeningen was het glas in 2011 dus halfvol. In 2012 zijn er volop kansen om het glas weer bij te schenken. Ondertussen danken wij traditiegetrouw onze klanten, medewerkers en aandeelhouders voor hun blijvend positieve betrokkenheid bij onze inmiddels 206 jaar oude bank. Een oud en dierbaar instituut dat springlevend en vol vertrouwen naar de toekomst kijkt.

Amsterdam, 1 maart 2012
Jhr. mr. A.A. Röell
Voorzitter Raad van Bestuur
KAS BANK N.V.

Aandeelhoudersinformatie

Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders 2011
In de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 28 april 2011 was 92,3% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigd en stemgerechtigd. De aanwezige aandeelhouders en certificaathouders vertegenwoordigden 37,2% van het stemgerechtigde kapitaal. Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK, die optreedt voor certificaathouders die niet zelf naar de vergadering komen, vertegenwoordigde daarmee 62,8% van het stemrecht. Alle certificaathouders die aan de vergadering deelnamen, hebben automatisch stemvolmacht van het Administratiekantoor gekregen. In de vergadering zijn nagenoeg alle besluiten met algemene stemmen genomen. De stemuitslag is direct na de vergadering op de website van de vennootschap gepubliceerd.

Beursnotering
De gewone aandelen zijn sinds 1986 in de vorm van certificaten van aandelen genoteerd aan de Officiële Markt van de effectenbeurs van NYSE Euronext Amsterdam N.V. KAS BANK maakt deel uit van de Amsterdam Smallcap Index (AScX index) van NYSE Euronext.

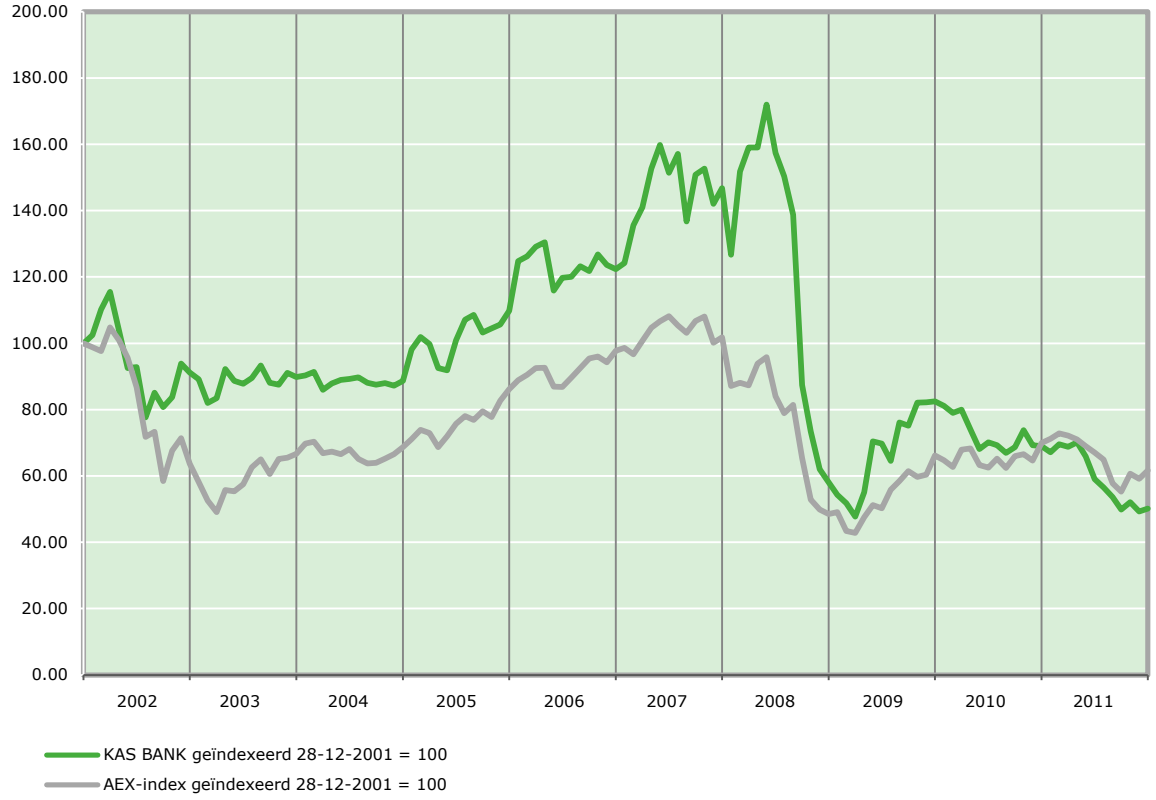
Dividendbeleid
Conform het met de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besproken dividendbeleid streven wij ernaar circa 60 tot 80% van het nettoresultaat als dividend uit te keren, tenzij de winstontwikkeling of bijzondere omstandigheden dat niet toelaten.

Over 2011 zal worden voorgesteld het dividend vast te stellen op € 0,50 per gewoon aandeel. Als interim-dividend is al € 0,33 per gewoon aandeel ter beschikking gesteld, waardoor het slotdividend uitkomt op € 0,17. Het slotdividend zal in contanten worden uitbetaald.

5%-belangen
In het kader van de Wet op het financieel toezicht en het Besluit melding zeggenschap en kapitaalbelang in uitgevende instellingen zijn de volgende meldingen in het openbaar register van de AFM opgenomen:

-	Delta Lloyd N.V.	12,2%
-	APG Algemene Pensioen Groep N.V.	8,8%
-	Delta Deelnemingen Fonds N.V.	8,6%
-	ING Groep N.V.	7,9%
-	All Capital Holding B.V.	5,3%
-	KAS BANK N.V.	5,1%

Koersverloop
In deze grafiek is het (geïndexeerde) koersverloop van het certificaat van aandeel KAS BANK over de afgelopen tien jaar afgezet tegen het (geïndexeerde) verloop van de AEX-index.

De koers van het aandeel KAS BANK is het afgelopen jaar met circa 27% gedaald van € 11,76 (stand per ultimo 2010) naar € 8,55 (stand per ultimo 2011). Het gewoon resultaat per aandeel KAS BANK bedroeg in 2011 € 0,70 (2010: € 1,27). De gegevens per gewoon aandeel KAS BANK zijn opgenomen in het overzicht 'Vijf jaar Kerncijfers KAS BANK N.V.'.
KAS BANK heeft een 'A-' long-term rating en een 'A-2' short-term rating van Standard & Poor's.

Financiële kalender 2012

2 maart 2012	- bekendmaking jaarcijfers 2011
	- analistenbijeenkomst
14 maart 2012	- publicatie jaarverslag 2011
	- oproeping jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
28 maart 2012	- registratiedatum jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
25 april 2012	- jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
	- tussentijdse informatie: eerste kwartaal 2012
27 april 2012	- ex-dividendnotering van het certificaat van aandeel KAS BANK
2 mei 2012	- record date ter bepaling van de dividendgerechtigheid
4 mei 2012	- betaalbaarstelling slotdividend 2011
30 augustus 2012	- bekendmaking halfjaarcijfers 2012
	- analistenbijeenkomst
31 augustus 2012	- ex-dividendnotering van het certificaat van aandeel KAS BANK
4 september 2012	- record date ter bepaling van de dividendgerechtigheid
13 september 2012	- betaalbaarstelling interim-dividend 2012
31 oktober 2012	- tussentijdse informatie: derde kwartaal 2012

Financiële kalender 2013

1 maart 2013	- bekendmaking jaarcijfers 2012
	- analistenbijeenkomst
13 maart 2013	- publicatie jaarverslag 2012
	- oproeping voor de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
27 maart 2013	- registratiedatum voor de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
24 april 2013	- jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
	- tussentijdse informatie: eerste kwartaal 2013
26 april 2013	- ex-dividendnotering van het certificaat van aandeel KAS BANK
30 april 2013	- record date ter bepaling van de dividendgerechtigheid
3 mei 2013	- betaalbaarstelling slotdividend 2012
29 augustus 2013	- bekendmaking halfjaarcijfers 2013
	- analistenbijeenkomst
30 augustus 2013	- ex-dividendnotering van het certificaat van aandeel KAS BANK
3 september 2013	- record date ter bepaling van de dividendgerechtigheid
5 september 2013	- betaalbaarstelling interim-dividend 2013
30 oktober 2013	- tussentijdse informatie: derde kwartaal 2013

Verslag van de Raad van Commissarissen

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders,

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening over het boekjaar 2011 aan, zoals opgesteld door de Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening 2011 met de Raad van Bestuur en de onafhankelijke accountant besproken. De Raad van Commissarissen kan instemmen met het voorliggende jaarverslag, de jaarrekening en het rapport van de onafhankelijke accountant. Wij stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders daarom voor:

- de jaarrekening 2011 vast te stellen;
- het dividend over 2011 vast te stellen op € 0,50 per gewoon aandeel. Als interim-dividend over 2011 is reeds € 0,33 ter beschikking gesteld, waardoor het slotdividend over 2011 uitkomt op € 0,17, uit te keren in contanten. Het voorgestelde dividend is in lijn met het dividendbeleid van de vennootschap;
- decharge te verlenen aan de leden van de Raad van Bestuur voor hun bestuur in 2011 en aan de leden van de Raad van Commissarissen voor het uitgeoefende toezicht in 2011.

In ons verslag informeren wij u over de werkwijze en werkzaamheden van de Raad van Commissarissen en haar commissies in 2011, de wijze waarop wij toezicht hebben gehouden op het beleid en op de algemene gang van zaken bij de bank, en het remuneratiebeleid voor de leden van de Raad van Bestuur.

Algemeen

2011 was ook voor KAS BANK een moeilijk jaar. De verkramping halverwege het jaar van de financiële markten had repercussies voor het volume van de business en, via de lagere koersen, ook op de hoogte van de inkomsten. De sterk oplopende spanningen noopten tot extra aandacht voor de risicoposities van de bank. De keuze voor een laag risicoprofiel en de na de vorige crisis in 2008 versterkte interne beheersing wierpen daarbij hun vruchten af. Van substantiële verliezen was geen sprake.

De Raad van Commissarissen heeft zich via reguliere rapportages en mondelinge updates frequent en uitvoerig laten informeren over de stand van zaken. Hieronder geven wij een korte toelichting op enkele belangrijke onderwerpen die het afgelopen jaar besproken zijn in de vergaderingen van de Raad van Commissarissen. Voor de verslagen van de verschillende commissies van de Raad van Commissarissen verwijzen wij naar de betreffende paragraaf verderop in dit verslag.

Belangrijke onderwerpen in 2011

Strategie

Tijdens iedere vergadering spreekt de Raad van Commissarissen met de Raad van Bestuur over de ijking van de strategie van de bank. De strategische opties van KAS BANK zijn door de Raad van Bestuur vastgelegd in verschillende scenario's. Al deze scenario's zijn het afgelopen jaar uitgebreid besproken. Daarbij is nadrukkelijk gekeken naar de impact van deze scenario's op de belangrijkste stakeholders van KAS BANK: de klanten, de werknemers en last but not least de kapitaalverschaffers, in het bijzonder de aandeelhouders.
Algemene conclusie is dat de huidige strategie van zelfstandige groei in combinatie met het streven naar grotere operationele efficiëntie en concentratie op diensten met een zekere schaalonafhankelijkheid binnen de huidige marktomstandigheden de juiste is. De keuze voor drie focusgroepen in de commerciële strategie van de bank (pensioenfondsen in Nederland, Duitse institutionele markt en transaction management services), voor meer toegevoegde waarde diensten en een sterkere klantenbasis, bijvoorbeeld door verder onderzoek naar de mogelijkheden van nieuwe acquisities in Duitsland, is daarbij van groot belang. In dat verband worden de commerciële ontwikkelingen in de kernmarkten van de bank (Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk) regelmatig besproken. Samen biedt dit goede kansen voor verdere groei van KAS BANK. Samenwerking met

andere partijen ter vergroting van operationele efficiëntie, uitbreiding van het klantenbestand en het bewaard vermogen is daarbij niet uitgesloten, aangezien dit kan bijdragen aan de ontwikkeling en winstgevendheid van de onderneming.

dwpbank
Binnen de Raad van Commissarissen is zeer uitgebreid gesproken over de voorgenomen samenwerking met dwpbank. Om de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de Raad van Commissarissen goed te waarborgen is hiervoor een aparte subcommissie geformeerd, bestaande uit de voorzitter en de commissarissen Icke en Teerlink. De leden hebben eens in de twee à drie weken overleg en doen hierover verslag in de plenaire vergadering van de Raad van Commissarissen. Sinds de ondertekening van de Memorandum of Understanding is er ook periodiek overleg met de commissarissen ('Aufsichtsrat') van dwpbank.

Naar het oordeel van de Raad van Commissarissen biedt de voorgestelde samenwerking een uitstekende mogelijkheid om op het gebied van processing te komen tot een grotere efficiëntie waarbij geprofiteerd kan worden van de schaalomvang van dwpbank. De voorgenomen overgang van de operationele afdelingen van KAS BANK naar dwpbank draagt bij aan het structureel terugdringen van de operationele kosten van de bank. Voorts biedt deze samenwerking de mogelijkheid het klantenbestand, de marktpositie en het bewaard vermogen van KAS BANK te vergroten. Dit geldt zowel op de Nederlandse en Europese markt voor effectenverwerking als op de Duitse markt voor zakelijke dienstverlening aan professionele beleggers.
De belangen van alle stakeholders zijn zorgvuldig afgewogen. Een samenwerking met dwpbank schept voor alle stakeholders van de bank aanzienlijke kansen naar de toekomst toe.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen
De Raad van Commissarissen heeft zich samen met de Raad van Bestuur beraden over de opstelling van KAS BANK ten aanzien van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De conclusie is dat met name het onderwerp good governance past bij de strategie en de positie van de bank. De producten en diensten die de bank aan pensioenfondsen biedt op het gebied van asset servicing ondersteunen het pensioenfondsbestuur in het waarmaken van zijn bestuurlijke en maatschappelijke verantwoordelijkheden. In dat verband heeft KAS BANK in 2011 een Governance Event georganiseerd met Kofi Annan als gastspreker.

Bedrijfsvoering
De bedrijfsvoering is uitgebreid besproken. De Raad van Commissarissen is van mening dat onder de huidige marktomstandigheden een stabiele bedrijfsvoering van eminent belang is. KAS BANK heeft door haar lage risicoprofiel en sterke solvabiliteit en liquiditeit een duidelijke uitstraling naar de markt. Voor marktpartijen is dat een belangrijke reden om met KAS BANK samen te werken. Vanwege de voortdurende financiële onrust op de markten is intensieve aandacht gewenst voor collateral management bij zowel de bank als de klanten van KAS BANK.

Samenstelling Raad van Bestuur
De Raad van Commissarissen heeft besloten om de Raad van Bestuur van de vennootschap terug te brengen van vier naar drie leden. Na het vertrek van de heer Blom als bestuurder in juli 2011 heeft een herverdeling van de aandachtsgebieden binnen de Raad van Bestuur plaatsgevonden. De belangrijkste redenen voor het verkleinen van de Raad van Bestuur zijn de omvang van de onderneming en de versterking van het senior management in de afgelopen jaren. Door het versterken van de laag direct onder de Raad van Bestuur kunnen meer verantwoordelijkheden lager in de organisatie worden gelegd en is de aansturing eenvoudiger geworden. Ook verwacht de Raad van Commissarissen hiervan een positief effect op de innovatiekracht van de onderneming. De Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur zijn de heer Blom zeer erkentelijk voor zijn langjarige en belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en groei van KAS BANK.

Bedrijfscultuur
Vanuit toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) is een themaonderzoek gestart naar gedrag en cultuur bij de besluitvorming bij financiële instellingen. Naar de mening van DNB bepalen gedrag en cultuur in belangrijke mate de prestaties van een onderneming. Deze elementen behoren daarom tot de speerpunten in het toezicht. Uit het onderzoek zijn ook voor KAS BANK enkele actiepunten voortgevloeid op het gebied van besluitvorming, interne communicatie en interne cultuur. Zo is het van belang om bij belangrijke besluitvormingsprocessen de belangen van alle betrokken stakeholders expliciet te benoemen en af te wegen en dit ook vast te leggen.
De Raad van Commissarissen heeft dit voor haar eigen besluitvorming aangescherpt. De Raad van Commissarissen zal er ook op toezien dat wordt gehandeld in lijn met eerder gestelde strategische doelen. Verder zijn door de commissarissen gesprekken gevoerd met de Ondernemingsraad en met medewerkers over de interne cultuur en de interne communicatie.

Risicobereidheid
Ieder jaar bespreekt de Raad van Commissarissen het beleid ten aanzien van de risicobereidheid van KAS BANK. De behandeling vindt plaats in de vorm van een open discussie tussen Raad van Commissarissen, Raad van Bestuur en de Chief Risk Officer. Onderzocht is of er redenen zouden kunnen zijn om de lage risicobereidheid aan te passen. In deze context is ook gekeken naar het dividendbeleid en kapitaalsbeleid van KAS BANK. Ten slotte is gekeken hoe KAS BANK omgaat met het feit dat risico verandert in de tijd.

Uitkomst van de discussie was de bevestiging door de Raad van Commissarissen dat voor KAS BANK een laag risicoprofiel passend is en blijft. De redenen zijn onveranderd gebleven. Dat zijn onder meer het beschermen van de reputatie van de bank, de continuïteit van de bank (ook onder stress) en het waarborgen van de belangen van alle stakeholders van de bank, waarvan de meerderheid (klanten, aandeelhouders, medewerkers, toezichthouders en de andere deelnemers aan de financiële infrastructuur) een langetermijn relatie aangaat met KAS BANK. Het lage risicoprofiel heeft ook een duidelijke signaalfunctie in de markt.

Regeling beheerst beloningsbeleid
De Regeling beheerst beloningsbeleid is door de Raad van Commissarissen diverse malen besproken met de Raad van Bestuur. De regeling is gericht op een verdere beheersing van de risico's van variabel belonen en is van toepassing op de gehele bankensector. Het beloningsbeleid van KAS BANK is getoetst en aangepast aan de regeling. De Raad van Commissarissen heeft het aangepaste beloningsbeleid goedgekeurd. Ook de bezoldiging van de Raad van Bestuur zal waar nodig conform de regeling worden aangepast.
Uit onderzoek van DNB is gebleken dat de regeling bij de meeste ondernemingen verdere aanscherping behoeft. In de komende maanden zal daarom een nadere precisering van het beloningsbeleid volgen. Met name de gehanteerde drempel voor toepassing van de regeling moet worden aangepast. Ook moet de vaststelling welke medewerkers behoren tot de 'identified staff' nader worden onderbouwd. Voor de identified staff gelden specifieke eisen ten aanzien de variabele beloning.

De materiële impact van de regeling op het totale beloningsbeleid bij KAS BANK is vrijwel nihil. In het verleden heeft variabele beloning bij KAS BANK vanwege haar business model en haar bedrijfscultuur nimmer tot perverse prikkels geleid. Door de gedetailleerdheid en de nadruk op formele procedures zorgt de regeling wel voor veel extra werk. Interne procedures moeten worden aangepast en er moet een kader zijn waarbinnen formele verantwoording kan worden afgelegd.

Permanente educatie
In 2011 is voor de commissarissen en de bestuurders een intensief programma van permanente educatie gestart, verzorgd door een aantal externe deskundigen. Daarnaast heeft het senior management een aantal presentaties verzorgd tijdens de diverse vergaderingen van de Raad van Commissarissen en de Commissies.

De Raad van Commissarissen heeft overwogen dat de kennis van en betrokkenheid van de commissarissen bij de operations en de daarmee samenhangende risico's door middel van permanente educatie verder kan worden verdiept. Hiertoe zal in 2012 een programma starten (zie hierna onder 'Zelfevaluatie Raad van Commissarissen').

Governance

Samenstelling en werkwijze Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit zes leden. Voor de personalia van de leden verwijzen wij u naar pagina 4 en 5 van het jaarverslag. Alle commissarissen zijn onafhankelijk in de zin van de corporate governance code. Voormalige bestuurders hebben geen zitting in de Raad van Commissarissen.
De commissarissen ontvangen geen resultaatafhankelijke beloning. Geen van de commissarissen bezit aandelen of opties KAS BANK.

In de vergaderingen (en daarbuiten) staat de toezichthoudende en adviserende taak van de Raad van Commissarissen centraal. De taakverdeling en de werkwijze van de Raad van Commissarissen zijn neergelegd in een reglement. Dit is te vinden op de website van de vennootschap onder het tabblad Investor Relations, Corporate Governance.

De Raad heeft uit zijn midden drie commissies ingesteld: de Commissie Toezicht Risicobeheer, de Auditcommissie en de Commissie voor Benoemingen en Beloningen. De taak van die commissies is om de besluitvorming van de Raad van Commissarissen voor te bereiden. Verderop in dit verslag vindt u een beschrijving van de samenstelling en werkzaamheden van deze drie commissies.

Voor de leden van de Raad van Commissarissen geldt een rooster van aftreden. In 2011 waren er volgens rooster geen commissarissen aan de beurt om af te treden. In 2012 is volgens rooster commissaris Frijns aan de beurt om af te treden. In 2013 zijn de commissarissen Lundqvist en Van der Meer aan de beurt om af te treden. Het volledige rooster van aftreden is te vinden op de website van de vennootschap.

Profielschets

De Raad van Commissarissen heeft een profielschets opgesteld voor zijn omvang en samenstelling. De profielschets is te vinden op de website van de vennootschap. De belangrijkste elementen van de profielschets zijn kennis van of ervaring of bekendheid met IT en administratieve organisatie, nationaal en internationaal bankieren, effecten en derivaten, sociaal beleid, (internationaal) ondernemen, de werkwijze van institutionele beleggers en financiële instellingen en de (Europese) effectenindustrie.

Een belangrijk punt van aandacht is de diversiteit in de Raad van Commissarissen. Bij een vacature in de Raad van Commissarissen zal dit punt hoge prioriteit krijgen en zal expliciet worden gezocht naar een vrouwelijke kandidaat.

Samenwerking met het management

In 2011 is opnieuw sprake geweest van grote betrokkenheid van de Raad van Commissarissen bij de onderneming. Tussen de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de voorzitter van de Raad van Bestuur is ook regelmatig contact buiten de vergaderingen om. Het contact tussen de overige commissarissen en de bestuurders is eveneens verder geïntensiveerd. Commissarissen zijn regelmatig aanwezig bij presentaties van de Raad van Bestuur aan de medewerkers, bij seminars van de bank voor haar klanten en bij andere formele en informele gelegenheden. Zowel in als buiten de vergaderingen om is sprake van toenemende contacten met het senior management. De Raad van Commissarissen zal op structurele basis blijven spreken met het senior management van de bank, zowel in een-op-een gesprekken als in gezamenlijkheid, als ook in de informele

omgeving. Dit geeft een goed beeld van de governance binnen de bank en is mede van belang in het kader van 'succession planning'.

Aantal vergaderingen
In 2011 heeft de Raad van Commissarissen zesmaal met de Raad van Bestuur vergaderd conform het vastgestelde vergaderschema. Eenmaal is in Wiesbaden vergaderd waar de strategische ontwikkelingen van KAS BANK in Duitsland centraal stonden. Daarnaast vergaderde de Raad van Commissarissen driemaal buiten aanwezigheid van de Raad van Bestuur. Het opkomstpercentage in de vergaderingen was 100%. Tweemaal hebben leden van de Raad van Commissarissen deelgenomen aan de overlegvergadering van de Ondernemingsraad.

Zelfevaluatie Raad van Commissarissen
De Raad van Commissarissen evalueert jaarlijks het eigen functioneren. In 2011 is besloten de evaluatie in 2012 te doen met behulp van een externe deskundige. Bij de uitvoering van het onderzoek is gewerkt met vragenlijsten die op anonieme basis zijn ingevuld door de commissarissen en de bestuurders. De vragen betroffen onder meer het functioneren van de Raad van Commissarissen en dat van de commissies, het profiel van de Raad van Commissarissen, de aanwezige competenties en de relatie tussen de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur.

De uitkomsten van zelfevaluatie zijn begin 2012 besproken in een extra vergadering van de Raad van Commissarissen. De voornaamste conclusies zijn:

- Een goed begrip van operations en risk is noodzakelijk om de taak van commissaris goed te kunnen uitoefenen. Een van de actiepunten is het opzetten van een operations programma waarbij kennis en begrip van de belangrijkste basisprocessen binnen de bank centraal staan.
- Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur hebben ieder hun eigen taken en verantwoordelijkheden binnen het two-tier model. Toch verschijnen er langzaam elementen van het one-tier model in de relatie tussen Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur. De betrokkenheid van de Raad van Commissarissen zal op een aantal punten verder geïntensiveerd worden mede gegeven de bijzondere marktomstandigheden. Op het gebied van de strategie is die betrokkenheid de laatste jaren al flink toegenomen. Dit vergt een blijvende goede afstemming tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.
- Bij de Commissie Toezicht Risicobeheer zal worden bezien hoe de blik meer voorwaarts gericht kan zijn. Ook wordt gekeken naar de taakverdeling tussen de Commissie Toezicht Risicobeheer en de Auditcommissie.

Prioriteitsgebieden voor 2012
In 2012 komen de prioriteiten van de Raad van Commissarissen te liggen op het gebied van verdere samenwerking met dwpbank, operations en risk management, uitbouw van het product- en dienstenaanbod, de commerciële strategie en human resources.

Corporate governance code en Code Banken
In het hoofdstuk Corporate governance achter in dit jaarverslag treft u uitgebreide informatie aan over de wijze waarop de bank de principes van de Nederlandse corporate governance code en van de Code Banken heeft toegepast. Daarin wordt ook de corporate governance structuur van de bank uiteengezet. Het onderwerp corporate governance staat op de agenda van de komende Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter verdere toelichting.

Commissies Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft vanuit haar midden drie commissies samengesteld: de Commissie Toezicht Risicobeheer, de Auditcommissie en de Commissie voor Benoemingen en Beloningen. De Raad van Commissarissen ontvangt de notulen van iedere vergadering van een commissie. De voorzitters van de commissies doen na ieder vergadering mondeling verslag van de beraadslagingen en aanbevelingen aan de plenaire vergadering van de Raad van Commissarissen.

Commissie Toezicht Risicobeheer

De Commissie Toezicht Risicobeheer richt zich op het toezicht op de Raad van Bestuur wat betreft de interne risicobeheersing- en controlesystemen binnen de vennootschap vanuit bancairtechnisch oogpunt. Hieronder worden begrepen de kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, marktrisico's en operationele risico's en Business Continuity Management. De Commissie Toezicht Risicobeheer bestaat uit de commissarissen Van der Meer (voorzitter), Teerlink en Frijns.

In 2011 is driemaal vergaderd. De Commissie besteedde veel aandacht aan de vertaling door het management van het gekozen lage risicoprofiel in concrete risicolimieten c.q. maatregelen ter mitigering van operationele, IT en uitbestedingrisico's. Ten aanzien van het operationeel risico is besproken hoe de rapportage verder kan worden gekwantificeerd en bewaakt en hoe er een risicobereidheid voor kan worden bepaald. Binnen het kader van operationeel risico behandelt voortaan de Commissie Toezicht Risicobeheer het IT risico in plaats van de Auditcommissie. De commissie heeft het liquiditeitsbeleid van de bank besproken. KAS BANK stuurt vanuit zijn business op een ruime liquiditeitspositie. Bij de vertaling daarvan in het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) is rekening gehouden met de specifieke karakteristieken van de bank, waarbij de business zelf voortdurend liquiditeit genereert.

De commissie is tevreden met de manier waarop in het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) het benodigde kapitaal van KAS BANK wordt berekend op basis van onder meer (stress)scenario's. Door deze aanpak is het ICAAP KAS BANK specifiek gemaakt en sluit het goed aan bij de dienstverlening. Inzake Compliance zijn onder andere het klantacceptatiebeleid en de noodzaak van bewaking van het beleid besproken. Verder zijn de gevolgen van Basel III en de daaruit voortvloeiende kansen voor KAS BANK aan de orde geweest.

Auditcommissie

De Auditcommissie oefent toezicht uit op de Raad van Bestuur ten aanzien van de aspecten van de interne risicobeheersing- en controlesystemen binnen de vennootschap vanuit financieel administratief technisch oogpunt. Bij haar werkzaamheden staan de kwaliteit, integriteit en keuzes van de financiële informatie-verschaffing, de rol en het functioneren van de Interne Accountantsdienst en de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid, centraal. De Auditcommissie bestaat uit de commissarissen Icke (voorzitter), Van der Meer, Lundqvist en Smit.

De commissie heeft in 2011 driemaal vergaderd. De externe accountant was bij deze vergaderingen aanwezig. De belangrijkste onderwerpen waren de financiële verslaglegging van de jaarcijfers en halfjaarcijfers, de ontwikkelingen van nieuwe wet- en regelgeving (liquiditeitenbeheer, stresstest, Basel III, QIS), de adviesbrief over de kwaliteit van de interne beheersing van de Interne Accountantsdienst en het accountantsverslag van de externe accountant, de schadeanalyses, het budget 2011 en het auditplan van de Interne Accountantsdienst voor het komend jaar. Een punt van aandacht uit het accountantsverslag vormde de IT beveiliging van de bank en het 'in control' zijn, onder andere door middel van een schone ISAE 3402-verklaring (voorheen SAS 70-II).

Commissie voor Benoemingen en Beloningen
De Commissie voor Benoemingen en Beloningen richt zich op het opstellen van selectiecriteria en benoemingsprocedures voor bestuurders en commissarissen, en het voorbereiden van (her)benoemingen van bestuurders en commissarissen. Daarnaast doet deze commissie voorstellen aan de Raad van Commissarissen betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid en de bezoldiging van de individuele bestuurders. De Commissie voor Benoemingen en Beloningen bestaat uit de commissarissen Lundqvist (voorzitter), Icke en Smit.

De Commissie heeft in 2011 vijfmaal vergaderd. Aan sommige van de vergaderingen heeft ook commissaris Frijns deelgenomen. In de vergaderingen is onder andere het besluit om de Raad van Bestuur terug te brengen van vier naar drie bestuurders voorbereid. De afvloeiingsregeling van de heer Blom is nauw begeleid om te waarborgen dat deze binnen de afspraken van de codes zou blijven. Daarnaast is de variabele beloning van de bestuurders besproken en zijn de uitkomsten van de targets vastgesteld. De individuele performance van de bestuurders is geëvalueerd en nieuwe targets voor het komende jaar zijn gesteld. Het beloningsbeleid van de bank is vastgesteld en getoetst aan de Regeling beheerst beloningsbeleid. Ook de pensioenregeling van de Raad van Bestuur en van de bank is besproken.
Daarnaast is mede in het kader van de invoering van de Wet bestuur en toezicht op 1 juli 2012 de benoemingstermijn voor de bestuurders besproken. Besloten is om voor de bestaande bestuurders de huidige contracten voor onbepaalde tijd te handhaven, onder andere vanwege het feit dat de Raad van Commissarissen de bestuurders ieder jaar intensief beoordeelt.
Verder is de zelfevaluatie van de Raad van Commissarissen voorbereid. Met de onafhankelijke derde partij is vooraf uitgebreid gesproken over de opzet, uitvoering en nazorg van het onderzoek. De komende vacatures in de Raad van Commissarissen zijn eveneens besproken.

Hoofdlijnen van het bezoldigingsbeleid/remuneratierapport
Het bezoldigingsbeleid van de Raad van Bestuur is in november 2010 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders goedgekeurd en is terug te vinden op de website van de vennootschap onder het tabblad Investor relations, Corporate governance. De vaststelling van de bezoldiging van de Raad van Bestuur op basis van het vastgestelde beleid vindt plaats door de Raad van Commissarissen op advies van de Commissie Benoemingen en Beloningen. Voor de vaststelling van de componenten ter bepaling van de variabele beloning maakt de Raad van Commissarissen gebruik van de interne accountant van de vennootschap.

Het vaste inkomen is gerelateerd aan en afgezet tegen twee marktreferentiegroepen: de één bestaande uit (onderdelen van) Europese financiële instellingen die qua dienstverlening en/of omvang vergelijkbaar zijn met KAS BANK, en de ander bestaande uit ondernemingen uit de AScX index. Het totale beloningsniveau ligt beneden het mediane niveau van beide referentiegroepen. Het beloningsbeleid wordt eens in de twee jaar getoetst aan de ontwikkelingen in de markt en eens in de vier jaar met een beloningsdeskundige.

Het vaste inkomen van de voorzitter van de Raad van Bestuur is per 1 januari 2011 vastgesteld op € 370.000 op jaarbasis en het vaste inkomen van de overige leden van de Raad van Bestuur op € 267.500 op jaarbasis. De Raad van Commissarissen heeft op instigatie van de Raad van Bestuur, gegeven de huidige marktomstandigheden, besloten het door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde beleidsniveau voor de bezoldiging van de Raad van Bestuur in twee stappen in te voeren. Per 1 januari 2012 zal het beleidsniveau gelden: € 390.000 voor de voorzitter van de Raad van Bestuur en € 285.000 voor de overige leden van de Raad van Bestuur.

De bezoldigingssystematiek is voor de korte termijn variabele beloning ingegaan op 1 januari 2011. De jaarlijkse korte termijn variabele beloning van de Raad van Bestuur wordt bepaald aan de hand van een aantal door de Raad van Commissarissen vastgestelde performancecriteria. Deze criteria zijn voor 70% ontleend aan

kwantitatieve criteria, zijnde de externe financiële doelstellingen van KAS BANK, en voor 30% gebaseerd op kwalitatieve criteria, zoals strategie en risico. De kwantitatieve criteria omvatten de ontwikkeling van omzet versus kosten ('schaar'), de efficiency ratio, het rendement op het eigen vermogen en de operationele groei van de winst per aandeel. Naast de performancecriteria is er sprake van een individuele factor van 0,8 tot 1,2 die discretionair wordt bepaald door de Raad van Commissarissen op basis van het functioneren van ieder individueel lid van de Raad van Bestuur. De performancecriteria zetten niet aan tot gedrag van bestuurders in hun eigen belang of tot het nemen van risico's die niet passen bij de vastgestelde strategie.

Bij at target prestatie is het uitbetalingniveau voor de bestuurders 41,67% van het salaris op het beleidsniveau. De korte termijn variabele beloning kan maximaal 50% van het vaste salaris bedragen; deze wordt uitbetaald wanneer 120% van de 'at target' prestatie is gerealiseerd. Voor de mate van realisatie van de prestatie-doelstellingen is per onderdeel een bandbreedte opgesteld die leidt tot het uitbetalingniveau (tussen 0% en 50% van het vaste inkomen).

De korte termijn variabele beloning over 2011 wordt beoordeeld conform het bezoldigingsbeleid 2011. Ten aanzien van de kwantitatieve criteria zijn in 2011 de doelstellingen op de onderdelen rendement op het eigen vermogen en efficiency ratio aan de onderkant van de bandbreedte gehaald. De doelstellingen op de onderdelen schaar en groei winst per aandeel zijn niet gehaald. De kwalitatieve criteria waren voor 2011 voornamelijk gewijd aan de strategische ontwikkeling en risicobeheersing. Op deze criteria heeft de Raad van Bestuur at target gepresteerd.

Op basis van deze resultaten heeft de Raad van Commissarissen de korte termijn variabele beloning over 2011 vastgesteld en aan de bestuurders een korte termijn variabele beloning toegekend van 19,8% van het vaste salaris.

De nieuwe bezoldigingssystematiek voor de lange termijn variabele beloning is ingegaan op 1 januari 2010. Onder de nieuwe systematiek geldt dat de lange termijn variabele beloning nog uitsluitend kan bestaan uit een beloning in aandelen en dat deze pas na drie jaar onvoorwaardelijk wordt toegekend indien aan bepaalde gestelde prestatiecriteria is voldaan. De hoogte van de lange termijn variabele beloning wordt bepaald aan de hand van drie prestatiemaatstaven: de ontwikkeling van de winst per aandeel (WpA), de relatieve Totale Shareholder Return (TSR) prestatie ten opzichte van de AScX Index en de relatieve TSR prestatie ten opzichte van de Stoxx Europe 600 Banks Index.
De systematiek die wordt gehanteerd voor het bepalen van de prestatiedoelstellingen voor de groei van de WpA is gebaseerd op een bandbreedte, die in lijn is met het risicoprofiel van de bank en rekening houdt met het dividendbeleid en het pay out percentage.
De systematiek die wordt gehanteerd voor het bepalen van de prestatiedoelstellingen voor de TSR is gebaseerd op een bandbreedte ten opzichte van de AScX Index respectievelijk de Stoxx Europe 600 Banks Index. Er is sprake van een at target prestatie voor de TSR als gelijk aan de gekozen indices wordt gepresteerd. Voor de bandbreedte ten opzichte van at target geldt dat deze zich beweegt binnen 80 en 120 procentpunten ten opzichte van de at target doelstelling.

Bij at target prestatie is het uitbetalingniveau voor de bestuurders 25% van het vaste salaris. De lange termijn variabele beloning kan maximaal 50% van het vaste salaris bedragen. Eventuele niet-operationele resultaten worden hierin niet meegenomen.

Voor de lange termijn variabele beloning over de periode 2009-2011 geldt een overgangsregeling. De periode 2009-2011 valt voor wat betreft de prestatiecriteria voor 1/3 deel onder de oude systematiek van het bezoldigingsbeleid 2007 en voor 2/3 deel onder de nieuwe systematiek van het bezoldigingsbeleid 2011. Zo

was er onder de oude systematiek sprake van één prestatiecriterium namelijk de groei van de winst per aandeel. Onder het vorige bezoldigingsbeleid was bovendien nog sprake van een optie- en aandelenregeling.

Het startpunt voor het meten van de prestatie over de 3-jaarsperiode 2009-2011 zou normaal gesproken zijn het resultaat over het voorafgaande jaar, zijnde 2008. Echter gegeven het bijzonder slechte jaar 2008 zou dit geen reëel startpunt zijn, omdat de prestaties dan te gemakkelijk gehaald zouden kunnen worden. Daarom is besloten het uitgangspunt te baseren op het budget over 2009.

Voor de lange termijn variabele beloning over de periode 2009-2011 is aan het begin van die periode, dus nog onder de oude systematiek, aan de bestuurders een aantal at target aandelen en opties voorwaardelijk toegekend. De aantallen zijn gebaseerd op de onder de oude systematiek geldende percentages van 50% van het toenmalig vaste salaris voor de voorzitter Raad van Bestuur en 40% van het toenmalig vaste salaris voor de overige leden Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen heeft de prestaties over deze 3-jaarsperiode beoordeeld en het onvoorwaardelijk aantal aandelen en opties vastgesteld.

Voor wat betreft de groei van de winst per aandeel was er in de periode 2009-2011 sprake van groei ruim boven target. Voor wat betreft de TSR heeft het aandeel KAS BANK in deze periode beter gepresteerd dan de Stoxx Europe 600 Banks index, maar niet beter dan de AScX index. Op basis van de resultaten op deze drie prestatiemaatstaven heeft de Raad van Commissarissen de lange termijn variabele beloning over de periode 2009-2011 vastgesteld op 127,6% van het begin 2009 voorwaardelijk toegekende at target aantal aandelen en opties. Dit leidt tot een onvoorwaardelijke toekenning van het volgende aantal aandelen en opties:

- A.A. Röell 11.277 aandelen en 54.198 opties
- R.J. Kooijman 6.444 aandelen en 30.970 opties
- S.A.J. van Katwijk 2.686 aandelen en 14.580 opties
- N.E. Blom 5.799 aandelen en 27.873 opties

De opties hebben een uitoefenprijs van € 9,90 met nog een looptijd van 5 jaar. De aandelen moeten nog twee jaar worden aangehouden. De variabele beloning zal conform de Regeling beheerst beloningsbeleid worden uitgekeerd.

Conform de overeengekomen pensioenregeling voor de Raad van Bestuur, die gebaseerd is op een Defined Contribution (DC)-regeling, is aan de leden van de Raad van Bestuur over 2011 een vaste bijdrage van 24,9% van het vaste bruto jaarsalaris in de pensioen- en levensloopvoorziening uitgekeerd. Daarnaast draagt de vennootschap de lasten van het overlijdensrisico en de arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen ten behoeve van de leden van de Raad van Bestuur. In de nieuwe pensioenregeling per 1 juli 2011 zal de premie leeftijdsafhankelijk worden vastgesteld gebaseerd op de fiscaal beschikbare premiestaffel. De Raad van Bestuur ontvangt geen onkostenvergoeding meer.

Begin 2011 is met de bestuurders een ‘change of control’-bepaling overeengekomen. In de kern komt de regeling erop neer dat bij ontslag in geval van een ‘change of control’ de bestuurder aanspraak kan maken op één bruto jaarsalaris.

Het remuneratierapport van de Raad van Commissarissen over 2011 zal op de website van de vennootschap worden geplaatst. Het rapport bevat een verslag van de wijze waarop het bezoldigingsbeleid in het afgelopen boekjaar in praktijk is gebracht en een overzicht van het beoogde bezoldigingsbeleid voor de komende jaren.

Amsterdam, 1 maart 2012

De Raad van Commissarissen:
Drs. R. Smit RA, voorzitter
Prof. dr. J.M.G. Frijns, vicevoorzitter
A.H. Lundqvist
Prof. dr. R.A.H. van der Meer RA
R. Icke RA
Drs. R. Teerlink

Verslag van de Raad van Bestuur

Resultaatontwikkeling

De winst bedraagt in 2011 € 10,2 miljoen en ligt daarmee 45% onder het niveau van 2010 (2010: € 18,5 miljoen). Geschoond voor individuele items nam de winst met 33% toe tot € 8,0 miljoen (2010: € 6,1 miljoen). De baten daalden fractioneel tot € 115,3 miljoen (2010: € 117,1 miljoen). De operationele bedrijfslasten bleven vrijwel stabiel op € 97,9 miljoen (2010: € 97,5 miljoen).

Mede als gevolg van de hogere korte Euro-marktrente stegen de rentebaten met 33% tot € 27,5 miljoen (2010: € 20,6 miljoen). De provisiebaten daalden fractioneel tot € 68,1 miljoen (2010: € 69,7 miljoen) vooral door lagere transactievolumes. Het resultaat inzake de handel en beleggingen in effecten en vreemde valuta daalde met € 15,6 miljoen tot € 9,1 miljoen (2010: € 24,7 miljoen) als gevolg van lagere opbrengsten uit de verkoop van obligaties en aandelen uit de beleggingsportefeuille.

Advieskosten voor strategische projecten, waaronder de samenwerking met dwpbank, zorgden voor de fractionele toename van de operationele kosten.

Aan de totale netto winst wordt in 2011 in veel mindere mate bijgedragen door individuele items.
De individuele items, met name bestaande uit verkoopresultaten en waardemutaties van aandelen en obligaties uit de beleggings-portefeuille, bijzondere waardeverminderingen en de opbrengst inzake de afkoop van een klantcontract, dragen per saldo € 2,2 miljoen bij aan de netto winst 2011 (2010: € 12,4 miljoen). De stijging van de totale winst na aftrek van de individuele items met 33% van € 6,1 miljoen in 2010 naar € 8,0 miljoen in 2011, geeft de verbetering van de operationele winst en de kwaliteit van de winst in 2011 aan.

Het rendement op het eigen vermogen bedraagt in 2011 6% (2010: 10%) en de efficiency ratio 85% (2010: 83%).

Solvabiliteit

De focus van KAS BANK op een laag risicoprofiel wordt weerspiegeld in de kwaliteit van de balans en een relatief hoge solvabiliteitsratio. De BIS-ratio was in 2011 gemiddeld gelijk aan 23% (2010: 21%). Ultimo 2011 is de BIS-ratio 26% (ultimo 2010: 23%) en de tier 1 ratio 24% (ultimo 2010: 20%).

Baten

De baten daalden fractioneel tot € 115,3 miljoen (2010: € 117,1 miljoen). Lagere resultaten inzake beleggingen werden grotendeels gecompenseerd door hogere rente- en overige baten.

In miljoenen euro's	2011	2010	verschil	%
Rente	27,5	20,6	6,9	33%
Provisie	68,1	69,7	-1,6	-2%
Resultaat beleggingen	9,1	24,7	-15,6	-63%
Overige baten	10,6	2,1	8,5	
Totaal baten	**115,3**	**117,1**	-1,8	**-2%**

De rentebaten zijn met 33% gestegen tot € 27,5 miljoen (2010: € 20,6 miljoen) door een hogere rentemarge met name voortvloeiend uit de hogere korte Euro marktrente.
De provisiebaten zijn fractioneel afgenomen tot € 68,1 miljoen (2010: € 69,7 miljoen). Dit wordt met name veroorzaakt door een daling van de transaction servicing provisie als gevolg van lagere clearing en settlement volumes.

Verdeling provisie-inkomsten

In miljoenen euro's	2011	2010	verschil	%
Asset Servicing	41,5	39,8	1,7	4%
Transaction Servicing	20,2	23,4	-3,2	-14%
Overige provisies	6,4	6,5	-0,1	-2%
Totaal provisie	**68,1**	**69,7**	**-1,6**	**-2%**

De asset servicing provisies, bestaande uit custody, investment management services en verbruikleen, namen met 4% toe tot € 41,5 miljoen (2010: € 39,8 miljoen). Assets under Administration groeiden naar € 276 miljard (2010: € 271 miljard).

In onderstaande tabel is het resultaat beleggingen weergegeven.

In miljoenen euro's	2011	2010	verschil	%
Handel – vreemde valuta transacties	10,5	12,1	-1,6	-13%
Handel – effecten en afgeleide financiële instrumenten	-3,5	-3,3	-0,2	6%
Beleggingen – beleggingsportefeuille	2,1	15,9	-13,8	-87%
Totaal resultaat beleggingen	**9,1**	**24,7**	**-15,6**	**-63%**

De daling van het resultaat beleggingen in 2011 wordt grotendeels verklaard door het verminderde resultaat op beleggingen, hoofdzakelijk door lagere opbrengsten uit de verkoop van obligaties en aandelen uit de beleggingsportefeuille. Daarnaast uit zich hier het negatieve effect (-/- € 4,8 miljoen) van koersdalingen van een aantal obligaties waarop in 2008 bijzondere waardeverminderingen zijn toegepast, waar in 2010 nog sprake was van een positief resultaateffect (€ 1,6 miljoen) in verband met koersstijgingen.

De overige baten zijn met € 8,5 miljoen toegenomen tot € 10,6 miljoen (2010: € 2,1 miljoen), hoofdzakelijk door een bijzondere opbrengst voortvloeiend uit de afkoop van een klantcontract. Een groot deel van deze bate werd aangewend voor het afschrijven van geactiveerde goodwill en klantwaarde.

Operationele lasten

In miljoenen euro's	2011	2010	verschil	%
Personeel	62,6	64,6	-2,0	-3%
Huisvesting	3,6	2,4	1,2	50%
Automatisering	14,1	14,1	-	0%
Algemene kosten	10,4	8,4	2,0	24%
Afschrijvingen	7,2	8,0	-0,8	-10%
Totaal operationele bedrijfslasten	**97,9**	**97,5**	**0,4**	**0%**
Bijzondere waardeverminderingen	2,1	-2,6	4,7	
Totaal bedrijfslasten	**100,0**	**94,9**	**5,1**	**5%**

De operationele lasten bleven vrijwel stabiel op € 97,9 miljoen (2010: € 97,5 miljoen). Lagere personeelskosten, met name door lagere kosten van externe inhuur, werden gecompenseerd door hogere algemene kosten, met name als gevolg van toegenomen advieskosten inzake strategische projecten.
De relatief grote toename van de huisvestingskosten in 2011 met € 1,2 miljoen tot € 3,6 miljoen (2010: € 2,4 miljoen) wordt grotendeels verklaard doordat er in 2010 sprake was van de vrijval van een voorziening (€ 0,7 miljoen) voor een verlieslatend huurcontract.

Bijzondere waardeverminderingen

In 2011 was voor een bedrag van € 1,9 miljoen (2010: € 2,6 miljoen) sprake van het terugnemen van eerdere bijzondere waardeverminderingen, met name uit 2008. Door de afschrijving in 2011 op geactiveerde goodwill en klantwaarde ter grootte van € 4,0 miljoen, is het resultaateffect van de bijzondere waardeverminderingen in 2011 per saldo € 2,1 miljoen negatief (2010: € 2,6 miljoen positief).

Belastingen

De belastingdruk is toegenomen van 17% van het resultaat voor belastingen in 2010 naar 32% in 2011. Een overeenkomst met de Belastingdienst over een gedeeltelijke wijziging van de fiscale waarderingsgrondslagen zorgde voor verlaging van de belastingdruk in 2010. Het feit dat de afschrijving van goodwill en klantwaarde fiscaal niet aftrekbaar is, zorgt voor een verhogend effect op de belastingdruk in 2011.

Kwaliteit beleggingsportefeuille

In onderstaande tabel zijn de effecten opgenomen in zowel de Beleggingsportefeuille voor verkoop beschikbaar als de Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening, weergegeven naar credit rating (Moody's Investor Services).

In miljoenen euro's	31-12-2011	Procentuele verdeling	31-12-2010	Procentuele verdeling
Aaa t/m Aa3	1.288	96%	1.430	95%
A1 t/m A3	17	1%	27	2%
Baa1 t/m Baa3	39	3%	32	2%
P1 t/m P2	-	0%	-	0%
Aandelen	6	0%	14	1%
Totaal	**1.350**	**100%**	**1.503**	**100%**

Ultimo 2011 heeft 96% van de beleggingen een rating Aa3 of hoger (ultimo 2010: 95%).

Risicogewogen waarde van de activa

De focus van KAS BANK op een laag risicoprofiel komt tot uitdrukking in de relatief hoge BIS-ratio van gemiddeld 23% in 2011 (2010: gemiddeld 21%). Per ultimo 2011 bedraagt de BIS-ratio 26%. De toename ten opzichte van ultimo 2010 (23%) wordt met name verklaard door de afname van de gewogen activa van de beleggingsportefeuille.

In miljoenen euro's	Boekwaarde 2011	Risicogewogen waarde 2011	Boekwaarde 2010	Risicogewogen waarde 2010
Bankiers	517,6	84,8	2.262,6	66,7
Kredieten	1.435,2	36,9	766,6	29,2
Reverse repurchase agreements	656,1	0,7	524,1	0,6
Afgeleide financiële instrumenten	154,2	65,0	100,9	69,6
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	181,9	-	176,3	-
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	1.168,3	117,6	1.326,9	206,6
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	37,4	37,4	41,6	41,6
Overige balansposten	1.194,6	39,9	818,2	43,1
	5.345,3	**382,4**	**6.017,2**	**457,5**
Voorwaardelijke verplichtingen	26,7	0,6	27,2	4,3
Onherroepelijke faciliteiten	25,9	-	21,0	-
Operationeel risico	-	239,8	-	244,8
Verbruikleen	-	73,1	-	61,6
Totaal risicogewogen waarde van het krediet		**695,9**		**768,2**
	2011	BIS 2011	2010	BIS 2010
Tier 1	164,3	24%	157,2	20%
Tier 2	14,1		20,4	
Totaal BIS	**178,4**	**26%**	**177,6**	**23%**

Liquiditeit

In deze tabel worden voor de financiële activa de niet-verdisconteerde kasstromen weergegeven op basis van de contractuele vervaldatum (exclusief aandelen).

In procenten Vervalkalender ultimo 2011	Direct	< = 3 mnd	< = 1 jaar	< = 5 jaar	> 5 jaar	Looptijd niet van toepassing	Totaal
Bankiers, kredieten en overige financiële activa	46%	50%	1%	0%	3%	0%	100%
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	0%	11%	8%	59%	22%	0%	100%
Totaal financiële activa	**35%**	**41%**	**3%**	**14%**	**7%**	**0%**	**100%**

In procenten Vervalkalender ultimo 2010	Direct	< = 3 mnd	< = 1 jaar	< = 5 jaar	> 5 jaar	Looptijd niet van toepassing	Totaal
Bankiers, kredieten en overige financiële activa	81%	15%	0%	1%	3%	0%	100%
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	0%	39%	18%	35%	7%	1%	100%
Totaal financiële activa	**63%**	**20%**	**4%**	**9%**	**4%**	**0%**	**100%**

De liquiditeit van de financiële activa blijft hoog. Per ultimo 2011 heeft 76% van de financiële activa een looptijd van maximaal drie maanden (ultimo 2010: 83%).
In het vierde kwartaal 2011 bedroeg het gemiddelde liquiditeitssurplus op basis van de Wet op het financieel toezicht € 1,5 miljard (vierde kwartaal 2010: € 1,1 miljard).

Strategie en doelstellingen

KAS BANK streeft naar een toppositie in Europa in de zakelijke effectendienstverlening op het gebied van transactieverwerking, bewaring, risicobeheer en informatiediensten. Door de beleggingsadministratie en positieadministratie uit te besteden aan KAS BANK reduceren professionele beleggers de risico's en complexiteit van hun beleggingsportefeuilles. Deze administratieve dienstverlening vormt de basis voor de verdere toegevoegde waarde diensten van de bank. Deze zijn vooral gericht op transparante informatie over risico's, benchmarking, kosten en andere kerninformatie over de beleggingen van de klant.

Onze onafhankelijkheid en focus op onze kerndiensten en kernwaarden waarborgt dat belangenverstrengeling met de kernactiviteiten van onze klanten te allen tijde wordt voorkomen. Deze 'pure play' strategie werpt, in combinatie met onze financiële soliditeit, klantgerichtheid en focus op specifieke doelgroepen, steeds meer vruchten af.

Doelgroepen en focusgebieden

KAS BANK is vooral actief op de zakelijke markt. De bank richt zich daarbij op institutionele beleggers en financiële instellingen in Europa, met als kernmarkten Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Particuliere klanten bedienen wij uitsluitend via professionele vermogensbeheerders en retail banken.

Onze klanten zijn onder te verdelen in zes groepen, te weten pensioenfondsen (inclusief hun klanten, zoals spaarders, en inclusief hun uitvoeringsorganisaties), verzekeringsmaatschappijen, beleggingsfondsen, vermogensbeheerders, banken en brokers. Om verdere groei zo efficiënt mogelijk te faciliteren zijn drie focusgebieden vastgesteld: institutionele beleggers in Nederland (met name de pensioenmarkt), Transaction Management Services (gericht op Europese brokers) en de Duitse institutionele markt. Voor elk van deze segmenten reserveren wij extra IT- en ontwikkelcapaciteit en zetten wij extra commerciële capaciteit in.
In alle drie de focusgebieden is het afgelopen jaar vooruitgang geboekt. Het aantal klanten nam per saldo toe, evenals het totaal bewaard vermogen.

In Duitsland zijn wij de enige onafhankelijke specialist voor zowel fondsenadministratie als Depotbank diensten. Mogelijkheden voor verdere zelfstandige groei, waarbij nieuwe acquisties niet zijn uitgesloten, zijn dan ook volop aanwezig. Daarnaast willen Duitse financiële instellingen hun wholesale effectendienstverlening aan institutionele partijen zowel binnen als buiten Duitsland verder verbeteren. In dat verband gaat KAS BANK de zakelijke klanten van Deutsche WertpapierService Bank AG (dwpbank) benaderen als 'preferred supplier' op het

gebied van fondsen- en beleggingsadministraties en bijbehorende rapportages, global custody dienstverlening en value added dienstverlening.

Voor Amerikaanse firma's met een registratie in het Verenigd Koninkrijk blijft Londen de voorkeurslocatie voor een eigen vestiging. KAS BANK UK Branch is uitstekend gepositioneerd om voor deze groep klanten op te treden als 'single point of entry' in Europa.

De aansturing van alle activiteiten vindt plaats vanuit Amsterdam. De kantoren in Londen en Wiesbaden zijn primair commercieel ondersteunend aan institutionele beleggers en financiële instellingen. Ons directe Europese netwerk staat samen met ons wereldwijde netwerk van bijna 100 correspondentbanken borg voor een hoogwaardige global custody dienstverlening in de landen buiten onze kernmarkten.

Producten en dienstverlening

Onze dienstverlening is onderverdeeld in de divisies *Transaction Servicing* (het ondersteunen van de afwikkeling van effectentransacties in de breedste zin van het woord), *Asset Servicing* (het bewaren en beheren van de effecten, inclusief administratie, waardering, monitoring en risicobeheer) en *Treasury*. In 2012 wordt een nieuwe divisie ingericht voor de administratie en verwerking van effectentransacties van retailbanken en andere financiële instellingen en hun achterliggende klanten.

Wij verwerken voor onze klanten zowel transacties in beursgenoteerde effecten en derivaten als Over-The-Counter transacties (OTC, niet-beursgenoteerde effecten). Voor de doelgroep institutionele beleggers verzorgen wij, naast de traditionele effectendienstverlening, een breed scala aan toegevoegde waarde diensten op het gebied van treasury, risicomanagement, compliance en managementinformatiediensten. Voor brokers en financiële instellingen vormen onze broker services, positieadministratie en geïntegreerde back-office oplossingen een belangrijke toegevoegde waarde voor hun eigen kerndienstverlening. Via onze dienst Transaction Management Services geven wij een groeiend aantal niet-Europese brokers toegang tot de Europese markt.

De toenemende complexiteit van het internationale effectenverkeer stimuleert Europese banken en andere financiële instellingen op zoek te gaan naar verdergaande schaalvoordelen en kwaliteitsverbetering in de verwerking van hun effectenverkeer. In dat verband onderzoeken wij samen met Deutsche WertpapierService Bank AG (dwpbank), de grootste transactiebank voor retail effectenverwerking in Duitsland, de oprichting van een nieuw pan-Europees effectenplatform voor de efficiënte verwerking van zowel wholesale als retail effectentransacties. Het nieuwe platform zorgt ervoor dat deelnemende financiële instellingen hun operationele risico's in de totale effectenketen kunnen verkleinen. Verder faciliteert het platform de snel groeiende markt voor individuele pensioenvoorzieningen (banksparen, giro en DC-regelingen) en back-office dienstverlening voor Premiepensioeninstellingen. KAS BANK levert de voor wholesale effectendienstverlening benodigde specialistische en operationele kennis van de Nederlandse en Europese effecteninfrastructuur. Het platform zal gevestigd worden in Amsterdam. Daarmee versterkt Nederland haar positie als financieel centrum in Europa.

Omgevingsanalyse

Als onderdeel van de financiële infrastructuur is KAS BANK gevoelig voor schommelingen op de internationale effecten- en valutamarkten. De eurocrisis vertaalt zich in tegenvallende Europese economische groeicijfers, onzekere financiële markten en een langdurig negatief sentiment op de Europese effectenbeurzen. Over de gehele linie nemen de provisie-inkomsten uit beursgerelateerde activiteiten af als gevolg van de sterk gedaalde volumes op de internationale beurzen. Ook de blijvend lage rente speelde de bank parten.

Ondanks een groot aantal maatregelen om de eurocrisis te bezweren, dreigt nog steeds het gevaar van een langdurige Europese recessie. Een voortvarende aanpak van de eurocrisis moet daarom voorrang krijgen op steeds weer aanvullende regels en toezicht voor de financiële sector. Door de stapeling van Basel III, de nieuwe kapitaaleisen voor banken, aanvullende bankbelastingen en de vorming van een nieuw depositogarantiestelsel voor spaarders bij Nederlandse banken komt niet alleen de kredietverlening aan bedrijven en particulieren in gevaar, maar komen ook de concurrentieverhoudingen tussen grote en kleine banken onder druk te staan. Zeker omdat de Nederlandse overheid nog altijd een omvangrijke directe bemoeienis met enkele grote banken heeft.

Het lage risicoprofiel en de traditioneel conservatieve opstelling van de bank sluiten goed aan bij de ontwikkelingen op het gebied van nieuwe wet- en regelgeving voor banken in Nederland en Europa. Zo vergt toepassing van de kapitaalvereisten van Basel III relatief weinig inspanning van KAS BANK door de historisch hoge kwaliteit en kwantiteit van ons kapitaal en onze liquiditeit. Met een BIS ratio van ruim 26 procent voldoet de bank ruimschoots aan de solvabiliteitseisen van Basel III. Dit geldt ook voor de eis van de Europese Commissie dat systeembanken moeten beschikken over een bufferkapitaal van minimaal negen procent.

Vanwege het toenemend aantal eisen van de toezichthouders op het gebied van governance, compliance en intensiever risicobeheer zal het aantal zelfstandige pensioenfondsen in Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk naar verwachting verder afnemen. Naar onze overtuiging kunnen kleine en middelgrote pensioenfondsen echter prima zelfstandig voortbestaan mits zij kunnen beschikken over de juiste tools voor onafhankelijk risicobeheer en informatiemanagement. Transparante informatie en onafhankelijke risicorapportages worden immers steeds meer van belang als onafhankelijke toetssteen bij het effectief nemen van bestuursverantwoordelijkheden. KAS BANK voorziet in deze behoefte met haar risicomonitoring diensten en aanvullende (management)rapportages gericht op het op objectieve wijze ‘in control zijn’ door pensioenfondsen. Onze goede reputatie in de Nederlandse institutionele markt zorgt ervoor dat wij onze positie als onafhankelijk adviseur voor pensioenfondsbestuurders steeds verder uitbreiden. Zo treden wij steeds vaker op als onafhankelijke risk manager en ‘countervailing power’ ten behoeve van pensioenfondsbestuurders. Pensioenfondsen voldoen hiermee aan de aanbevelingen voor goed pensioenbestuur zoals omschreven door toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) in april 2011.

Technologie
Hoogwaardige technologie is een essentiële voorwaarde voor een optimale dienstverlening in relatie tot de omgeving van KAS BANK. Onze IT processen en procedures worden dan ook voortdurend aangepast aan de ontwikkelingen in de effectenindustrie. Bij de verdere ontwikkeling van onze systemen wordt zo nodig met externe partners samengewerkt. Continuïteit en ‘secure systems’ staan daarbij centraal.

Sociaal/cultureel
Alle leden van de Raad van Bestuur hebben in 2010 de moreel-ethische verklaring van de Nederlandse Code Banken ondertekend. In overleg met de Ondernemingsraad is de verklaring het afgelopen jaar vertaald naar principes die als leidraad gelden voor het handelen van alle medewerkers van de bank. Deze principes zijn opgenomen in het personeelsboek en alle medewerkers worden geacht deze na te leven. Iedere nieuwe medewerker wordt bij indiensttreding ook uitdrukkelijk gewezen op de inhoud van deze principes door middel van een gezamenlijke tekensessie met de Raad van Bestuur.

Markt/klant
KAS BANK heeft een cyclische afhankelijkheid van de financiële sector in het algemeen en van handelsvolumes in het bijzonder. Om deze afhankelijkheid te verkleinen breidt de bank haar niet-cyclische diensten (administratie, rapportage, bepaalde treasury diensten) al geruime tijd verder uit. Door onze operationele

processen op het gebied van effectenprocessing extern onder te brengen ontstaat een flexibeler kostenstructuur en gaan de operationele kosten structureel omlaag. Hierdoor kunnen wij onze aandacht nog steviger richten op innovatieve risk monitoring oplossingen voor de Nederlandse pensioensector, toegevoegde waarde dienstverlening voor Europese brokers, en het verder uitbouwen van onze positie in de Duitse institutionele markt. Op deze manier houden wij gelijke tred met de consolidatie en efficiëntieslag die plaatsvindt bij onze klanten en binnen de effecteninfrastructuur.

In Europa is een tendens waarneembaar dat marktpartijen zich terugtrekken binnen de nationale grenzen en van daaruit hun dienstverlening voortzetten. Voor de Nederlandse financiële sector is dit een ongewenste ontwikkeling. Niet alleen vanuit het oogpunt van werkgelegenheid maar ook vanwege de toenemende complexiteit van de markt. Beleggers zijn gebaat bij een veilige omgeving voor de bewaarneming en administratie van hun beleggingen. Vergeleken met de Angelsaksische markt is de fiduciaire verantwoordelijkheid van custodians in Nederland goed geregeld. Institutionele beleggers zijn daardoor beter beschermd tegen het toenemend aantal risico's, zoals het derivaten- en vreemde valuta risico en het tegenpartijrisico bij brokers. Onderpandbeheer over de grenzen heen wordt eveneens steeds belangrijker. Mede vanuit het oogpunt van 'good governance' dienen institutionele beleggers zich daarom goed rekenschap te geven waar zij de administratie en het vermogensbeheer van hun beleggingen hebben ondergebracht.
De informatiebehoefte van pensioenfondsbesturen neemt exponentieel toe als gevolg van toenemende regels en toezichteisen. Aan alle stakeholders moet op een transparante manier verantwoording worden afgelegd over het gevoerde beleggingsbeleid. Daarnaast moeten pensioenfondsen richting toezichthouder aantoonbaar 'in control zijn' over de uitvoering van het beleggingsbeleid. Bij het uitvoeren van deze taken ontbreekt het pensioenfondsbestuurders niet zozeer aan deskundigheid als aan goede informatie. KAS BANK ontwikkelt samen met haar klanten de noodzakelijke instrumenten voor een onafhankelijke informatievoorziening en adequaat risicobeheer.
Een goed functionerende interne governance functie is voor pensioenfondsen van groot belang. Daarmee kunnen zij niet alleen hun risico's beter beheersen maar ook voldoen aan de maatschappelijke roep om transparantie over en verantwoording van hun beleggingsbeleid. Op die manier behouden alle 'stakeholders' het vertrouwen dat het pensioenfonds ook op de lange termijn aan de opgebouwde pensioentoezeggingen kan voldoen. KAS BANK vervult voor veel pensioenfondsbesturen en pensioenbureaus de controlefunctie op de risico- en beleggingsrichtlijnen zoals die door de toezichthouder wordt vereist. Hierdoor beschikt het bestuur altijd over de gewenste risicoblik op de (operationele) risico's van het onder haar verantwoording gevoerde beleggingsbeleid. Onze positie als belangrijkste governance partner van pensioenfondsen en fiduciair managers in Nederland wordt hierdoor verder versterkt.

Per 1 januari 2014 wordt de Europese richtlijn Solvency II voor verzekeraars van kracht. Met Solvency II krijgen verzekeraars voor het eerst gelijke economische en op risico gebaseerde solvabiliteitseisen opgelegd. Adequaat intern risicomanagement wordt daarmee voor hen van nog groter belang. KAS BANK kiest er nadrukkelijk voor om compliant te zijn voor Solvency II. Samen met onze klanten bereiden wij ons hier actief op voor. Een speciaal projectteam van interne en externe deskundigen maakt systeemanalyses en organiseert kennissessies en seminars over de impact van Solvency II. Onze risicobeheersende producten en diensten op het gebied van performance meting, risicomanagement en rapportages aan de toezichthouder vormen een sterke basis voor onze klanten om te voldoen aan de vereisten van Solvency II.

De handel in derivaten en het gebrek aan toezicht daarop worden vrij algemeen gezien als een belangrijke oorzaak voor de financiële crisis. Met de European Market Infrastructure Regulation (EMIR) wil de Europese Commissie meer transparantie bewerkstelligen in de handel in derivateninstrumenten. Hierdoor kunnen zowel de operationele risico's als de handelskosten in dit segment van de markt worden aangepakt. Tevens komt er

een verplichte centrale afwikkeling voor alle daarvoor in aanmerking komende derivatentransacties. KAS BANK is dan ook een actief pleitbezorger van een verplichte centrale clearinginstelling voor derivaten.
Onder EMIR moeten alle OTC-derivatentransacties verplicht gemeld worden aan de zogenaamde 'trade-repositories'. Om bepaalde gegarandeerde veiligheidsniveaus te kunnen bieden, zullen de CCP's (dagelijks) margin gaan vragen van alle handelende partijen. KAS BANK is voorstander van een dergelijke verplichting. Om een mogelijk nieuw systeemrisico te vermijden, zou de margin echter bilateraal gespreid moeten worden over meerdere partijen in plaats van deze te concentreren bij bijvoorbeeld een CCP. Een dergelijke aanpak vergroot ook de toegankelijkheid van de markt.

Trends

Sinds 1 januari 2011 is het in Nederland mogelijk om een Premiepensioeninstelling (PPI) op te richten. Een PPI treedt op als uitvoerder van beschikbare premieregelingen voor meerdere werkgevers in heel Europa. Daarmee komt een 'Europees' pensioenfonds weer een stap dichterbij. Doordat meerdere werkgevers hun DC-beleggingen in dezelfde PPI onderbrengen, is het te verwachten dat samenwerkingsverbanden gaan ontstaan binnen een 'collectieve PPI'. Een dergelijke aanpak maximaliseert kostenvoordelen en optimaliseert het risicobeheer, terwijl rechtstreekse zeggenschap van werkgevers over de PPI ontstaat. Samenwerking leidt tot bundeling van pensioenexpertise, eveneens een langer gekoesterde wens binnen de Europese Unie.
KAS BANK heeft grote verwachtingen van PPI's als het Nederlandse antwoord op de openstelling van de Europese grenzen voor de aanbieders van pensioenregelingen. Om de pensioensector daarbij te ondersteunen hebben wij speciaal voor PPI's een nieuwe dienst ontwikkeld: de Pensioenbewaarder. In die rol komen wij tegemoet aan de behoefte van de PPI aan onafhankelijk toezicht, transparantie en risicomanagement. Als Pensioenbewaarder zorgen wij voor de voorgeschreven goederenrechtelijke scheiding tussen de verschillende pensioenvermogens binnen een PPI en daarmee voor de gewenste zekerheid.
KAS BANK treedt inmiddels al op als Pensioenbewaarder. Naar verwachting zullen eind 2012 ongeveer 10 PPI's actief zijn op de Nederlandse markt. In 2012 verwachten wij dan ook een verdere uitbreiding van deze nieuwe dienstverlening.

De in 2007 geïmplementeerde Europese richtlijn MiFID heeft de deur geopend voor meer concurrentie door naast de gevestigde gereglementeerde markten twee nieuwe soorten handelsvormen te introduceren: Multilateral Trading Facilities en 'systematic internalisers'. Doel van MiFID is vooral het bevorderen van 'best execution' door middel van meer concurrentie. MiFID stelt ook vergaande eisen aan pre-en post-trade transparantie. In het in oktober 2011 gepubliceerde wetsvoorstel voor MiFID II worden deze eisen verder uitgewerkt. Meer transparantie wordt echter bemoeilijkt door het feit dat de Europese infrastructuur versnipperd blijft langs nationale lijnen. Dit is deels te wijten aan het onvermogen van de Europese Commissie om duidelijk aan te geven hoe zij de grote uitdaging van grensoverschrijdende post-trade consolidatie wil aanpakken. Ondertussen dwingt MiFID II brokers ertoe om op korte termijn een oplossing te zoeken voor het verlagen van de complexiteit, risico's en kosten van hun backoffice activiteiten.
Een nu al merkbaar gevolg van MiFID II voor KAS BANK is de toenemende vraag naar onze geïntegreerde Transaction Management Services. Hierin combineren wij voor onze klanten de clearing en settlement van hun transacties op de belangrijkste Europese markten met een efficiënte back-office oplossing. De komende jaren verwachten wij een duidelijke toename in de vraag naar Transaction Management Services. Mede daarom behoort dit segment de komende jaren tot de focusgebieden van de bank.

Ondanks de voortschrijdende harmonisatie neemt de complexiteit van de Europese infrastructuur eerder toe dan af. Zo bemoeilijkt de komst van nieuwe clearingorganisaties en nieuwe handelsplatformen de gewenste interoperabiliteit tussen beurzen en clearingorganisaties in Europa. Toch is er inmiddels enige vooruitgang geboekt. Een aantal Europese handelsfaciliteiten en CCP's heeft aangekondigd dat zij daadwerkelijk interoperabiliteit willen gaan bewerkstelligen. Dit heeft belangrijke gevolgen voor de Europese post-trade

infrastructuur. Toenemende consolidatie leidt tot op den duur tot een werkelijk geharmoniseerde kapitaalmarkt in Europa en een efficiënte afwikkeling van beurs en niet beursgenoteerde transacties. KAS BANK juicht deze ontwikkelingen toe. Ondertussen handhaven wij onze verbindingen met de Europese CCP's. Onze klanten behouden hierdoor de zekerheid dat hun effectentransacties op een uniforme wijze worden afgewikkeld en geadministreerd.

Tactische aanpak

KAS BANK concentreert zich volledig op de effectendienstverlening aan zakelijke klanten en hun achterliggende (retail) klanten. 'Pure play' betekent voor KAS BANK:

* Focus op zakelijke effectendienstverlening	Gespecialiseerd in administratieve dienstverlening; geen actief asset management Uitsluitend handel voor rekening van derden; geen actieve handel voor eigen rekening Klantbelang centraal; geen belangenverstrengeling met activiteiten van onze klanten
* Focus op kernwaarden	Infrastructureel gedreven; professioneel en transparant Laag risico; hoog risicobewustzijn Operational excellence; management 'in control'
* Klantgedreven	Meer en betere integratie met klanten door focus op vakspecialisme Productontwikkeling in samenwerking met klanten en de markt

Vakspecialisme

Banken staan onder toenemende politieke druk om (opnieuw) een duidelijke scheiding aan te brengen tussen hun eigen zakelijke activiteiten en hun algemene activiteiten, het zogenaamde nutsbankieren. De financiële crisis en verzwaarde kapitaaleisen van Basel III dwingen financiële instellingen bovendien om hun verdienmodel en kernactiviteiten opnieuw tegen het licht te houden. Specialisatie en een goede risicobeheersing staan daarin centraal. Generieke financiële instellingen zullen hun niet-kernactiviteiten daarom steeds vaker willen uitbesteden. Specialist KAS BANK bevindt zich in een goede uitgangspositie om aan effectenverwerking gerelateerde activiteiten over te nemen van zowel bestaande als nieuwe klanten. Dat geldt met name voor de beleggings- en positieadministraties van pensioenfondsen en verzekeraars en de post-trade en back-office activiteiten van banken en brokers. Ons vakspecialisme en lage risicoprofiel zijn voor deze partijen een belangrijke overweging.

Operational Excellence

KAS BANK volgt de ontwikkelingen in de markt en de Europese infrastructuur op de voet. In ons voortdurende streven naar 'operational excellence' worden veranderingen in wet- en regelgeving zo snel mogelijk in onze dienstverlening geïmplementeerd. Risk Management, Compliance en Legal vormen al jaren hoekstenen van het productontwikkelingproces. Dit proces blijven wij verder verfijnen door een intensieve controle op alle operationele risico's. In dat verband hechten wij veel belang aan een uitstekende interne procesbeheersing. Alle proceseigenaren, divisie- en groepshoofden hebben samen met de leden van de Raad van Bestuur een 'in control' verklaring getekend voor de opzet en werking van de interne processen waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Om de managers te faciliteren om 'in control' te zijn en te blijven, is voor elk proces een dashboard ontwikkeld dat het mogelijk maakt om beter op de zogenaamde 'key controls' in het proces te sturen. Ook geeft

het de 'manager van de manager' inzicht over de getroffen maatregelen. Management in Control wordt hiermee binnen de gehele organisatie gerealiseerd.

Klantgedreven
Door de introductie van Client Service Reviews (CSR) is het contact met onze klanten verder geïntensiveerd. Ook is het intakeproces voor nieuwe klanten versneld en geprofessionaliseerd. Doelstelling is het verder optimaliseren van de kwaliteit van onze dienstverlening en de klanttevredenheid. In 2011 is de gemiddelde waardering van onze klanten gestegen ten opzichte van 2010.

Financiële doelstellingen
KAS BANK publiceert jaarlijks haar langere termijn financiële doelstellingen. Uitgangspunt is dat de doelstellingen over verloop van jaren gemiddeld gerealiseerd worden. Het kan dus voorkomen dat de doelstellingen in een individueel jaar niet behaald worden, bijvoorbeeld als gevolg van onrust op de financiële markten of een acquisitie.

Ratio	Norm	2011	2010
Schaar*	**≥3%**	-2%	-7%
Efficiency ratio**	**70-77%**	85%	83%
Rentabiliteit eigen vermogen***	**10-jrs rente + 5-8%**	6%	10%
Groei winst per aandeel	**>8%**	-45%	-25%
Dividend pay-out	**60-80%**	71%	58%
Solvabiliteit (gem.) BIS ratio	**Basel ≥13,5%**	23%	21%

* Groei baten -/- groei lasten, exclusief bijzondere waardeverminderingen
** Exclusief bijzondere waardeverminderingen
*** 10-jaars rente 2011: 3,0%, 2010: 3,0%

De financiële doelstellingen onderstrepen de lage risicobereidheid van KAS BANK. Door het aanhouden van een relatief hoge BIS-ratio, een realistische opbrengst voor aandeelhouders en een groeidoelstelling die gekoppeld is aan de ontwikkeling van de kosten, wordt voorkomen dat ongewenste incentives binnen de relatie groei, risico en rendement ontstaan.

Risicobeheersings- en controlesystemen

KAS BANK heeft een lage risicobereidheid ('risk appetite'). Dit werd in 2011 opnieuw bevestigd door de Raad van Bestuur en bekrachtigd door de Raad van Commissarissen. Deze lage risicobereidheid past bij de 'pure play' strategie van KAS BANK, de rol die de bank speelt als betrouwbare partij binnen de financiële infrastructuur van Nederland en bij de verwachtingen van alle belanghebbenden van KAS BANK. Onze klanten rekenen op betrouwbare dienstverlening, de aandeelhouders op bescherming van de waarde van hun belegging, de medewerkers verbinden zich voor lange tijd aan de bank, de toezichthouders en de andere spelers binnen de financiële infrastructuur zijn gebaat bij stabiliteit.

Een lage risicobereidheid vormt onderdeel van de strategische positionering van de bank. Deze lage risicobereidheid wordt beheerd en gestuurd op drie complementaire manieren:

- het gedisciplineerde management van de business mix;
- een systematisch risicobeheer;
- het kapitaal en liquiditeitenbeheer.

Bij het opzetten van nieuwe activiteiten, het voeren van nieuwe producten of het aanboren van nieuwe klantgroepen wordt systematisch en in een vroeg stadium nagegaan of deze ook passen binnen het lage

risicoprofiel. Dit vertaalt zich ook door naar het commercieel beleid en het beloningsbeleid. Zo werd ook voor 2011 de wijze van beloning van de medewerkers op alle niveaus gecontroleerd op consistentie met het beoogde lage risicoprofiel en het ontbreken van prikkels die de duurzame bedrijfsvoering op lange termijn in gevaar kunnen brengen.

Ten tweede worden de risico's inherent aan de toegestane activiteiten actief gemanaged. Op basis van de lage risicobereidheid worden voor alle gelopen risico's beheerskaders opgesteld en de handelsruimte beperkt. Uit de aard van haar activiteiten loopt KAS BANK vooral tegenpartijrisico en operationeel risico. Voor het tegenpartijrisico gelden strikte limieten. Hierbij geldt als uitgangspunt het bij een lage risicobereidheid horende maximaal toegestane verlies voor een tegenpartij, afhankelijk van het risicoprofiel van de tegenpartij en de kwaliteit van het ontvangen onderpand. Ook voor het lopen van marktrisico legt de lage risicobereidheid strikte limieten op aan de eigen handelsposities, aan de rente-mismatch in de balans en voor het beleggingsrisico. Op het gebied van operationeel risico wil KAS BANK 'in control zijn'. In het verslagjaar werd een operationeel dashboard ingevoerd waarmee voortdurend kan worden gevolgd of alle key controls van de operationele processen zich binnen de grenzen bevinden die passen bij een laag risicoprofiel.

In de toelichting op Risicobeheer wordt een kwalitatieve en kwantitatieve toelichting gegeven over de blootstelling van KAS BANK aan kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico, operationeel en compliance risico. Daarbij worden tevens de doelstellingen, grondslagen en procedures voor het meten en beheren van deze risico's toegelicht.

De derde component van het beheerraamwerk bestaat uit een prudent beheer van liquiditeit en kapitaal. Het handhaven van een ruime liquiditeit en een ruime kapitaalsbuffer, ook onder moeilijke omstandigheden, is immers essentieel voor onze rol als custodian. Op het gebied van liquiditeit heeft de bank in het verslagjaar voldaan aan de interne en externe regels en consistent ruime buffers laten zien. Indien de liquiditeit onder het gewenste niveau belandt, treedt een plan in werking om de liquiditeit onmiddellijk weer op peil te brengen. De liquiditeit heeft dit minimum niveau niet benaderd en daarom is dit plan in het verslagjaar niet in uitvoering gebracht.

Met een gemiddelde BIS ratio van boven de 20% was de kapitalisatie het hele jaar opnieuw ver boven het wettelijke minimum. Voor de bepaling van de toereikendheid van het kapitaal werden zowel de toezichtsregels toegepast als de toereikendheid intern grondig getoetst in het ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Daarbij lag de nadruk op het cumulatieve tegenpartij exposure en het beperken van concentratierisico's. Op het gebied van de liquiditeit werd voor het eerst het ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) uitgevoerd. De bevindingen van beiden zijn besproken met de toezichthouder De Nederlandsche Bank in het kader van SREP (Supervisory Review Process). Ook werd een formeel Recovery Plan voor KAS BANK uitgewerkt met maatregelen om onder stress het kapitaal, de liquiditeit en de reputatie van de bank te herstellen.

De risk governance structuur geeft invulling aan de standaard drie verdedigingslijnen. Het lijnmanagement draagt als eerste lijn verantwoordelijkheid voor resultaat en het bijhorende risico. De tweede lijn bestaat uit een aantal stafafdelingen (waaronder de centrale risk management afdeling) en is belast met advies en monitoring functies. De Interne Accountantsdienst vormt via zijn onafhankelijke toetsende en controlerende functie de derde lijn van risicobeheersing.

Het risicobeleid wordt vastgesteld in de Risicobeheercommissie (RBC) van de bank, het balansbeleid wordt uitgevoerd in het Asset Liability Committee (ALCO). In het verslagjaar werd de multidisciplinaire Commissie in Control (CiC) ingesteld, gericht op de normering en het in control zijn van de interne processen. Vanuit de Raad

van Commissarissen zien de Auditcommissie en de Commissie Toezicht Risicobeheer toe op de naleving van het risicobeheerbeleid en de risicoprocedures van KAS BANK.

Financiële verslaggevingsrisico's
KAS BANK rapporteert overeenkomstig de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Continue verbetering van de financiële informatie en de risicomanagementinformatie is een voortdurend aandachtspunt van de bank.
De structuur en het functioneren van de interne risicobeheer- en controlesystemen worden regelmatig geëvalueerd met inachtneming van de doelstellingen en het risicoprofiel en getoetst door interne en externe toezichthouders. Daarbij vindt in de Commissie Toezicht Risicobeheersing tevens bespreking plaats met (een afvaardiging van) de Raad van Commissarissen.

Omgevingsfactoren
KAS BANK heeft een cyclische afhankelijkheid van de financiële sector in het algemeen en handelsvolumes en marktprijzen in het bijzonder. In dat verband, zoals reeds vermeld, breidt de bank haar niet-cyclische diensten (administratie, rapportage, bepaalde treasury diensten) verder uit. Het is de verwachting dat de demografische ontwikkelingen gekoppeld aan toegenomen economische onzekerheid zullen leiden tot een hogere spaarquote en assetgroei van de markt als geheel.

Het landschap voor de basisdiensten custody, clearing en settlement consolideert en de marges staan onder druk. Voor de operationele uitvoering van onze basisdiensten werd in het verslagjaar de voorgenomen samenwerking met dwpbank aangekondigd. Samenwerking met deze Duitse specialist laat KAS BANK toe schaalvoordelen te realiseren op het gebied van de operationele verwerking van effectentransacties en op dit gebied een variabele kostenbasis in te voeren.

In belangrijke mate wordt de omzet gegenereerd door bijkomende vormen van dienstverlening. KAS BANK verwacht te groeien in haar voortdurende focus op innovatieve risk monitoring oplossingen voor de Nederlandse pensioensector, toegevoegde waarde dienstverlening voor Europese brokers, en het verder uitbouwen van de positie in de Duitse institutionele markt.

De toenemende regeldruk vanuit toezichthouder en wetgever leidt tot extra administratieve belasting. Deze druk geldt echter ook voor onze klanten en creëert daarmee kansen bij het bieden van oplossingen om invulling te geven aan de nieuwe regels. In de nasleep van de kredietcrisis verwachten wij bovendien een herwaardering van dienstverlening dicht bij huis met lokale expertise en controle binnen de eigen juridische omgeving.
Het lage risicoprofiel en de traditioneel conservatieve opstelling van KAS BANK past eveneens goed bij de ontwikkelingen op het gebied van nieuwe wet- en regelgeving.

Bij onze klantgroepen is een duidelijke trend waarneembaar naar outsourcing van hun afwikkelings- en back-office activiteiten naar een specialist als KAS BANK. Een gelijkaardige trend kan worden waargenomen bij de algemene banken waar een bezinning plaatsvindt over het verdienmodel en de kernactiviteiten. KAS BANK is kandidaat voor het 'insourcen' van bepaalde specialistische activiteiten binnen haar kerndienstverlening.

Ontwikkelingen
Naast de inspanningen in verband met het ICAAP, het ILAAP en het Recovery Plan werd in het verslagjaar ook bankbreed aandacht gegeven aan de interne cultuur, het Business Continuity Management en het verder verhogen van het volwassenheidsniveau van de IT beheersingsomgeving.

Op het gebied van operationeel risicobeheer werd het operationeel dashboard verder verfijnd, werd de SAS-70 verklaring vervangen door de ISAE 3402 verklaring en werd de Commissie in Control ingesteld. De inspanningen op het gebied van beheersing vertalen zich in een voortdurende verdere verbetering van onze operationele processen.

Door de algehele onzekerheid in de financiële markten samenhangend met de sovereign crisis werd extra aandacht besteed aan het testen van het default management proces en de inrichting van het bijzonder beheer. Daarnaast vormde het uitlopen van de credit spreads van de nationale staten punt van zorg.

In het verslagjaar werden plannen gemaakt om invulling te geven aan de nieuwe voorstellen van het Bazelse Comité gericht op een versterking van de weerbaarheid van de financiële sector (Basel III). Middelen daartoe zijn een toename van het kapitaal, een verbetering van de kwaliteit ervan, beperking van de hefboom in de bankbalans, en het opleggen van minima voor liquiditeitsratio's op korte en lange termijn. De invoering van deze nieuwe vereisten vergt relatief weinig inspanning van KAS BANK door de historisch hoge kwaliteit en kwantiteit van haar kapitaal en liquiditeit.

Terugblik 2011

Algemeen

Onder de huidige marktomstandigheden heeft KAS BANK in 2011 naar behoren gepresteerd. Het aantal klanten is per saldo opnieuw gegroeid. Bovendien is de groei gerealiseerd over alle klantgroepen heen. Daarnaast zijn de kosten vrijwel gelijk gebleven. De stijgende curve in de prestaties van de bank geeft vertrouwen voor verdere zelfstandige groei in onze kernmarkten Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Minder positief is de voortdurende druk op de financiële resultaten van de bank als gevolg van de instabiele financiële markten, lage marktrente, voortdurende prijsdruk en teruglopende handelsvolumes op de beurzen in Europa.
De klanttevredenheid kent een opgaande lijn. KAS BANK stijgt in de 'value chain'. Onze klanten zien KAS BANK duidelijk als een goede partner bij het realiseren van hun eigen bedrijfsdoelstellingen. Dat blijkt ook uit de grote belangstelling voor de in april 2011 geïntroduceerde Pension Fund Monitor app voor de iPad, waarmee wij opnieuw blijk geven van ons innovatief vermogen.

Thought leadership

KAS BANK organiseert regelmatig kennisbijeenkomsten over ontwikkelingen in de markt. Op deze manier bouwen wij verder aan onze reputatie als de effectenspecialist in de Europese markt. Daarnaast worden medewerkers van de bank regelmatig gevraagd als gastspreker tijdens beurzen en seminars voor de pensioen- en effectenindustrie. Ook treden wij op als gastheer voor evenementen van organisaties als de DACSI, SWIFT en De Nederlandsche Bank.
Het belangrijkste evenement was het Governance Event op 15 september 2011 voor de top van de Nederlandse pensioen-, banken- en effectensector. Gastspreker Kofi Annan, Nobelprijswinnaar voor de Vrede en voormalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties, zag duidelijke parallellen tussen global governance en pension fund governance. Als grote beleggers kunnen pensioenfondsen een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van transparantie, bewustwording en verantwoording afleggen over de sociaal-maatschappelijke gevolgen van het door landen en beursgenoteerde ondernemingen gevoerde beleid.

Stresstest

In augustus 2011 heeft de Europese Centrale Bank opnieuw een Europese stresstest voor banken uitgevoerd. KAS BANK heeft deze test, net als in 2010, op vrijwillige basis uitgevoerd als aanvulling op de reguliere risicomanagementprocedures en intern gehanteerde stressscenario's. De uitkomst bevestigde opnieuw ons lage risicoprofiel en de goede kwaliteit van onze beleggingsportefeuille en balans. In het meest negatieve scenario

bedroeg de Core Tier 1 ratio van KAS BANK 19,0%, bijna viermaal het minimale niveau van 5,0% dat in de stresstest wordt geëist. Per ultimo 2010, het uitgangspunt voor de stresstest, bedroeg de Core Tier 1 ratio 20,4% en de totale solvabiliteitsratio (BIS-ratio) 23,2%.

Interne organisatie

KAS BANK heeft haar interne organisatie op een aantal punten versterkt. Onder andere zijn de operationele verantwoordelijkheden lager in de organisatie belegd. Bij zijn beleidsbepaling wordt de Raad van Bestuur structureel ondersteund door de leidinggevenden van de zes klantgroepen van de bank en de hoofden van Human Resources en Risk Management. De overige senior managementleden vormen een ondersteunend orgaan van in totaal 20 leden dat gevraagd en ongevraagd advies kan leveren. De leden worden op persoonlijke titel gevraagd zitting te nemen en vormen samen een goede afspiegeling van de gehele bank.

Doordat de operationele verantwoordelijkheden lager in de organisatie zijn gelegd, is het takenpakket van de Raad van Bestuur gewijzigd. Daarom is de Raad van Bestuur per 1 januari 2012 teruggebracht van vier naar drie personen. De taken van bestuurder Nico Blom zijn reeds per 1 juli 2011 overgedragen aan de overige leden van de Raad van Bestuur, waarna een herverdeling van taken en aandachtsgebieden heeft plaatsgevonden. De Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur zijn de heer Blom zeer erkentelijk voor zijn langjarige bijdrage aan de ontwikkeling en groei van KAS BANK.

Management in Control

De International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) heeft een nieuwe richtlijn opgesteld voor rapportages over opzet, bestaan en werking van beheersingsmaatregelen voor interne bedrijfsprocessen, het International Standards on Assurance Engagements (ISAE) 3402 "Assurance Reports on Control of a Service Organization. De ISAE Standaard 3402 type 2 rapportage is de opvolger van het SAS 70 Type II rapport.
Het rapport beschrijft naast de opzet en het bestaan ook de werking van de interne beheersingsmaatregelen voor de Transaction en Asset Servicing diensten en de IT General Controls van KAS BANK.

In tegenstelling tot SAS 70 Type II vraagt ISAE van het management expliciet een verklaring over de werking van de beheersingsmaatregelen. Elke manager bij KAS BANK, van operationeel tot strategisch niveau, moet daadwerkelijk kunnen aantonen dat hij 'in control' is geweest over de processen waarover een verklaring is afgegeven. De onafhankelijke auditor zal vervolgens vaststellen of het management een redelijke basis heeft om zijn conclusie te onderbouwen. Om de managers te faciliteren 'in control' te zijn en te blijven, is voor elk ISAE 3402 proces een dashboard ontwikkeld en geïmplementeerd. Dit maakt het mogelijk om beter te sturen op de zogenaamde 'key controls' in het proces en geeft de 'manager van de manager' het gewenste inzicht over de getroffen maatregelen. Ten slotte is een Commissie In Control geïnstalleerd die bankbreed toeziet op de implementatie van interne en externe normdoelstellingen. Management in Control is daarmee binnen de gehele organisatie gerealiseerd.

Transaction servicing

Onze clearing en settlement dienstverlening is verder uitgebreid met clearing services voor Over The Counter (OTC) transacties via het handelsplatform 'cats'. Dit platform verzorgt de OTC handel in structured products tussen brokers en market makers/uitgevende instellingen. In totaal bedienen wij als General Clearing Member 24 handelsplatformen op negen CCP's door heel Europa.
In de markt bestaat duidelijk behoefte aan diensten op het gebied van vermogensopbouw (banksparen, giro, PPI, enz). Transaction Servicing faciliteert deze diensten voor onze klanten, waar nodig in combinatie met onze bankvergunning. Betalingsorganisatie Currence heeft KAS BANK opnieuw gecertificeerd als licentiehouder in de rol van Debetbank Incasso, Creditbank Incasso en Creditbank Acceptgiro. Daarmee is de bank gereed voor de

aankomende invoering van Europese betaalvormen in het kader van SEPA (Single Euro Payments Area).

Asset servicing

KAS BANK wordt steeds vaker gevraagd om op te treden als onafhankelijke vraagbaak en expert op het gebied van asset servicing, met name door pensioenfondsen. Het gaat daarbij vooral om oplossingen op het gebied van risicobeheersing, compliance en governance.

De afdeling Institutional Risk Management adviseert pensioenfondsen o.a. over de inrichting van hun 'countervailing power' ten opzichte van de vermogensbeheerders van het fonds. Ook treden wij op als partner van pensioenfondsbesturen bij de inrichting van de interne risico- en compliance functie van het pensioenfonds zelf. De bijbehorende rapportages en managementinformatie worden door de afdeling Institutional Management Services (IMS) online beschikbaar gesteld via ons speciale IMS Dashboard voor pensioenfondsbestuurders. Het dashboard wordt voortdurend bijgewerkt aan de nieuwste eisen en regels van toezichthouder DNB.
Management en bestuurders van pensioenfondsen krijgen via het dashboard o.a realtime inzicht in de dekkingsgraad en performance meting van het fonds. Deze gegevens vormen tevens de basis voor de Pension Fund Monitor app voor de iPad die wij in april 2011 hebben gelanceerd. De app geeft 24 uur per dag gecomprimeerde kerninformatie over de actuele stand van zaken bij het pensioenfonds. Via een 'drilldown' functie kan eenvoudig meer gedetailleerde informatie worden opgevraagd, onder andere op het gebied van compliance en over de ESG (environmental, social, governance) factoren die van belang zijn bij de bepaling van het beleggingsbeleid. Daarmee levert de app belangrijke stuurinformatie voor het risicomanagement van het pensioenfonds zelf en hebben de pensioenfondsbestuurders 24 uur per dag inzage in de belangrijkste kerngegevens en actuele stand van zaken bij het pensioenfonds.
Hoewel de precieze details van het Pensioenakkoord tussen regering, werkgevers en vakorganisaties nog niet zijn uitgewerkt, bereidt KAS BANK zich reeds voor op de effecten voor onze klanten en onze dienstverlening.

Fund services

Beleggen in niet-beursgenoteerde fondsen wordt voor professionele beleggers steeds interessanter om extra rendement te kunnen genereren. Voor de orderexecutie van hun aan- en verkoopopdrachten voor niet-beursgenoteerde fondsen maken onze klanten gebruik van onze dienst Global Fund Services. Via een speciale 'portal' leggen zij geheel geautomatiseerd orders in die daarna eveneens geheel geautomatiseerd worden verwerkt. Dankzij deze automatisering van voorheen grotendeels handmatige handelingen nam het aantal klanten op ons eigen Fund platform verder toe.
Begin 2011 hebben wij een speciale dienst gericht op beleggingsfondsen gelanceerd, de KAS BANK Fund Desk. Via de Fund Desk krijgen startende fondsmanagers ondermeer ondersteuning bij wet- en regelgeving en de fiscale aspecten rondom de oprichting en het beheer van een beleggingsfonds. Voor deze dienstverlening bestaat bij zowel bestaande als nieuwe fondsen veel belangstelling.

IT

Het productiebeheer voor het Mainframe is afgelopen jaar ondergebracht bij een externe partner, evenals het onderhoud en ontwikkelen van de applicaties voor het mainframe. De interne 'In Control Statements' voor de operationele processen van ICT zijn verder uitgebreid volgens de richtlijnen van de nieuwe standaard voor service organisaties ISAE 3402 Type 2. Vanuit de Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO) verkregen wij een subsidie voor een combinatie van vernieuwende automatiseringsprojecten. Dit bevestigt dat IT projecten van KAS BANK op een unieke technische en vernieuwende wijze zelfstandig worden ontwikkeld.
In het kader van continuïteitsmanagement vindt vier keer per jaar een uitwijktest plaats. Tijdens de tests wordt gekeken of de noodscenario's bij crisissituaties aan alle normen voldoen. Alle tests zijn succesvol verlopen. In Nederland doet KAS BANK ook regelmatig mee aan continuïteitstests op infrastructureel niveau.

Treasury

Het productaanbod van Treasury is vooral gericht op de ondersteuning van het risicomanagement en de handelsactiviteiten van onze klanten. Het voorzichtige herstel van de securities lending markt heeft zich in 2011 doorgezet maar de volumes blijven nog ver onder het niveau van voor de kredietcrisis in 2008.
KAS BANK blijft zich onverminderd conservatief opstellen op de financiële markten. De bank beschikt over ruim voldoende liquide middelen, maar de uitzetmogelijkheden op de interbancaire markt blijven, gegeven het lage risicoprofiel van de bank, beperkt door de voortdurende eurocrisis.

KAS BANK German Branch

In Duitsland bleef het klantenbestand stabiel ten opzichte van 2010. Niettemin staan de Assets under Administration onder druk vanwege de herziening van het strategisch beleid bij een aantal klanten. Op operationeel gebied lag de focus op verdere verhoging van de STP-graad na de snelle en succesvolle implementatie in onze systemen van onze acquisities in 2010. Bij de Depotbank lag de nadruk eveneens op het verhogen van de STP-graad en op de inrichting van nieuwe fondsen.
Met het oog op de voorgenomen samenwerking met dwpbank en de verdere groei van onze activiteiten in Duitsland, is het management van KAS BANK German Branch in Wiesbaden versterkt.

KAS BANK UK Branch

KAS BANK UK Branch in Londen heeft haar klantenbestand in 2011 verder uitgebreid. Naast nieuwe partnerships richt de aandacht zich vooral op onze rol als 'the trustees' custodian'. Bij institutionele klanten en prospects bestaat veel belangstelling voor de governance oplossingen van KAS BANK. De UK Branch ondersteunt het management en bestuurders van pensioenfondsen om aan hun (rapportage)verplichtingen te kunnen voldoen. Onze Pension Fund Monitor app is hierbij een belangrijk instrument, aangezien dit in de UK de eerste toepassing is die analyses van de beleggingen combineert met analyses van de verplichtingen en hierover rechtstreeks aan de betrokken managers en bestuurders rapporteert.
In het segment Financial Institutions is sprake van een duidelijke toename van klanten die gevestigd zijn in de Verenigde Staten. De Noord-Amerikaanse regio blijft een belangrijk aandachtsgebied in 2012.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

KAS BANK onderschrijft de UN Principles for Responsible Investment. Wij ondersteunen onze klanten bij de uitvoering van hun beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen via onze dienst Sustainability Risk Screening. Aan de hand van een door de klant opgestelde Watch List voor niet toegestane beleggingen controleren, signaleren en rapporteren wij dagelijks afwijkingen van de beleggingsrichtlijnen.
Bij uitbesteding van activiteiten, zoals het productiebeheer van het mainframe en de uitwijklocatie van onze decentrale systemen, kijken wij nadrukkelijk naar het MVO-beleid van de diverse aanbieders, met name op milieugebied. Bij de aanschaf van kantoorinventaris en andere bedrijfsmiddelen onderzoeken wij o.a. of er geen sprake is van kinderarbeid tijdens het productieproces In voorkomende gavallen spreken wij onze leveranciers daar op aan of beëindigen wij de relatie met het betreffende bedrijf.

In 2011 is door diverse maatregelen de totale CO_2 uitstoot van KAS BANK verder verminderd. Voor de aanschaf van kantoorartikelen, hardware en andere apparatuur spelen criteria als energieverbruik en hergebruik van goederen een belangrijke rol. Leaseauto's worden na afloop van het leasecontract zoveel mogelijk vervangen door hybride auto's. Voor korte stadsritten wordt gekeken of de aanschaf van een elektrische bestelwagen haalbaar is. Ten slotte onderzoeken wij momenteel samen met de gemeente Amsterdam het gebruik van warmtepompen voor de verwarming van onze beide kantoorpanden.

Door het toenemend gebruik van elektronische applicaties voor informatievoorziening neemt het papiergebruik verder af. De hoeveelheid fysieke output voor onze klanten vertoont al jaren een dalende tendens. Alle leden

van de Raad van Commissarissen gebruiken een iPad om zoveel mogelijk 'papierloos' te kunnen vergaderen. Eind december 2011 is aan alle medewerkers de gelegenheid geboden om tegen gunstige fiscale voorwaarden een iPad aan te schaffen voor zakelijk gebruik. Ruim 90 procent van alle medewerkers heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Human Resources

Afgelopen jaar is veel tijd besteed aan voorlichting over de voorgestelde invoering van een nieuwe, versoberde pensioenregeling voor medewerkers die voor 1 januari 2011 in dienst van de bank zijn gekomen. Hierover zijn constructieve gesprekken gevoerd met Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK, de Ondernemingsraad en de vakbonden. Dit overleg wordt in 2012 voortgezet. Het streven is om in 2012 een nieuwe regeling te kunnen invoeren. Voor medewerkers in dienst na 1 januari 2011 geldt al de nieuwe regeling.

Via diverse interne trainingen en kennissessies is de commerciële slagkracht van onze medewerkers verder vergroot. Dit versterkt onze slagkracht bij het realiseren van de groeidoelstellingen van de bank in Nederland en Europa.

Dankzij een actief verzuimbeleid zijn zowel de duur als de oorzaken van het langdurig ziekteverzuim verder teruggedrongen. Het management heeft een verzuimtraining gevolgd om signalen van mogelijk langdurig verzuim tijdig te signaleren en daar actief met de medewerker over in gesprek te gaan. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de bedrijfsarts en de verzuimadviseur van de ARBO-dienst en de Case Manager van Human Resources.

Ten slotte zijn door de Raad van Bestuur beleidsuitgangspunten, doelstellingen en acties geformuleerd om meer vrouwen in hogere managementfuncties te krijgen. De beoogde verbetering op het gebied van diversiteit kan hiermee wellicht worden versneld.

Vooruitblik 2012

De opbouw van een nieuw centraal platform voor de verwerking van effectentransacties krijgt in 2012 verder vorm. Hiermee versterken wij onze positie op de Nederlandse en Europese markt voor wholesale en retail effectendiensten. Daarnaast versterken wij door deze samenwerking onze positie als provider van wholesale effectendiensten en global custody dienstverlening op de Nederlandse en Duitse markt.

In samenspraak met onze klanten werken wij voortdurend aan de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving in de dienstverlening en producten van de bank. De invoering van de Europese richtlijn AIFMD biedt bijvoorbeeld goede mogelijkheden om onze rol als bewaarder voor beleggingsfondsen verder uit te breiden. Wij geven ook actief invulling aan het begrip *participating FFI* (Foreign Financial Institution) in het kader van de Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA). Volgens deze Amerikaanse wet zijn financiële instellingen verplicht om per 1 januari 2013 informatie over hun Amerikaanse klanten doorgeven aan de Amerikaanse Belastingdienst. Een speciale projectgroep inventariseert en implementeert alle noodzakelijke maatregelen om per 1 januari 2013 aan FATCA te kunnen voldoen.

Hoewel de definitieve implementatiedatum van European Market Infrastructure Regulation (EMIR) nog niet is vastgesteld, verwachten wij dat deze nieuwe Europese verordening in 2012 in werking treedt. Onder EMIR moeten alle OTC-derivatentransacties verplicht gemeld gaan worden aan de zogenaamde 'trade-repositories'. Tevens komt er een verplichte centrale afwikkeling voor alle daarvoor in aanmerking komende derivatentransacties. KAS BANK is voorstander van een centrale afwikkeling van derivatentransacties en wij bereiden onze klanten actief op de nieuwe vereisten voor.

Ook in 2012 werken wij verder aan uitbreidingen en nieuwe toepassingen voor onze Pension Fund Monitor app. Voor de Duitse fondsenmarkt wordt eveneens een app ontwikkeld, net als voor Nederlandse beleggingsfondsen.

Verder worden de Service Level Agreements voor ICT diensten zowel intern als extern verder geoptimaliseerd en de rapportages hierover structureel ingeregeld. Dit past in het continue proces van het verder verhogen van de klanttevredenheid.

Gelet op de algemene economische situatie in Duitsland zijn de vooruitzichten voor KAS BANK German Branch positief. De focus blijft onverminderd gericht op hoogwaardige oplossingen voor fondsenadministraties, bewaarneming, clearing en settlement en Depotbank services. De voorgenomen strategische alliantie met dwpbank is een stevige impuls voor de groeiambities in de Duitse markt. Nieuwe acquisities op het gebied van fondsenadministratie blijven eveneens aan de orde.

Als reactie op veranderende marktomstandigheden in het Verenigd Koninkrijk, zoals een verhoogd tegenpartijrisico, voorzien wij een toenemende vraag naar onze Model B dienstverlening voor pre- en post trade dienstverlening.

Corporate governance verklaring

Voor de corporate governance verklaring uit hoofde van artikel 2a van het Vaststellingsbesluit nadere voorschriften inhoud jaarverslag d.d. 1 april 2009 zij verwezen naar de website van de vennootschap: www.kasbank.com/investorrelations/corporategovernance. De corporate governance verklaring dient als hier ingelast en herhaald te worden beschouwd.

Bestuursverklaring

Onder verwijzing naar artikel 5:25c Wet op het financieel toezicht verklaart de Raad van Bestuur hierbij dat het jaarverslag een getrouw beeld geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar van de vennootschap en van de met haar verbonden ondernemingen, waarvan de gegevens in haar jaarrekening zijn opgenomen, en dat in het jaarverslag de wezenlijke risico's waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, zijn beschreven.

Amsterdam, 1 maart 2012

De Raad van Bestuur:
Jhr. mr. A.A. Röell, voorzitter
R.J. Kooijman RA, CFO
Drs. S.A.J. van Katwijk

JAARREKENING 2011

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

In duizenden euro's			2011		2010
Baten					
Rentebaten	1	74.751		52.087	
Rentelasten	2	47.255		31.474	
Rente			27.496		20.613
Provisiebaten	3	81.186		85.210	
Provisielasten	3	13.065		15.533	
Provisie	3		68.121		69.677
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	4	7.022		8.761	
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	4	2.064		15.906	
Resultaat beleggingen	4		9.086		24.667
Overige baten	5		10.566		2.170
Totaal baten			**115.269**		**117.127**
Bedrijfslasten					
Personeelskosten	6	62.629		64.550	
Andere beheerskosten	7	28.110		24.945	
Afschrijvingen	8	7.216		7.996	
Operationele bedrijfslasten			97.955		97.491
Bijzondere waardeverminderingen	9		2.064		-2.630
Totaal bedrijfslasten			**100.019**		**94.861**
Resultaat over de verslagperiode voor belastingen			15.250		22.266
Belastingen	10		4.900		3.800
Resultaat over de verslagperiode			**10.350**		**18.466**
Toekomend aan:					
Aandeelhouders van de bank			10.230		18.455
Minderheidsbelang			120		11
Resultaat per aandeel	11				
- gewoon (in euro's)			0,70		1,27
- verwaterd (in euro's)			0,70		1,26

De referenties verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening, beginnend op pagina 62.

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten

In duizenden euro's		2011 Voor belasting	2011 Belasting	2011 Na belasting	2010 Voor belasting	2010 Belasting	2010 Na belasting
Resultaat over de verslagperiode				10.350			18.466
Ongerealiseerde bijzondere waarde-vermindering Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	34	-3.151	788	-2.363	-	-	-
Ongerealiseerde herwaardering Beleggingen voor verkoop beschikbaar	34	-22.044	5.987	-16.057	1.737	-421	1.316
Gerealiseerde resultaten naar winst- en verliesrekening	34	-6.656	1.664	-4.992	-13.664	3.484	-10.180
Actuarieel resultaat pensioen	35	5.381	-1.345	4.036	-7.938	2.024	-5.914
Totaal baten en lasten welke rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verantwoord		-26.470	7.094	-19.376	-19.865	5.087	-14.778
Totaal gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten over de verslagperiode				**-9.026**			**3.688**

Toekomend aan:

Aandeelhouders van de bank				-9.146			3.677
Minderheidsbelang				120			11
Totaal gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten over de verslagperiode				**-9.026**			**3.688**

De referenties verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening, beginnend op pagina 62.

Geconsolideerde balans

In duizenden euro's		31-12-2011	31-12-2010
Activa			
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	12	1.135.738	731.545
Bankiers	13	517.628	2.262.587
Kredieten	14	1.435.221	766.564
Reverse repurchase agreements	15	656.056	524.111
Afgeleide financiële instrumenten	16	154.187	100.898
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	17	181.871	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	18	1.168.288	1.326.911
Acute belastingvorderingen	19	7.996	31.068
Overige activa	20	8.872	11.604
Overlopende activa	21	14.784	20.456
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	22	37.402	41.642
Immateriële activa	23	12.659	18.684
Uitgestelde belastingvorderingen	24	1.740	3.079
Langlopende personeelsvorderingen	30	12.857	1.784
Totaal activa		**5.345.299**	**6.017.261**
Passiva			
Bankiers	25	457.866	2.056.755
Toevertrouwde middelen	26	4.476.611	3.578.903
Afgeleide financiële instrumenten	16	212.484	124.998
Verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	17	-	17.044
Acute belastingverplichtingen	19	603	5.748
Overige schulden	27	88	16.988
Overlopende passiva	28	19.284	18.926
Voorzieningen	29	-	-
Uitgestelde belastingverplichtingen	24	9.430	9.896
Langlopende personeelsverplichtingen	30	887	1.096
Totaal verplichtingen		**5.177.253**	**5.830.354**
Aandelenkapitaal	31	15.699	15.699
Reserve ingekochte eigen aandelen	32	-25.324	-25.324
Agioreserve	33	21.569	21.569
Herwaarderingsreserve	34	-5.332	18.181
Overige reserves	35	156.003	143.247
Onverdeeld resultaat	36	5.419	13.644
Totaal Eigen vermogen toekomend aan de aandeelhouders van de bank		168.034	187.016
Minderheidsbelang		12	-109
Totaal Eigen vermogen		**168.046**	**186.907**
Totaal passiva		**5.345.299**	**6.017.261**
Voorwaardelijke verplichtingen	37	26.703	27.211
Onherroepelijke faciliteiten	38	25.889	20.958

De referenties verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening, beginnend op pagina 62.

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

In duizenden euro's	Aandelen-kapitaal	Reserve ingekochte eigen aandelen	Agio-reserve	Herwaar-derings-reserve	Overige reserves	Onver-deeld resultaat	Totaal toekomend aan aandeel-houders	Minder-heids-belang	Totaal Eigen vermogen
Balans 1 januari 2010	**15.699**	**-25.417**	**21.569**	**27.688**	**134.057**	**19.772**	**193.368**	**-170**	**193.198**
Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten over de periode									
Resultaat over de verslagperiode						18.455	**18.455**	11	**18.466**
Realisatie herwaarderingen binnen het Eigen vermogen				-264	264		**-**		**-**
Totaal baten en lasten die via het Eigen vermogen zijn geleid[1]				-8.864	-5.914		**-14.778**		**-14.778**
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-9.128**	**-5.650**	**18.455**	**3.677**	**11**	**3.688**
Transacties met aandeelhouders direct via het eigen vermogen									
Winstbestemming voorgaand jaar					14.274	-14.274	**-**		**-**
Dividend 2009						-5.498	**-5.498**		**-5.498**
Aankopen eigen aandelen							**-**		**-**
Verkopen eigen aandelen		93			-93		**-**		**-**
Op aandelen gebaseerde betalingen					636		**636**		**636**
Interim-dividend 2010						-4.811	**-4.811**		**-4.811**
Overige mutaties				-379	23		**-356**		**-356**
Verkrijging minderheidsbelang							**-**	50	**50**
Totaal	**-**	**93**	**-**	**-379**	**14.840**	**-24.583**	**-10.029**	**50**	**-9.979**
Balans 31 december 2010	**15.699**	**-25.324**	**21.569**	**18.181**	**143.247**	**13.644**	**187.016**	**-109**	**186.907**
Balans 1 januari 2011	**15.699**	**-25.324**	**21.569**	**18.181**	**143.247**	**13.644**	**187.016**	**-109**	**186.907**
Gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten over de periode									
Resultaat over de verslagperiode						10.230	**10.230**	120	**10.350**
Realisatie herwaarderingen binnen het Eigen vermogen				-101	101		**-**		**-**
Totaal baten en lasten die via het Eigen vermogen zijn geleid[1]				-23.412	4.036		**-19.376**		**-19.376**
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-23.513**	**4.137**	**10.230**	**-9.146**	**120**	**-9.026**
Transacties met aandeelhouders direct via het eigen vermogen									
Winstbestemming voorgaand jaar					7.812	-7.812	**-**		**-**
Dividend 2010						-5.832	**-5.832**		**-5.832**
Aankopen eigen aandelen							**-**		**-**
Verkopen eigen aandelen							**-**		**-**
Op aandelen gebaseerde betalingen					821		**821**		**821**
Interim-dividend 2011						-4.811	**-4.811**		**-4.811**
Overige mutaties					-14		**-14**	1	**-13**
Verkrijging minderheidsbelang							**-**		**-**
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**	**8.619**	**-18.455**	**-9.836**	**1**	**-9.835**
Balans 31 december 2011	**15.699**	**-25.324**	**21.569**	**-5.332**	**156.003**	**5.419**	**168.034**	**12**	**168.046**

[1] *Voor details wordt verwezen naar het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten op pagina 41.*

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In duizenden euro's		2011	2010
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat over de verslagperiode		10.350	18.466
Aanpassingen voor:			
Rente verantwoord in de winst- en verliesrekening	1/2	-27.496	-20.613
Dividenden verantwoord in de winst- en verliesrekening	4	-212	-724
Afschrijvingen	8	7.216	7.996
Bijzondere waardeverminderingen	9	2.064	-2.630
Belastingen over het in de winst- en verliesrekening verantwoorde resultaat	10	4.900	3.800
Mutaties in:			
Bankiers (niet direct opeisbaar)	13/25	-1.626.213	84.027
Kredieten	14	-668.657	140.140
Reverse repurchase agreements	15	-131.945	60.235
Afgeleide financiële instrumenten	16	34.197	97
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening			
- Aan- en verkopen beleggingen voor handelsdoeleinden	17	7.915	7.349
- Aan- en verkopen beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening		-7.030	-26.100
Toevertrouwde middelen	26	897.708	-70.163
Overige mutaties uit operationele activiteiten		-58.668	11.513
Betalingen en ontvangsten uit hoofde van:			
Rentebaten	1	74.669	51.966
Rentelasten	2	-47.196	-32.035
Dividendopbrengsten	4	212	724
Belastingen	19	21.835	-2.715
Pensioenbijdrage van de werkgever	30	-6.781	-14.868
Totaal netto kasstroom uit operationele activiteiten		**-1.513.132**	**216.465**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen en aankopen			
Beleggingen voor verkoop beschikbaar			
- Geldmarktpapier	18	-	-13.434.487
- Obligaties	18	-726.302	904.781
- Aandelen	18	-	-402
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	22	-2.088	-1.113
Immateriële activa (exclusief goodwill en overige immateriële activa)	23	-2.090	-2.145
		-730.480	-12.533.366
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen			
Beleggingen voor verkoop beschikbaar			
- Geldmarktpapier	18	483.678	13.192.394
- Obligaties	18	386.857	-719.770
- Aandelen	18	9.798	13.904
		880.333	12.486.528
Totaal netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		**149.853**	**-46.838**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Verkoop eigen aandelen	35	**-**	93
Betaald dividend	36	**-4.811**	-4.811
Totaal netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-4.811**	**-4.718**
Netto kasstroom		**-1.368.090**	**164.909**

Kasmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	2.953.153	2.788.244
Netto kasstroom	-1.368.090	164.909
Kasmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het boekjaar	**1.585.063**	**2.953.153**

Aansluiting kasstroomoverzicht met balansposten			
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	12	1.135.738	731.545
Direct opeisbare tegoeden bij bankiers	13	449.325	2.221.608
Kasmiddelen en kasequivalenten aan het einde van het boekjaar		**1.585.063**	**2.953.153**

De referenties verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening, beginnend op pagina 62.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

KAS BANK N.V. is statutair gevestigd in Amsterdam, Nederland. De geconsolideerde jaarrekening van de onderneming voor het jaar eindigend op 31 december 2011 bestaat uit de moedermaatschappij en al haar dochtermaatschappijen, tezamen 'KAS BANK'. Een overzicht van de belangrijkste dochtermaatschappijen is in deze grondslagen opgenomen.

KAS BANK is een solide, gespecialiseerde Europese bank met een breed scala aan effectendiensten en investor services. De focus ligt op toegevoegde waarde diensten op het gebied van treasury, risicobeheersing en managementinformatie. Deze dienstverlening wordt ontwikkeld op de basisdiensten beleggingsadministratie, custody, clearing en settlement. KAS BANK richt zich primair op institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, beleggingsfondsen en asset managers) en financiële instellingen (banken en brokers). KAS BANK verricht geen actieve asset management diensten en is ongebonden, hetgeen de neutraliteit en onafhankelijkheid van de bank onderstreept. KAS BANK streeft naar een laag risicoprofiel.

De Raad van Bestuur heeft op 1 maart 2012 de jaarrekening opgemaakt. De jaarstukken zijn goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Commissarissen op 1 maart 2012. De jaarstukken 2011 worden ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 25 april 2012.

Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde jaarcijfers van KAS BANK zijn opgesteld overeenkomstig de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Grondslagen voor consolidatie

Dochtermaatschappijen zijn die entiteiten waarover KAS BANK zeggenschap heeft. Er is sprake van zeggenschap indien KAS BANK de mogelijkheid heeft om, direct of indirect, het financiële en het operationeel beleid van een entiteit te bepalen, teneinde economische voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteiten. Dochtermaatschappijen worden geconsolideerd vanaf de dag dat de zeggenschap werd verkregen en worden niet langer geconsolideerd vanaf de dag dat de zeggenschap niet langer aanwezig is.

Tot de belangrijkste dochtermaatschappijen per 31 december 2011 behoren:

– Amsterdam Depositary Company N.V.	Amsterdam
– KAS Derivaten Clearing N.V.	Amsterdam
– KAS BANK Effectenbewaarbedrijf N.V.	Amsterdam
– KAS Trust B.V.	Amsterdam
– KAS Servicing B.V.	Amsterdam
– KAS Participatiemaatschappij B.V.	Amsterdam
– Centrum voor Fondsenadministratie B.V.	Amsterdam
– Addition Knowledge House B.V.	Amsterdam
– KAS BANK OG Spuistraat B.V.	Amsterdam
– KAS BANK OG NZVW B.V.	Amsterdam
– KAS Europe BVBA	Brussel
– KB Deutschland Holding GmbH	Wiesbaden
○ KAS Investment Servicing GmbH	Wiesbaden

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Een volledige lijst met dochtermaatschappijen is gedeponeerd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel te Amsterdam. Behoudens een belang van 50% plus één aandeel in Addition Knowledge House B.V. houdt KAS BANK in alle dochtermaatschappijen een 100%-belang.

Een minderheidsbelang wordt afzonderlijk in de geconsolideerde balans gepresenteerd als component van het Eigen vermogen. Het resultaat over de verslagperiode dat aan het minderheidsbelang kan worden toegekend, wordt apart zichtbaar gemaakt.

Intragroepssaldi en eventuele niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de groep of baten en lasten uit dergelijke transacties worden bij de opstelling van de jaarcijfers geëlimineerd.

Gehanteerde grondslagen bij de opstelling van de jaarcijfers
De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn op alle in deze geconsolideerde jaarrekening vermelde perioden voor KAS BANK en haar dochtermaatschappijen consistent toegepast. De jaarcijfers worden gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders weergegeven. In tabellen opgenomen berekeningen zijn gebaseerd op niet-afgeronde bedragen; er kunnen zich derhalve afrondingsverschillen voordoen. De euro fungeert als de functionele valuta van KAS BANK.

Voor vergelijkingsdoeleinden zijn, daar waar nodig, de vergelijkende cijfers aangepast.

Waarderingsgrondslagen
De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs met uitzondering van de onderstaande activa en passiva:

- Financiële instrumenten opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs
- Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening
- Beleggingen voor verkoop beschikbaar
- Reverse repurchase agreements
- Afgeleide financiële instrumenten
- Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik
- Langlopende personeelsverplichtingen en -vorderingen
- Op aandelen gebaseerde betalingen

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Gebruik van schattingen en oordelen
Het opstellen van de jaarcijfers vereist dat de Raad van Bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet, die invloed hebben op de hoogte van de posten gepresenteerd in de balans en de toelichting en de hoogte van de gepresenteerde posten in de winst- en verliesrekening en het overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten gedurende de periode waarover gerapporteerd wordt. Ondanks het feit dat de schattingen gebaseerd zijn op ervaringen uit het verleden en de meest actuele ontwikkelingen, kan

de werkelijkheid uiteindelijk afwijken van de gedane inschattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de schatting gevolgen heeft.

In het bijzonder wordt informatie over belangrijke punten van schattingsonzekerheden en kritische oordelen bij de toepassing van de grondslagen die het meest van invloed zijn op de in de jaarrekening opgenomen bedragen gegeven in de volgende onderdelen van de toelichting:

- Toelichting 9; bijzondere waardeverminderingen op beleggingen voor verkoop beschikbaar en op kredieten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs
- Toelichting 16; waardering van afgeleide financiële instrumenten
- Toelichting 22; waardering van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik
- Toelichting 23; bepaling van de realiseerbare waarde van kasstroomgenerende eenheden die goodwill bevatten
- Toelichting 24; bepaling termijn en tarief realisatie dan wel afrekening van de uitgestelde belastingvordering of -verplichting
- Toelichting 30; waardering van de vorderingen en/of verplichtingen uit hoofde van toegezegde pensioenrechten
- Toelichting 49 en 50; waardering van op aandelen gebaseerde betalingen

Nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties uitgegeven door de IASB

De volgende nieuwe standaarden, herzieningen en aanpassingen op standaarden en interpretaties zijn uitgegeven door de International Accounting Standards Board (IASB), aanvaard door de Europese Unie en van toepassing op boekjaren vanaf 2011. Voor KAS BANK zijn deze standaarden niet van toepassing of is de impact beperkt.

- Revised IAS 24 'Related Party Disclosures' ('Informatieverschaffing over verbonden partijen'). Onder de herziene standaard is het begrip 'verbonden partij' vereenvoudigd, met name in situaties waarin overheidsdeelname alomtegenwoordig is. Zoals gemeld in het jaarverslag over 2010 is de impact voor KAS BANK nihil.
- IFRIC 19 'Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments' ('Aflossing van financiële verplichtingen met eigenvermogensinstrumenten'). Deze nieuwe interpretatie verschaft regelgeving inzake de ruil van financiële verplichtingen voor eigen vermogensinstrumenten. KAS BANK heeft tot op heden dergelijke ruiltransacties niet uitgevoerd.
- Amendment to IAS 32 'Financial Instruments: Presentation: Classification of Rights Issues' ('Financiële instrumenten: presentatie – Classificatie van claimemissies'). Deze aanpassing heeft betrekking op in vreemde valuta uitgeven claims. KAS BANK heeft dergelijke claims niet uitgegeven. Impact derhalve nihil (zie jaarverslag 2010).
- Amendment to IFRIC 14 'Prepayments of a Minimum Funding Requirement' ('Vooruitbetalingen bij minimaal vereiste dekkingsbijdragen'). De aanpassing heeft betrekking op omstandigheden dat een entiteit onderworpen is aan een minimaal vereiste dekkingsgraad. Een vooruitbetaalde bijdrage dient in een dergelijk geval te worden behandeld als een actief. KAS BANK zal met deze wijziging in het jaarverslag – indien van toepassing – rekening houden.
- Amendment to IFRS 1 'Limited Exemption from Comparative IFRS 7 Disclosures for First-time Adopters' ('Beperkte vrijstelling van eerste toepassers van de verplichting om door IFRS 7 vereiste vergelijkende informatie te verschaffen'). KAS BANK is geen eerste toepasser, derhalve niet van toepassing.

- Improvements to IFRSs (issued 6 May 2010) ('Jaarlijks verbeterproject'). Zoals reeds gesteld in het jaarverslag over 2010 zijn met name de als 'Improvements' aangekondigde aanpassingen betreffende IAS 1 (presentatie van de jaarrekening) en IFRS 7 (Financiële instrumenten: informatieverschaffing) voor KAS BANK van toepassing. Dit betreft in beide gevallen presentatierichtlijnen. KAS BANK zal met deze wijziging in het jaarverslag rekening houden.

Saldering

Vorderingen en schulden die direct opeisbaar zijn dan wel dezelfde looptijd hebben, met betrekking tot één (rechts)persoon of groep van hoofdelijk aansprakelijke rechtspersonen, worden in de balans gesaldeerd opgenomen wanneer er een onvoorwaardelijk afdwingbaar recht is om de opgenomen bedragen te salderen en er het voornemen is om de verplichting op nettobasis af te wikkelen of om het actief te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld. Baten en lasten worden niet gesaldeerd, behalve indien zij verband houden met afdekkingen en met activa en verplichtingen die in overeenstemming met het hiervoor beschrevene zijn gesaldeerd.

Transacties in vreemde valuta

Baten en lasten voortvloeiend uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva luidende in vreemde valuta worden per balansdatum omgerekend tegen de op die datum bekende wisselkoers. De koersresultaten voortvloeiend uit voornoemde transacties en waarderingen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening.
Ongerealiseerde valutakoersverschillen op niet-monetaire financiële activa zijn een onderdeel van de totale verandering in waarde van het actief. Voor een niet-monetair financieel actief geclassificeerd als beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening of afgeleide financiële instrumenten zijn valutawijzigingen onderdeel van de winsten en verliezen op het financieel actief. Voor niet-monetaire activa die zijn geclassificeerd als voor verkoop beschikbaar, worden ongerealiseerde valutaresultaten verwerkt in het Eigen vermogen.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten van KAS BANK bestaan uit geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank, bankiers, kredieten, toevertrouwde middelen, beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening, beleggingen voor verkoop beschikbaar, reverse repurchase agreements en afgeleide financiële instrumenten.

Verwerking in en verwijdering uit de balans

Een financieel instrument wordt opgenomen indien KAS BANK een belanghebbende partij is in de contractuele voorwaarden van het instrument. Financiële activa worden niet langer in de balans opgenomen als de contractuele rechten op de kasstromen uit deze financiële activa aflopen of als KAS BANK het financiële actief aan een derde overdraagt zonder de zeggenschap of vrijwel alle aan het actief verbonden risico's en voordelen te houden. Financiële verplichtingen worden niet langer in de balans opgenomen als de in het contract vermelde verplichtingen van KAS BANK aflopen, vervuld of ingetrokken zijn.
Alle aankopen en verkopen van financiële instrumenten worden opgenomen op transactiedatum. Dit is de datum waarop KAS BANK zich verbindt om het actief te kopen of te verkopen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Waardering bij eerste opname
Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde plus, voor instrumenten die niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening, eventuele direct toerekenbare transactiekosten.

Waardering op basis van reële waarde
De reële waarden vertegenwoordigen de bedragen waarvoor de financiële instrumenten op balansdatum op een reële economische basis tussen goed geïnformeerde en bereidwillige partijen hadden kunnen worden verhandeld ('at arm's length').

De reële waarden van financiële instrumenten worden op drie niveau's bepaald:

- Niveau 1: De reële waarden zijn gebaseerd op genoteerde biedprijzen in actieve markten. Een financieel instrument wordt beschouwd als genoteerd in een actieve markt als de genoteerde prijs regelmatig beschikbaar is en als deze prijzen de actuele en regelmatig voorkomende 'at arm's length' markttransacties weergeven;
- Niveau 2: Voor financiële instrumenten waarvoor geen actieve markt bestaat of waarvoor genoteerde biedprijzen niet beschikbaar zijn, wordt gebruikgemaakt van waarderingstechnieken. Waarderingstechnieken betreffen onder andere recente transacties op een reële economische basis tussen goed geïnformeerde en bereidwillige partijen of verwijzing naar soortgelijk instrumenten waarvoor wel marktprijzen of waarderingsmodellen beschikbaar zijn. De bij de waarderingstechnieken gehanteerde gegevens zijn waarneembare marktgerelateerde gegevens die afkomstig zijn uit betrouwbare externe bronnen. De gebruikte waarderingstechnieken worden intern beoordeeld en goedgekeurd. Testen worden uitgevoerd om vast te stellen of het waarderingsproces heeft geleid tot de juiste reële waarde van de positie en of deze waarderingen correct tot uitdrukking zijn gekomen in de winst- en verliesrekening.
  De voornaamste waarneembare marktgerelateerde gegevens die zijn toegepast zijn:
    - Creditspreads (kredietrisico opslag): voor zover beschikbaar, worden deze afgeleid van de prijzen van kredietderivaten (Credit Default Swaps).
    - Rente: in het algemeen worden benchmark rentes gebruikt, zoals de interbancaire rentecurve en de swap rentecurve.
    - Valutakoersen: er zijn marktgegevens beschikbaar voor zowel spot als termijncontracten voor de meeste valuta.
    - Volatiliteit: de mate van beweeglijkheid van de koers van een aandeel, obligatie of valuta. De volatiliteit wordt afgeleid van de historische koersontwikkelingen.
    - Kredietwaardigheid tegenpartijen: marktprijzen worden aangepast als de kredietwaardigheid van de tegenpartij afwijkt van de in de marktprijs aangenomen kredietwaardigheid.
    - Recovery rates (herstelpercentages): recovery rates worden gebruikt bij klanten waarvan de verwachting is dat zij het uitstaande krediet niet (volledig) kunnen aflossen. Recovery rates worden gebaseerd op informatie van leveranciers van marktdata of afgeleid van zichtbare creditspreads.
- Niveau 3: Gebaseerd op waarderingsmodellen waarbij gebruik wordt gemaakt van variabelen die niet zijn gerelateerd aan waarneembare marktgerelateerde gegevens.

Niet-beursgenoteerde eigen vermogensinstrumenten waarvan de reële waarde niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, worden gewaardeerd op kostprijs.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Reële waarden reflecteren het kredietrisico van het financiële instrument en bevatten, wanneer van toepassing, het kredietrisico van KAS BANK of de tegenpartij.

Financiële instrumenten opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs
Beleggingen en opnames tegen geamortiseerde kostprijs zijn niet-afgeleide financiële instrumenten, die niet zijn genoteerd in een actieve markt met vaste of nader vast te stellen rentebetalingen. Deze ontstaan nadat KAS BANK gelden heeft aangetrokken van dan wel verstrekt aan een klant, waarbij het niet de intentie is deze onmiddellijk of in de nabije toekomst te verkopen.

De hoofdsommen worden tegen geamortiseerde kostprijs in de balans verantwoord onder Bankiers, Kredieten en Toevertrouwde middelen. De renteresultaten worden op basis van de effectieve rentemethode verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Rente.

Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening bestaan uit twee categorieën:

- Beleggingen voor handelsdoeleinden; hieronder worden die effecten verantwoord, die verworven zijn om op korte termijn winsten te genereren;
- Beleggingen die door de Raad van Bestuur zijn aangewezen en zijn geclassificeerd als Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening. Deze classificatie vindt alleen plaats als de gerelateerde beleggingen op basis van reële waarde worden beheerd of als dit een inconsistentie in de waardering vermindert.

Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten als last in de winst- en verliesrekening worden opgenomen wanneer zij worden gemaakt. De beleggingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Alle gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten worden verantwoord in de winst- en verliesrekening onder Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening.

Beleggingen voor verkoop beschikbaar
Effecten die voor onbepaalde tijd worden aangehouden en verkocht kunnen worden wanneer liquiditeiten nodig zijn of naar aanleiding van veranderingen in marktwaarde, worden geclassificeerd als Beleggingen voor verkoop beschikbaar. Beleggingen voor verkoop beschikbaar worden na eerste opname op balansdatum gewaardeerd tegen de reële waarde.

Ongerealiseerde resultaten voortkomend uit veranderingen in de reële waarde worden opgenomen in het Eigen vermogen, behoudens bijzondere waardeverminderingen en, in geval van monetaire posten, valutakoers-verschillen. Wanneer de effecten worden vervreemd of in geval van bijzondere waardeverminderingen, dan wordt het hieraan toe te rekenen geaccumuleerde resultaat dat rechtstreeks in het Eigen vermogen is verwerkt, opgenomen in de winst- en verliesrekening onder Beleggingen voor verkoop beschikbaar respectievelijk Bijzondere waardeverminderingen.

Voor zover deze effecten rentedragend zijn, wordt de rente op basis van de effectieve rentemethode in de winst- en verliesrekening opgenomen onder Rentebaten. Dividenden worden in de winst- en verliesrekening

verantwoord onder Beleggingen voor verkoop beschikbaar op het moment dat het recht van de entiteit wordt gevestigd. In het geval van beursgenoteerde effecten is dit de datum waarop het aandeel ex-dividend gaat.

Reverse repurchase agreements
Effecten die worden gekocht met als bindende voorwaarde dat deze in de toekomst tegen een vooraf vastgestelde prijs weer worden terugverkocht (reverse repurchase agreements), worden behandeld als leningen tegen onderpand. De vordering in geld, inclusief opgelopen rente, wordt verantwoord als Reverse repurchase agreement op de activazijde van de balans. De door middel van reverse repurchase agreements verkregen effecten worden voornamelijk aangewend voor onderpanddoeleinden en worden niet opgenomen in de balans. De rente uit reverse repurchase agreements wordt – berekend op basis van de effectieve rentemethode – geamortiseerd over de looptijd van het contract en verantwoord in de winst- en verliesrekening onder Rentebaten.

Afgeleide financiële instrumenten
KAS BANK maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) om onder andere valuta-, krediet-, koers- en renterisico's af te dekken die voortvloeien uit operationele, financierings- en investeringsactiviteiten.

Afgeleide financiële instrumenten, waaronder valuta-, rente, krediet- en aandelencontracten, worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde; direct toerekenbare transactiekosten worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord onder Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening wanneer deze kosten worden gemaakt. Na de eerste opname worden deze afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening onder Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening.

Alle afgeleide financiële instrumenten worden als actief verantwoord bij een positieve reële waarde en als passief wanneer deze waarde negatief is.

Hedge accounting
KAS BANK past met behulp van afgeleide financiële instrumenten hedge accounting toe op wijzigingen in de reële waarde van in de balans opgenomen vastrentende activa, voor zover deze wijzigingen verband houden met veranderingen van de rente. Alle hedgerelaties zijn gedocumenteerd en worden periodiek getoetst op effectiviteit.

Een verandering in de reële waarde van een afdekkingstransactie die geclassificeerd is als reële waarde afdekking wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Rente. De gelijktijdige verandering in de reële waarde van het afgedekte actief die is toe te schrijven aan het specifieke afgedekte risico, wordt ook verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Rente. De niet-afgedekte verandering in de reële waarde van het actief dat geclassificeerd wordt als Beleggingen voor verkoop beschikbaar wordt verwerkt in de Herwaarderingsreserve.

In het geval een transactie betrekking hebbend op een rentedragend instrument bij reële waardeafdekking, niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting, dan wel de hedgerelatie wordt verbroken, wordt de boekwaarde van een afgedekt actief over de resterende looptijd geamortiseerd op basis van de effectieve rentemethode en in de winst- en verliesrekening verwerkt onder Rente.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Sommige transacties in afgeleide financiële instrumenten, die door KAS BANK beschouwd worden als economisch effectieve hedgetransacties in het kader van haar risicobeleid, kwalificeren niet voor hedge accounting. De resultaten op deze transacties in afgeleide financiële instrumenten worden direct in de winst- en verliesrekening verwerkt onder Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening.

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

Het onroerend goed in eigen gebruik is in de balans opgenomen voor de door een externe taxateur bepaalde reële waarde, verminderd met afschrijvingen. Periodiek wordt een gedeelte van het onroerend goed getaxeerd. De bij periodieke hertaxatie blijkende waardewijzigingen worden onder aftrek van uitgestelde belasting-verplichtingen verwerkt in het Eigen vermogen. Afschrijvingen worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur van het onroerend goed. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De geschatte levensduur van de gebouwen bedraagt vijftig jaar.

De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Afschrijvingen worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur van het bedrijfsmiddel. Machines en computerapparatuur worden in drie jaar afgeschreven, meubilair in vijf jaar, technische installaties in tien jaar, verbouwingen van gehuurd onroerend goed in overeenstemming met de huurperiode. De restwaarde wordt jaarlijks beoordeeld.

Immateriële activa

Goodwill

Goodwill vloeit voort uit de acquisitie van dochtermaatschappijen. Goodwill is het verschil tussen de kostprijs van de acquisitie (inclusief acquisitiekosten) en de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen op het moment van acquisitie. Als het verschil negatief is dan wordt dit onmiddellijk in de winst- en verliesrekening verantwoord. Goodwill wordt na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Op goodwill wordt niet afgeschreven.

Software

Van derden gekochte software en uitgaven voor ontwikkelingsactiviteiten worden geactiveerd, indien de kosten direct gerelateerd kunnen worden aan de productie van identificeerbare software die waarschijnlijk langer dan een jaar economische voordelen zal genereren voor KAS BANK.
De geactiveerde uitgaven betreffen de direct toewijsbare kosten, waaronder de kosten van personeel betrokken bij de ontwikkeling van de software. De geactiveerde ontwikkelingskosten en de gekochte software worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving geschiedt lineair ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van de geschatte levensduur. De geschatte levensduur is drie jaar.

Overige immateriële activa

Overige immateriële activa bestaan uit afzonderlijk identificeerbare posten die voortvloeien uit de acquisitie van dochtermaatschappijen, te weten klantrelaties en licenties. Op moment van acquisitie worden deze immateriële activa gewaardeerd tegen reële waarde. Klantrelaties en licenties worden na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijving geschiedt lineair ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van de geschatte levensduur. De geschatte levensduur van de klantrelaties is afhankelijk van de inschatting van het management en bedraagt tussen de vijf en vijftien jaar. De geschatte levensduur van de licenties bedraagt vijf jaar.

Voorzieningen
Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer KAS BANK een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt, en het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Voorzieningen worden bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken op basis van een discontovoet vóór belasting die een afspiegeling is van de actuele markttaxaties van de tijdswaarde van geld en van de specifieke risico's met betrekking tot de verplichting. De (dotatie aan de) voorziening wordt in de winst- en verliesrekening verantwoord onder Andere beheerskosten en in de balans onder de Voorzieningen.

Verlieslatende contracten
Er wordt in de balans een voorziening voor verlieslatende contracten opgenomen wanneer de door KAS BANK naar verwachting te behalen voordelen uit een overeenkomst lager zijn dan de onvermijdbare kosten om aan de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst te voldoen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de verwachte kosten voor de beëindiging van het contract of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de verwachte nettokosten van de voortzetting van het contract. Voorafgaand aan de instelling van een voorziening verantwoordt KAS BANK op de activa die betrekking hebben op het contract een eventuele bijzondere waardevermindering.

Leaseovereenkomsten
Een leaseovereenkomst wordt geclassificeerd als financiële lease indien vrijwel alle aan het eigendom verbonden risico's en beloningen door de lessor aan KAS BANK worden overgedragen. In alle andere gevallen worden leaseovereenkomsten geclassificeerd als operationele lease.

Activa die via een financiële lease zijn verworven, worden gewaardeerd op de laagste van de reële waarde en de contante waarde van de minimale leasebetalingen bij aanvang van de lease, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Bij de berekening van de contante waarde van de minimale leasebetalingen is de disconteringsvoet de in de lease-overeenkomst geïmpliceerde rentevoet. Op geactiveerde financiële lease wordt afgeschreven conform de criteria vermeld onder Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen.

Gedane leasebetalingen op een operationele lease worden lineair als lasten in de winst- en verliesrekening opgenomen over de leaseperiode. Wanneer een operationeel leasecontract wordt beëindigd voordat de leaseperiode is afgelopen, worden eventuele boetes verwerkt in de periode waarin het leasecontract is beëindigd.

Bijzondere waardeverminderingen
Financiële activa opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs
Op elke balansdatum wordt beoordeeld of er objectieve aanwijzingen zijn dat een financieel actief in waarde verminderd is. Een financieel actief is in waarde verminderd als gevolg van één of meerdere gebeurtenissen die

zich hebben voorgedaan na de eerste opname van het actief in de balans en deze gebeurtenissen een betrouwbaar in te schatten negatief effect hebben op de toekomstige kasstromen van dit financieel actief.

De bijzondere waardevermindering is gelijk aan het verschil tussen de geamortiseerde kostprijs en de contante waarde van de toekomstige kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van dit actief. De bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening onder Bijzondere waardeverminderingen.

Indien het financieel actief verstrekt is tegen onderpand, wordt bij de berekening van toekomstige kasstromen rekeninggehouden met de opbrengsten minus kosten uit verkoop van dat onderpand, ongeacht of de uitoefening van dat onderpand waarschijnlijk is.

Als, in een opvolgende periode, het bedrag van de waardevermindering afneemt en de afname kan objectief gerelateerd worden aan een gebeurtenis nadat de waardevermindering was vastgesteld, wordt de voorheen vastgestelde waardevermindering teruggedraaid en het bedrag verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Bijzondere waardeverminderingen.

Financiële activa opgenomen tegen reële waarde
Op elke balansdatum wordt beoordeeld of er objectieve aanwijzingen zijn dat een financieel actief in waarde verminderd is. Er is sprake van een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat één of meerdere gebeurtenissen een negatief effect hebben gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief.

Objectieve aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering kunnen zijn:

- aanzienlijke financiële problemen bij de uitgevende instelling;
- contractbreuk;
- concessie van de bank aan de leningnemer vanwege economische of juridische redenen in verband met financiële problemen van de leningnemer, die de bank anders niet zou overwegen;
- waarschijnlijkheid van faillissement of een andere financiële reorganisatie van de leningnemer; of
- het wegvallen van een actieve markt voor het betreffende financieel actief vanwege financiële moeilijkheden.

In aanvulling hierop is er voor beleggingen in eigen vermogeninstrumenten ook sprake van objectieve aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering bij een langdurige (langer dan negen maanden) of aanzienlijke (meer dan 20%) daling van de reële waarde beneden de kostprijs.

Indien voor beleggingen voor verkoop beschikbaar objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bestaan, wordt het verschil tussen de kostprijs en de huidige reële waarde, verminderd met eventueel eerder verantwoorde bijzondere waardeverminderingen uit het Eigen vermogen gehaald en verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Bijzondere waardeverminderingen.

Indien voor rentedragende waardepapieren, in een opvolgende periode, het bedrag van de bijzondere waardevermindering afneemt en de afname kan objectief gerelateerd worden aan een gebeurtenis nadat de bijzondere waardevermindering was vastgesteld, wordt de voorheen vastgestelde bijzondere waardevermindering teruggedraaid en het bedrag verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Bijzondere

waardeverminderingen. Indien de afname van de waardevermindering niet objectief kan worden gerelateerd aan een gebeurtenis nadat de bijzondere waardevermindering was vastgesteld, wordt deze afname verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Resultaat beleggingen. Het terugnemen van voorheen vastgestelde bijzondere waardeverminderingen vindt bij eigen vermogeninstrumenten plaats ten gunste van het Eigen vermogen.

Niet-financiële activa
De boekwaarde van de activa van KAS BANK, uitgezonderd de uitgestelde belastingvorderingen, wordt per iedere balansdatum opnieuw bezien om te bepalen of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Bijzondere waardeverminderingen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt onder Bijzondere waardeverminderingen.

Voor goodwill en immateriële activa die nog niet gebruiksklaar zijn, wordt ieder jaar op dezelfde datum de realiseerbare waarde geschat.

Voor een actief of een kasstroomgenererende eenheid is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogte van de bedrijfswaarde of de reële waarde minus verkoopkosten. Bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een discontovoet vóór belasting die een afspiegeling is van zowel de actuele markttaxaties van de tijdswaarde van geld als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief. Voor de toetsing op bijzondere waardeverminderingen worden activa samengevoegd in de kleinste te onderscheiden groep activa die uit voortgaand gebruik kasstromen genereert die in grote lijnen onafhankelijk zijn van andere activa en groepen (de 'kasstroomgenererende eenheid'). De in een bedrijfscombinatie verworven goodwill wordt voor de toetsing op bijzondere waardeverminderingen toegerekend aan kasstroomgenererende eenheden die naar verwachting zullen profiteren van de synergievoordelen van de combinatie.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen opgenomen met betrekking tot kasstroomgenererende eenheden worden eerst in mindering gebracht op de boekwaarde van eventueel aan de eenheden toegerekende goodwill, en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de eenheid (of groep van eenheden).

Met betrekking tot goodwill worden geen bijzondere waardeverminderingen teruggenomen. Voor andere activa worden in voorgaande perioden opgenomen bijzondere waardeverminderingen bij elke balansdatum beoordeeld op indicaties dat het verlies afgenomen is of niet langer bestaat. Een bijzonder waardevermindering wordt teruggenomen als de indicatie voor bijzondere waardeverminderingen zijn veranderd aan de hand waarvan de realiseerbare waarde was bepaald. Een bijzondere waardevermindering wordt uitsluitend teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn bepaald als geen bijzondere waardevermindering was opgenomen.

Eigen vermogen
Aandelenkapitaal
Het maatschappelijk kapitaal van KAS BANK bestaat uit gewone aandelen en preferente aandelen. De op naam geplaatste en volgestorte gewone aandelen worden in de balans verantwoord onder het Eigen vermogen. De op

naam geplaatste en volgestorte preferente aandelen worden in de balans verantwoord onder de Overige schulden. Het preferent aandelenkapitaal wordt geclassificeerd als vreemd vermogen, omdat op basis van artikel 25 van de Statuten de dividenduitkeringen niet vrijwillig zijn. Dividend op deze aandelen wordt als Rentelast opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Inkoop eigen aandelen
Bij inkoop van aandelenkapitaal dat als Eigen vermogen in de balans is verwerkt, wordt het bedrag van de betaalde vergoeding, met inbegrip van rechtstreeks toerekenbare kosten, als mutatie in het Eigen vermogen opgenomen. Ingekochte, niet-ingetrokken aandelen worden gepresenteerd als aftrekpost op het Eigen vermogen.

Dividend op aandelen
Dividend op aandelen wordt verwerkt in het Eigen vermogen in de periode in welke dit is goedgekeurd door de aandeelhouders. Dividend over het jaar dat is vastgesteld na balansdatum wordt in de toelichting op het Eigen vermogen en in de Overige gegevens verwerkt.

Rentebaten en -lasten
De rentebaten en -lasten van financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord met behulp van de effectieve rentemethode. Voor afgeleide financiële instrumenten die betrekking hebben op rentecontracten en die gebruikt worden voor hedge accounting worden mutaties in de reële waarde verantwoord in de winst- en verliesrekening onder Rente.

Provisiebaten en -lasten
KAS BANK verdient provisie door het uitoefenen van een grote verscheidenheid aan diensten. Provisie kan worden onderverdeeld in twee algemene categorieën: inkomsten verdiend voor diensten verricht gedurende een periode, voor welke de klanten ook periodiek worden gefactureerd, en inkomsten verdiend op transactiegedreven diensten. Provisies verdiend voor diensten die gedurende een langere periode worden geleverd, worden naar rato verdeeld over deze periode. Provisies verdiend op transactiegedreven diensten worden direct in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Personeelsbeloningen
Pensioenverplichtingen
De pensioenregelingen van KAS BANK betreffen regelingen op basis van beschikbare premies (Defined Contribution) en toegekende rechten (Defined Benefit). KAS BANK heeft het beheer van de Nederlandse Defined Benefit-regelingen ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds van KAS BANK, die de verplichtingen volledig heeft herverzekerd bij een levensverzekeringsmaatschappij. De pensioenen voor de Engelse medewerkers zijn ondergebracht in het KAS UK Retirement Benefit Scheme, die de verplichtingen heeft herverzekerd bij een Britse levensverzekeringsmaatschappij. De pensioenregeling van Duitse medewerkers betreft een regeling op basis van beschikbare premies.

Defined Contribution-regeling
De Defined Contribution-regeling is een regeling betreffende vergoedingen na uitdiensttreding waarbij KAS BANK vaste bijdragen afdraagt aan een aparte entiteit of aan de medewerker zelf, en geen in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om verdere bijdragen te betalen. Deze regeling is van toepassing op leden van de Raad van Bestuur en medewerkers in Duitsland. De lasten uit hoofde van deze regeling worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de Personeelskosten op het moment dat de bedragen

verschuldigd zijn. Voor de Defined Contribution-regeling loopt de vennootschap geen actuariële risico's en wordt geen pensioenverplichting in de balans opgenomen.

Defined Benefit-regeling
Voor de Defined Benefit-regeling loopt de vennootschap actuariële risico's en is de medewerker verzekerd van een vast pensioen vanaf het moment waarop de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt. De hoogte van de pensioenverplichtingen met betrekking tot de Defined Benefit-regelingen wordt voor iedere regeling afzonderlijk berekend, door de contante waarde van de toegekende rechten op balansdatum te verminderen met de reële waarde van de pensioenbeleggingen, rekeninghoudend met niet opgenomen kosten van verstreken diensttijd. De waarde van de toegekende rechten wordt berekend door een schatting te maken van de aanspraken die werknemers hebben opgebouwd in ruil voor hun diensten in de verslagperiode en voorgaande perioden. Deze toegekende rechten worden contant gemaakt tegen de rente op kwalitatief hoogwaardige ondernemingsobligaties met looptijden in overeenstemming met de toegekende rechten. Deze berekening wordt jaarlijks uitgevoerd door een actuaris met behulp van de 'Projected Unit Credit Method'.

De lasten worden verwerkt in de winst- en verliesrekening onder de Personeelskosten en de netto pensioenverplichting of -vordering wordt in de balans verantwoord onder Langlopende personeelsverplichtingen of -vorderingen. Actuariële winsten en verliezen zijn het gevolg van veranderingen in actuariële aannames en afwijkingen tussen de actuariële aannames aan het begin van het boekjaar en de gerealiseerde resultaten aan het einde van het boekjaar. Actuariële resultaten worden verantwoord in het Eigen vermogen.

Wanneer de pensioenaanspraken uit hoofde van een regeling worden aangepast, wordt het gedeelte van de aangepaste (pensioen)aanspraken dat betrekking heeft op de verstreken diensttijd van werknemers lineair als last in de winst- en verliesrekening onder de Personeelskosten opgenomen over de gemiddelde periode totdat de pensioenaanspraken onvoorwaardelijk worden. Aanpassingen van pensioenregelingen die onmiddellijk onvoorwaardelijk worden, worden verwerkt in de winst- en verliesrekening onder de Personeelskosten.

Wanneer de fondsbeleggingen de verplichtingen overtreffen wordt de opname van het actief beperkt tot het bedrag dat maximaal gelijk is aan het saldo van eventuele niet-opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd en de contante waarde van eventuele toekomstige terugstortingen door het pensioenfonds of lagere toekomstige pensioenpremies.

Overige lange termijn personeelsbeloningen
De nettoverplichting van KAS BANK uit hoofde van lange termijn personeelsbeloningen, met uitzondering van pensioenregelingen, is het bedrag van de toekomstige beloning dat werknemers hebben verdiend in ruil voor hun diensten in de verslagperiode en voorgaande perioden, met inachtneming van sterfterisico, blijf- en deelnamekans. De verplichting wordt gedisconteerd tot de contante waarde en in de balans opgenomen onder de Langlopende personeelsverplichtingen.

De lasten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de Personeelskosten.

Op aandelen gebaseerde betalingen
De vergoedingen voor diensten van leden van de Raad van Bestuur en overige personeelsleden vindt gedeeltelijk plaats in de vorm van op aandelen gebaseerde betalingen. De kosten van de ontvangen diensten worden bepaald op basis van de reële waarde van de toegekende aandelen of opties per de toekenningsdatum.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De reële waarde wordt gedurende de vestingperiode onder de Personeelskosten verwerkt in de winst- en verliesrekening, met een overeenkomstige mutatie in het Eigen vermogen.
De waarde van de toegekende opties wordt berekend met behulp van de trinominale waarderingsmethode, waarbij de uitoefenprijs van de optie, de aandelenkoers op toekenningsdatum, de risicovrije rentevoet, de volatiliteit van het aandeel KAS BANK gedurende de looptijd van de optie en het verwachte dividendrendement in aanmerking worden genomen. Vanaf 2010 worden als onderdeel van de beloning van de Raad van Bestuur geen opties meer toegekend.

Met de niet-marktgerelateerde voorwaarden voor onvoorwaardelijke toezegging wordt rekeninggehouden door het aantal aandelen of opties op basis waarvan de kosten van de verleende diensten bepaald zijn aan te passen, zodat het cumulatief in de winst- en verliesrekening opgenomen bedrag het aantal aandelen of opties weergeeft dat uiteindelijk onvoorwaardelijk wordt.

Korte termijn personeelsbeloningen
De korte termijn personeelsbeloningen betreffen periodiek betaalde beloningen en variabele beloningen en worden nominaal in de winst- en verliesrekening onder de Personeelskosten verantwoord wanneer de daarmee verband houdende prestatie wordt geleverd. Er wordt een reservering opgenomen voor het bedrag dat naar verwachting ten gevolge van een variabele beloning of een winstdelingsregeling zal worden uitbetaald indien KAS BANK een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft en deze verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Belastingen
Belastingen naar winst
De belasting naar de winst of het verlies over de gepresenteerde perioden omvat de over de verslagperiode verschuldigde, verrekenbare en uitgestelde vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking heeft op posten die rechtstreeks in het Eigen vermogen worden opgenomen. In dat geval wordt de belasting in het Eigen vermogen opgenomen. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting betreft de naar verwachting te betalen of te verrekenen belasting over de belastbare winst of verlies over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op balansdatum en correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen
De uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen hebben betrekking op de verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van activa en passiva. Deze verplichtingen en vorderingen worden bepaald op basis van het op het moment van afwikkeling geldende belastingtarief en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Een uitgestelde belastingvordering wordt opgenomen, voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee deze vordering gecompenseerd kan worden. De boekwaarde van de uitgestelde belastingvorderingen wordt iedere balansdatum beoordeeld.
De uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen worden gesaldeerd opgenomen, indien een in rechte afdwingbaar recht bestaat om deze verplichtingen en vorderingen te salderen en de uitgestelde verplichtingen en vorderingen op dezelfde entiteit betrekking hebben.

Resultaat per aandeel
KAS BANK presenteert gewoon en verwaterd resultaat per aandeel voor het gewone aandelenkapitaal. Het resultaat per gewoon aandeel wordt berekend aan de hand van het aan de aandeelhouders van KAS BANK toe

te rekenen resultaat gedeeld door het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen die gedurende de verslagperiode uitstaan. Bij de berekening van het verwaterde resultaat per aandeel wordt het aan de aandeelhouders van de groep toe te rekenen resultaat en het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen die gedurende de verslagperiode uitstaan gecorrigeerd voor alle potentiële verwaterende effecten op de gewone aandelen, onder meer door aan medewerkers en de leden van de Raad van Bestuur toegekende aandelenopties en voorwaardelijke aandelen.

Verbruikleentransacties
Verbruikleentransacties worden aangegaan op basis van onderpand van effecten. De hieruit voortvloeiende effectenvorderingen en -verplichtingen worden niet in de balans opgenomen. De uit onderpand ontvangen effecten komen voor herverpanding in aanmerking. Indien het ontvangen onderpand in de vorm van geld wordt gesteld, worden deze bedragen opgenomen onder Bankiers en Toevertrouwde middelen.

Trustactiviteiten
KAS BANK treedt middels KAS Trust B.V. op als trustee waarbij activa ten behoeve van derden hetzij worden aangehouden hetzij worden geplaatst. Deze activa vormen geen activa van de bank en worden niet in de jaarrekening opgenomen.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgezet volgens de indirecte methode en geeft inzicht in de herkomst van de kasmiddelen en kasequivalenten die gedurende het verslagjaar beschikbaar zijn gekomen. De kasstromen worden gesplitst naar operationele, investering- en financieringsactiviteiten.
Als kasmiddelen en kasequivalenten worden aangemerkt Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank en direct opeisbare tegoeden aangehouden bij andere kredietinstellingen. Direct opeisbare tegoeden aangehouden bij andere kredietinstellingen zijn in de balans opgenomen onder Bankiers.

Gesegmenteerde informatie
KAS BANK verstrekt gesegmenteerde informatie voor de operationele en geografische segmenten. Een operationeel segment is een strategisch bedrijfsonderdeel waarover op regelmatige basis interne rapportages aan de Raad van Bestuur worden verstrekt, op basis waarvan de Raad van Bestuur de ontwikkeling van een segment beoordeelt en middelen toekent. Een geografisch segment betreft de locatie waar de opbrengsten verdiend worden.

Segmentresultaten bestaan uit resultaten die direct toewijsbaar zijn aan het desbetreffende segment evenals resultaten die redelijkerwijs naar het segment gealloceerd kunnen worden. Voor de segmentatie worden dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd als voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening van KAS BANK.

Bewaring en registratie van effecten en afgeleide rechten
Effecten, voor zover zij niet nummergebonden worden bewaard en niet vallen onder de Wet giraal effectenverkeer, worden bewaard door KAS BANK Effectenbewaarbedrijf N.V. of KAS Nominees Ltd. De rechten en verplichtingen uit hoofde van posities van derden in afgeleide rechten zijn ondergebracht bij KAS Derivaten Clearing N.V. Daar effecten en afgeleide rechten van klanten op deze wijze worden afgescheiden van het vermogen van de vennootschap, zijn deze niet in de jaarrekening opgenomen.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Nog niet toegepaste nieuwe IFRS standaarden en interpretaties

Een aantal nieuwe standaarden, aanpassingen en herzieningen op standaarden, interpretaties uitgegeven door de IASB en EU endorsement comments zijn in 2011 nog niet van kracht en zijn daarom niet toegepast op de jaarrekening van 2011. Deze worden vanaf 2012 of later toegepast.

- Amendments to IFRS 1 'Severe Hyperinflation and Removal of Fixed Dates for First-Time Adopters' ('Ernstige hyperinflatie en het verwijderen van vaste data voor eerste toepassers'). Deze aanpassing is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 juli 2011 en is momenteel nog niet goedgekeurd door de Europese Unie (EU). KAS BANK is al sinds 2005 toepasser van IFRS, dus heeft deze aanpassing geen gevolgen voor KAS BANK.
- Amendments to IFRS 7 'Financial Instruments: Disclosures' ('Financiële instrumenten: Informatieverschaffing'). Deze aanpassing is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 juli 2011. De aanpassing vereist aanvullende toelichting betreffende het overdragen van financiële activa en de eventuele bij de entiteit achterblijvende risico's inzake de overgedragen activa. De verwachte impact voor KAS BANK is beperkt.
- Amendments to IFRS 7 'Disclosures - Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities' ('Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen'). Deze aanpassing is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. De aanpassing heeft betrekking op de informatieverstrekking betreffende salderingen. De gevolgen voor KAS BANK zijn naar verwachting beperkt.
- IFRS 9 'Financial Instruments' ('Financiële instrumenten'). De nieuwe standaard is het resultaat van de eerste fase van het IASB project ter vervanging van de huidige IAS 39 standaard 'Financial instruments: recognition and measurement'. Deze standaard is verplicht vanaf 1 januari 2015 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Voor KAS BANK wordt een grote impact verwacht.
- IFRS 10 'Consolidated Financial Statements' ('Geconsolideerde jaarrekening'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze standaard bepaalt de regels omtrent zeggenschap en omtrent de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening. De invloed is voor KAS BANK beperkt.
- IFRS 11 'Joint Arrangements' ('Gemeenschappelijke regelingen'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. KAS BANK is geen partij bij een 'joint arrangement', dus heeft invoering van deze standaard geen gevolgen voor KAS BANK.
- IFRS 12 'Disclosure of Interests in Other Entities' ('Belangen in andere entiteiten'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze standaard vereist uitgebreide informatie over in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen entiteiten en over deelnemingen die niet zijn geconsolideerd. De impact voor KAS BANK is beperkt.
- IFRS 13 'Fair Value Measurement' ('Waardering tegen reële waarde'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze standaard geeft uitleg over de toepassing van waardering tegen reële waarde zoals dit in andere standaarden vereist wordt. De impact voor KAS BANK is beperkt.
- Amendments to IAS 12 'Deferred tax: Recovery of Underlying Assets' ('Uitgestelde belasting: Realisatie onderliggende activa'). Deze aanpassing is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2012 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. De aanpassing heeft voornamelijk betrekking op activa waarvoor geen afschrijving plaatsvindt. De impact voor KAS BANK is zeer beperkt.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

- IAS 19 'Employee Benefits' ('Personeelsbeloningen'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze standaard heeft betrekking op de waardering van de pensioenverplichting en pensioenlasten. De verwachte gevolgen voor KAS BANK zijn significant.
- IAS 27 'Separate Financial Statements' ('Enkelvoudige jaarrekening'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze standaard bevat verslaggevingvereisten voor investeringen in deelnemingen indien er enkelvoudige jaarrekeningen worden opgesteld. Er worden geen enkelvoudige jaarrekeningen opgesteld voor de deelnemingen, dus heeft deze standaard geen gevolgen voor KAS BANK.
- IAS 28 'Investments in Associates and Joint Ventures' ('Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze standaard heeft betrekking op investeringen in deelnemingen en de vereisten voor toepassing van de equity methode. De gevolgen voor KAS BANK zijn beperkt.
- Amendments to IAS 32 'Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities' ('Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen'). Deze aanpassing is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2014 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. Deze aanpassing verduidelijkt de criteria om te kunnen salderen. De verwachte gevolgen voor KAS BANK zijn beperkt.
- IFRIC 20 'Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine' ('Ontmantelkosten in de productiefase van een oppervlaktemijn'). Deze standaard is van toepassing op boekjaren welke aanvangen op of na 1 januari 2013 en momenteel nog niet goedgekeurd door de EU. De interpretatie is van toepassing op de mijnbouw, dus de gevolgen voor KAS BANK zijn nihil.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

1. Rentebaten

Hieronder zijn begrepen opbrengsten voortvloeiend uit het uitlenen van gelden en daarmee samenhangende transacties alsmede hiermee verband houdende provisies en andere baten, die het karakter hebben van rente. Rentebaten die niet voor saldering in aanmerking komen, worden bruto verantwoord.

In duizenden euro's	2011	2010
Deze post omvat rente en soortgelijke baten uit:		
Leningen en vorderingen	21.811	17.122
Totaal Leningen en vorderingen	21.811	17.122
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	30.109	22.107
Beleggingen voor verkoop beschikbaar waarbij sprake is van een bijzondere waardevermindering	666	679
Totaal Beleggingen voor verkoop beschikbaar	30.775	22.786
Reverse repurchase agreements	7.281	3.309
Afgeleide financiële instrumenten	9.103	3.561
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	5.781	5.292
Reële waardemutatie afdekkingsinstrument reëlewaardeafdekking	-26.034	-3.195
Reële waardemutatie afgedekte positie reëlewaardeafdekking	26.034	3.212
Totaal	**74.751**	**52.087**

2. Rentelasten

Hieronder zijn begrepen de kosten voortvloeiend uit het lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties alsmede andere lasten die het karakter hebben van rente. Rentelasten die niet voor saldering in aanmerking komen, worden bruto verantwoord.

In duizenden euro's	2011	2010
Deze post omvat rente en soortgelijke lasten uit:		
Financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	30.311	22.094
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	339	70
Afgeleide financiële instrumenten	16.605	9.310
Totaal	**47.255**	**31.474**

3. Provisiebaten en -lasten

Onder de provisiebaten zijn onder meer opgenomen de baten uit bewaar- en settlementactiviteiten, verbruikleen en de baten uit hoofde van derivatenclearing en toegevoegde waardediensten. Onder de provisielasten zijn onder meer opgenomen de lasten uit bewaar- en settlementactiviteiten, verbruikleen en de lasten uit hoofde van derivatenclearing.

In duizenden euro's	2011	2010
Uitsplitsing van de provisie (met saldering van baten en lasten):		
Asset Servicing	41.523	39.817
Transaction Servicing	20.230	23.374
Overige provisies	6.368	6.486
Totaal	**68.121**	**69.677**

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

4. Resultaat beleggingen

In duizenden euro's	2011	2010
Beleggingen voor handelsdoeleinden		
Veranderingen in reële waarde van effecten en afgeleide financiële instrumenten	-11.587	-6.037
Koersresultaat vreemde valuta	10.546	12.093
Totaal	-1.041	6.056
Beleggingen geclassificeerd als activa tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening		
Veranderingen in reële waarde van effecten	8.063	2.705
Totaal Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	**7.022**	**8.761**
Beleggingen voor verkoop beschikbaar		
Verkoopresultaat van effecten	6.656	13.570
Koersresultaat	-4.804	1.612
Dividendopbrengsten	212	724
Totaal Beleggingen voor verkoop beschikbaar	**2.064**	**15.906**
Totaal Resultaat beleggingen	**9.086**	**24.667**

Het resultaat beleggingen bestaat voor € 1,3 miljoen (2010: € 0,4 miljoen) uit negatieve waarde van een rentederivaat. Hier tegenover staat een positief effect door waardestijging van beleggingen als gevolg van de renteontwikkelingen. Conform de grondslagen wordt dit negatieve (2010: positieve) effect verwerkt in het eigen vermogen (herwaarderingsreserve).

Het resultaat beleggingen bestaat voor € 4,8 miljoen uit een negatief koersresultaat van effecten waarop in 2008 een bijzondere waardevermindering is toegepast. In 2010 was het koersresultaat op deze effecten € 1,6 miljoen positief.

5. Overige baten

Deze post betreft onder meer incidentele baten, die naar hun aard niet elders kunnen worden gerubriceerd en indirect voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten. Onder deze post is onder andere de afkoop van een bestaand klantencontract voor € 8,4 miljoen opgenomen.

6. Personeelskosten

In duizenden euro's	2011	2010
Salarissen	43.434	42.902
Op aandelen gebaseerde betalingen	820	636
Pensioenlasten	2.509	3.869
Overige sociale lasten	5.443	5.379
Overige personeelskosten	10.423	11.764
Totaal	**62.629**	**64.550**

In de Overige personeelskosten zijn onder andere de kosten van ingehuurd personeel (2011: € 5,4 miljoen; 2010: € 7,1 miljoen) en secundaire arbeidskosten (2011: € 2,8 miljoen; 2010: € 2,9 miljoen) opgenomen.

Pensioenlasten

De lasten betreffende de Defined Benefit-regeling voor het personeel bedragen € 1,1 miljoen (2010: € 2,6 miljoen). De lasten betreffende de Defined Contribution-regeling voor de leden van de Raad van Bestuur bedragen € 0,3 miljoen (2010: € 0,3 miljoen). Tevens zijn onder de pensioenlasten de uitkeringen aan het personeel betreffende de levensloopregeling van € 1,0 miljoen (2010: € 1,0 miljoen) opgenomen.
De pensioenlasten voor de medewerkers in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland bedragen in totaal € 0,1 miljoen (2010: € 0,2 miljoen).

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Personeelsaantallen	in aantal medewerkers 2011	2010	in fulltime-equivalenten 2011	2010
Gemiddeld (inclusief ingehuurd personeel)				
Nederland	769	798	694	703
Verenigd Koninkrijk	21	23	21	22
Duitsland	34	30	33	29
Totaal	**824**	**851**	**748**	**754**
Ultimo (inclusief ingehuurd personeel)				
Nederland	794	767	711	681
Verenigd Koninkrijk	20	23	19	22
Duitsland	37	31	35	31
Totaal	**851**	**821**	**765**	**734**

7. Andere beheerskosten

In duizenden euro's	2011	2010
Huisvestingskosten	3.634	2.435
Automatiseringskosten	14.032	14.085
Algemene kosten	10.444	8.425
Totaal	**28.110**	**24.945**

8. Afschrijvingen

In duizenden euro's	2011	2010
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	642	722
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.534	2.811
Immateriële activa	4.040	4.463
Totaal	**7.216**	**7.996**

9. Bijzondere waardeverminderingen

In 2011 is voor een aantal uitstaande kredieten de inschatting van de toekomstige terugontvangst toegenomen. Periodiek toetst KAS BANK de gehanteerde reële waarden van de in de beleggingsportefeuille opgenomen financiële instrumenten aan de omstandigheden op de internationale financiële markten.

In duizenden euro's	2011	2010
Bankiers en kredieten	-992	-2.630
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-1.021	-
Immateriële activa	4.077	-
Totaal	**2.064**	**-2.630**

Bankiers en kredieten

KAS BANK verstrekt krediet in de vorm van geld of effecten (verbruikleen) op basis van onderpand van effecten.

Voornamelijk als gevolg van de financiële crisis zijn er klanten failliet gegaan of is de verwachting dat bepaalde klanten hun toekomstige verplichtingen aan KAS BANK niet (volledig) kunnen voldoen. Daarnaast is de waarde van het gestelde onderpand afhankelijk van beurskoersen. Periodiek wordt door de Raad van Bestuur van KAS BANK een inschatting gemaakt van de kredietwaardigheid van klanten en van eventuele aanwijzingen die een bijzondere waardevermindering dan wel een terugname van een eerdere afwaardering rechtvaardigen. Op basis van deze inschattingen heeft de bank in 2011 € 1,0 miljoen (2010: € 2,6 miljoen) aan bijzondere waardeverminderingen teruggenomen.

Beleggingen voor verkoop beschikbaar

De portefeuille Beleggingen voor verkoop beschikbaar bestaat met name uit aandelen en obligaties. Periodiek toetst KAS BANK of de in deze portefeuille opgenomen instrumenten – gebaseerd op objectieve aanwijzingen – een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. In 2011 heeft dit geresulteerd in een terugname van een in voorgaande jaren verantwoorde afwaardering van € 1,0 miljoen (2010: nihil).

Immateriële activa

KAS BANK toetst periodiek de waarde van de verantwoorde goodwill en overige immateriële activa. Een uiteenzetting van deze toets is gegeven onder 23. 'Immateriële activa'. Als gevolg van de afkoop van een klantcontract heeft KAS BANK een deel van de verantwoorde goodwill en het geactiveerde klantbestand afgewaardeerd voor € 4,1 miljoen (2010: nihil).

10. Belastingen

Deze post betreft de op het boekjaar drukkende belastingen over het in de winst- en verliesrekening verantwoorde resultaat over de verslagperiode. Bij de bepaling van het belastingbedrag is rekening gehouden met bestaande belastingfaciliteiten, waaronder vrijgestelde resultaatbestanddelen en niet voor aftrek in aanmerking komende posten. De effectieve belastingdruk is 32,1% (2010: 17,1%). Het nominaal belastingtarief bedraagt 25,0% (2010: 25,5%).

In duizenden euro's	2011	2010
Lasten uit hoofde van belastingen over de verslagperiode:		
Acute belastingen boekjaar	1.920	2.948
Schattingswijzigingen	-	-1.121
Niet fiscaal aftrekbare posten	948	-
Correcties voorgaande jaren	65	-677
	2.933	1.150
Uitgestelde belasting:		
Ontstaan en afwikkeling van tijdelijke verschillen	1.967	2.650
Totaal	**4.900**	**3.800**

Aansluiting met effectieve belastingdruk	2011	%	2010	%
Resultaat over de verslagperiode voor belastingen	15.250		22.266	
Belasting berekend tegen het nominaal tarief	3.812	25,0	5.679	25,5
Schattingswijzigingen	-	-	-1.121	-5,0
Tariefsverschillen	-80	-0,5	-295	-1,3
Niet-aftrekbare last uit hoofde van personeelsopties	212	1,4	162	0,7
Overige niet-aftrekbare posten	-57	-0,4	52	0,2
Verschuldigde vennootschapsbelasting lopend boekjaar	3.887	25,5	4.477	20,1
Niet fiscaal aftrekbare posten	948	6,2	-	-
Aanpassingen als gevolg van aangiften over voorgaande jaren	65	0,4	-677	-3,0
Verschuldigde vennootschapsbelasting tegen het effectieve belastingtarief	**4.900**	**32,1**	**3.800**	**17,1**

11. Resultaat per aandeel

Bij de berekening van het gewone en verwaterde resultaat per aandeel ultimo 2011 is uitgegaan van het aan houders van gewone aandelen toe te rekenen resultaat over de verslagperiode van € 10,2 miljoen positief (2010: € 18,5 miljoen positief).

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

In duizenden euro's, tenzij anders vermeld *Aantallen in duizenden*	2011	2010
Resultaat over de verslagperiode toekomend aan de aandeelhouders van de bank	10.230	18.455
Aantal uitstaande aandelen	15.699	15.699
Effect van gehouden eigen aandelen	-1.120	-1.122
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen	14.579	14.577
Effect van aandelenopties en voorwaardelijke aandelen	92	110
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (verwaterd)	14.671	14.687
Gewoon resultaat per aandeel (in euro's)	0,70	1,27
Verwaterd resultaat per aandeel (in euro's)	0,70	1,26

Toelichting op de geconsolideerde balans

ACTIVA

12. Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank

Onder deze post zijn opgenomen alle wettige betaalmiddelen en onmiddellijk opeisbare tegoeden bij de centrale bank.

13. Bankiers

Deze post omvat alle vorderingen op kredietinstellingen die onder overheidstoezicht op het bankwezen staan, alsmede op centrale banken, die niet behoren tot Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank en voor zover niet belichaamd in Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening en Beleggingen voor verkoop beschikbaar.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Direct opeisbaar van andere kredietinstellingen	449.325	2.221.608
Niet direct opeisbaar van andere kredietinstellingen – kortlopend (<= 1 jaar)	68.303	40.979
Totaal	**517.628**	**2.262.587**

14. Kredieten

Hieronder zijn begrepen alle vorderingen, inclusief vorderingen gedekt door effecten, voor zover geen vorderingen op kredietinstellingen en voor zover niet belichaamd in obligaties en andere vastrentende waardepapieren. De kredietverlening betreft hoofdzakelijk kredieten aan professionele klanten in Nederland en het Verenigd Koninkrijk.

Onder de kredieten zijn vorderingen opgenomen voor € 34,0 miljoen (2010: € 32,4 miljoen) waarvoor een voorziening voor dubieuze vorderingen is gevormd van € 26,5 miljoen (2010: € 27,3 miljoen). De mutatie van de voorziening voor dubieuze vorderingen is in de winst- en verliesrekening verantwoord onder Bijzondere waardeverminderingen.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Verstrekte kredieten	1.428.410	759.422
Leningen met hypothecaire zekerheid	6.811	7.142
Totaal	**1.435.221**	**766.564**
Direct opeisbare kredieten	1.281.657	656.736
Niet direct opeisbaar – kortlopend (<= 1 jaar)	141.753	102.611
Niet direct opeisbaar – langlopend (> 1 jaar)	11.811	7.217
Totaal	**1.435.221**	**766.564**

15. Reverse repurchase agreements

Het gebruik van de wegens zekerheidsstelling gedeponeerde effecten uit hoofde van reverse repurchase agreements is € 247, 8 miljoen (2010: € 192,4 miljoen). Alle reverse repurchase agreements zijn kortlopend.

16. Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) dienen zowel ter afdekking van posities op de balans als voor handelsdoeleinden.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Activa	154.187	100.898
Passiva	-212.484	-124.998
Totaal	**-58.297**	**-24.100**
Waarvan kortlopend (<= 1 jaar)	9.870	-6.577
Waarvan langlopend (> 1 jaar)	-68.167	-17.523

Toelichting op de geconsolideerde balans

De volgende tabel geeft inzicht in de uitstaande posities per balansdatum. De contracten geven de rekeneenheden weer, die met betrekking tot derivaten de verhouding weergeven met de waarde van de onderliggende activa/passiva.

Per 31 december 2011 ***In duizenden euro's***	**Nominale waarde contracten met een positieve reële waarde**	**Nominale waarde contracten met een negatieve reële waarde**	**Positieve reële waarde**	**Negatieve reële waarde**
Derivaten voor risicobeheersing waarop geen hedge accounting wordt toegepast				
Valutacontracten				
- Termijncontracten	329.486	99.851	14.669	3.980
- Swaps	3.684.994	3.456.233	97.607	95.928
Totaal valutacontracten	4.014.480	3.556.084	112.276	99.908
Rentecontracten				
- Swaps	72.000	664.161	8.327	29.950
- Swaptions	210.000	210.000	33.108	33.199
Totaal rentecontracten	282.000	874.161	41.435	63.149
Kredietcontracten				
Credit Default Swaps	-	50.000	-	56
Aandelencontracten				
Opties	-	-	-	-
Derivaten waarop hedge accounting wordt toegepast				
Rentecontracten	47.000	638.000	476	49.371
Totaal	**4.343.480**	**5.118.245**	**154.187**	**212.484**

Per 31 december 2010 ***In duizenden euro's***	**Nominale waarde contracten met een positieve reële waarde**	**Nominale waarde contracten met een negatieve reële waarde**	**Positieve reële waarde**	**Negatieve reële waarde**
Derivaten voor risicobeheersing waarop geen hedge accounting wordt toegepast				
Valutacontracten				
- Termijncontracten	458.902	361.823	12.060	3.525
- Swaps	2.952.508	3.015.433	54.868	65.109
Totaal valutacontracten	3.411.410	3.377.256	66.928	68.634
Rentecontracten				
- Swaps	92.000	536.129	12.789	22.325
- Swaptions	540.000	540.000	20.529	20.855
Totaal rentecontracten	632.000	1.076.129	33.318	43.180
Kredietcontracten				
Credit Default Swaps	-	50.000	-	295
Aandelencontracten				
Opties	-	-	-	-
Derivaten waarop hedge accounting wordt toegepast				
Rentecontracten	33.000	245.500	652	12.889
Totaal	**4.076.410**	**4.748.885**	**100.898**	**124.998**

In toelichting 46 wordt een nadere specificatie gegeven van de wijze waarop de reële waarde is bepaald.

Toelichting op de geconsolideerde balans

17. Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening

In onderstaande tabel zijn de balanswaarden van de beleggingen en de verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening weergegeven.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Beleggingen	181.871	176.328
Verplichtingen	-	-17.044
Totaal	**181.871**	**159.284**

Het verloop van de Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening is als volgt:

2011 *In duizenden euro's*	Beleggingen voor handels-doeleinden	Beleggingen geclassificeerd als activa met waardemutaties door de winst- en verlies-rekening	Totaal
Balanswaarde per 1 januari	-8.113	167.397	159.284
Aankopen	-8.501	7.030	-1.471
Verkopen	16.416		16.416
Mutaties reële waarde[1]	198	7.444	7.642
Balanswaarde per 31 december	**-**	**181.871**	**181.871**
Waarvan kortlopend (<= 1 jaar)	-	51.455	51.455
Waarvan langlopend (> 1 jaar)	-	130.416	130.416

2010 *In duizenden euro's*	Beleggingen voor handels-doeleinden	Beleggingen geclassificeerd als activa met waardemutaties door de winst- en verlies-rekening	Totaal
Balanswaarde per 1 januari	-	154.630	154.630
Aankopen	8.460	35.311	43.771
Verkopen	-15.809	-25.020	-40.829
Mutaties reële waarde[1]	-764	2.476	1.712
Balanswaarde per 31 december	**-8.113**	**167.397**	**159.284**
Waarvan kortlopend (<= 1 jaar)	-	-	-
Waarvan langlopend (> 1 jaar)	-8.113	167.397	159.284

[1] *Exclusief afgeleide financiële instrumenten*

In toelichting 46 wordt een nadere specificatie gegeven van de wijze waarop de reële waarde is bepaald.

18. Beleggingen voor verkoop beschikbaar

Hieronder worden opgenomen door publiekrechtelijke lichamen en door anderen geëmitteerde obligaties met een vaste of variabele rente en andere vastrentende waardepapieren en aandelen. Niet-beursgenoteerde aandelen betreffen met name strategische belangen in effecten- en clearingorganisaties, waarvoor geen betrouwbare financiële informatie beschikbaar is om de reële waarde per jaarultimo te bepalen.

In 2011 is een in voorgaande jaren verantwoorde bijzondere waardevermindering van een rentedragend schuldinstrument herzien (€ 1,0 miljoen). In 2010 hebben geen bijzondere waarderverminderingen plaatsgevonden op aandelen en rentedragende waardepapieren uit de portefeuille Beleggingen voor verkoop beschikbaar. Zie toelichting 9 voor een verdere uiteenzetting van deze waardeverminderingen.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Wegens zekerheidsstelling gedeponeerde waardepapieren	878.412	503.310

Toelichting op de geconsolideerde balans

Het verloop van de Beleggingen voor verkoop beschikbaar is als volgt:

2011 *In duizenden euro's*	Geldmarkt-instrumenten	Obligaties	Aandelen	Totaal
Balanswaarde per 1 januari	483.678	828.977	14.256	1.326.911
Aankopen	-	726.302	-	726.302
Verkopen	-483.678	-91.552	-9.798	-585.028
Mutaties reële waarde	-	-6.712	1.099	-5.613
Lossingen	-	-295.305	-	-295.305
Bijzondere waardeverminderingen	-	1.021	-	1.021
Balanswaarde per 31 december	**-**	**1.162.731**	**5.557**	**1.168.288**
Waarvan kortlopend (<= 1 jaar)	-	226.569	-	226.569
Waarvan langlopend (> 1 jaar)	-	936.162	-	936.162
Looptijd niet van toepassing	-	-	5.557	5.557

2010 *In duizenden euro's*	Geldmarkt-instrumenten	Obligaties	Aandelen	Totaal
Balanswaarde per 1 januari	240.000	1.021.572	27.698	1.289.270
Aankopen	13.434.487	-904.781	402	12.530.108
Verkopen	-13.192.394	1.051.512	-13.904	-12.154.786
Mutaties reële waarde	1.585	-7.584	60	-5.939
Lossingen	-	-331.742	-	-331.742
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-	-
Balanswaarde per 31 december	**483.678**	**828.977**	**14.256**	**1.326.911**
Waarvan kortlopend (<= 1 jaar)	483.678	267.062	-	750.740
Waarvan langlopend (> 1 jaar)	-	561.915	-	561.915
Looptijd niet van toepassing	-	-	14.256	14.256

In toelichting 46 wordt een nadere specificatie gegeven van de wijze waarop de reële waarde is bepaald.

19. Acute belastingvorderingen en –verplichtingen

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Acute belastingvorderingen	7.996	31.068
Acute belastingverplichtingen	-603	-5.748
Saldo belastingvorderingen en belastingverplichtingen	**7.393**	**25.320**
Balanswaarde per 1 januari	25.320	24.093
Verrekend met de Belastingdienst	-21.835	2.715
Commerciële belastingdruk	-1.920	-1.150
Mutaties uitgestelde belastingen vanuit herwaarderingsreserve	6.024	-332
Te verrekenen dividendbelasting voorgaande boekjaren	52	85
Overige	-248	-91
Balanswaarde per 31 december	**7.393**	**25.320**

20. Overige activa

Het betreft hier activa, die naar hun aard niet onder één van de andere balanshoofden kunnen worden gerubriceerd, waaronder nog niet verwerkte uitgegane bedragen bestemd voor klanten.

21. Overlopende activa

Onder deze balanspost zijn opgenomen de vooruitbetaalde bedragen voor kosten die ten laste van de volgende periode(n) komen, de nog te ontvangen en niet gefactureerde bedragen en de overlopende rente.

22. Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

In 2011 heeft KAS BANK een taxatie laten verrichten door een onafhankelijke externe taxateur. De door deze taxateur bepaalde waarde wordt aangemerkt als reële waarde, en is verkregen onder de veronderstelling van voortgezet gebruik van de bedrijfspanden. Het waardebegrip 'voortgezet gebruik van de bedrijfspanden' betreft

Toelichting op de geconsolideerde balans

het bedrag dat de panden redelijkerwijs opbrengen bij onderhandse verkoop aan een derde, waarbij wordt beoogd om de in de panden gevestigde activiteit op gelijke of soortgelijke wijze voort te zetten.
De resterende levensduur van de panden is voor de bepaling van de reële waarde ongewijzigd gebleven en bedraagt ultimo 2011 25 jaar. Bij de waardering zijn de niet-gebouwgebonden installaties buiten beschouwing gelaten. De waarde van de grond is gebaseerd op de bruto vloeroppervlakte en een marktconform tarief per vierkante meter.
Als gevolg van de recente taxatie is de reële waarde van de bedrijfspanden afgewaardeerd met € 3,2 miljoen. De effectieve datum van deze afwaardering is ultimo 2011, waarbij tevens de afschrijving over het lopend boekjaar en de cumulatieve afschrijving zijn aangepast. De afwaardering is verwerkt in de herwaarderingsreserve per 31 december 2011.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik		
Balanswaarde per 1 januari	35.003	35.725
Afschrijving lopend boekjaar	-642	-722
Bijzondere waardevermindering	-3.151	-
Balanswaarde per 31 december	31.210	35.003
Bruto boekwaarde per 31 december	59.161	59.161
Cumulatieve afschrijving per 31 december	-20.582	-18.467
Cumulatieve bijzondere waardevermindering	-7.369	-5.691
Balanswaarde per 31 december	**31.210**	**35.003**

In duizenden euro's	Hardware	Meubilair	Technische installaties	Totaal 2011
Andere vaste bedrijfsmiddelen				
Balanswaarde per 1 januari	877	384	5.378	6.639
Investering	1.611	303	174	2.088
Afschrijving lopend boekjaar	-698	-211	-1.625	-2.534
Aanschafwaarde	4.849	1.275	15.030	21.154
Cumulatieve afschrijving	-3.059	-800	-11.103	-14.962
Balanswaarde per 31 december	**1.790**	**475**	**3.927**	**6.192**
Totaal Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen				**37.402**

In duizenden euro's	Hardware	Meubilair	Technische installaties	Totaal 2010
Andere vaste bedrijfsmiddelen				
Balanswaarde per 1 januari	861	525	6.951	8.337
Investering	838	79	196	1.113
Afschrijving lopend boekjaar	-822	-220	-1.769	-2.811
Aanschafwaarde	3.628	1.038	16.863	21.529
Cumulatieve afschrijving	-2.751	-654	-11.485	-14.890
Balanswaarde per 31 december	**877**	**384**	**5.378**	**6.639**
Totaal Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen				**41.642**

Uitgaande van de kostprijsmethode bedraagt de boekwaarde van de gebouwen en grond € 15,8 miljoen (2010: € 16,3 miljoen).

23. Immateriële activa

Onder deze post worden opgenomen de kosten van eigen ontwikkelde software, software gekocht van derden, de betaalde goodwill voor acquisities en de waarde van geacquireerde klantenbestanden en licenties (overige immateriële activa). Het verloop van deze balanspost is als volgt:

Toelichting op de geconsolideerde balans

In duizenden euro's	Goodwill	Aangeschafte software	Eigen ontwikkelde software	Overige immateriële activa	Totaal 2011
Boekwaarde 1 januari	5.787	2.549	4.105	6.243	18.684
Investering	-	1.361	729	-	2.090
Afschrijving lopend boekjaar	-	-1.687	-1.383	-970	-4.040
Bijzondere waardevermindering	-3.037	-	-	-1.040	-4.077
Aanschafwaarde	11.021	10.189	8.610	8.069	37.889
Cumulatieve afschrijving	-	-7.966	-5.159	-2.794	-15.919
Cumulatieve bijzondere waardevermindering	-8.271	-	-	-1.040	-9.311
Boekwaarde 31 december	**2.750**	**2.223**	**3.451**	**4.235**	**12.659**

In duizenden euro's	Goodwill	Aangeschafte software	Eigen ontwikkelde software	Overige immateriële activa	Totaal 2010
Boekwaarde 1 januari	5.787	3.181	4.730	7.304	21.002
Investering	-	1.332	813	-	2.145
Afschrijving lopend boekjaar	-	-1.964	-1.438	-1.061	-4.463
Aanschafwaarde	11.021	14.211	8.204	8.068	41.504
Cumulatieve afschrijving	-	-11.662	-4.099	-1.825	-17.586
Cumulatieve bijzondere waardevermindering	-5.234	-	-	-	-5.234
Boekwaarde 31 december	**5.787**	**2.549**	**4.105**	**6.243**	**18.684**

De in bovenstaande tabel verantwoorde goodwill en overige immateriële activa hebben betrekking op KAS Investment Servicing GmbH en Deutsche Postbank Privat Investment Kapitalanlagegesellschaft mbH (samengevoegd tot een kasstroomgenerende eenheid). Eind 2011 heeft KAS BANK de realiseerbare waarde van de kasstroomgenerende eenheid getoetst aan de boekwaarde ('impairment test'). Deze toets heeft geresulteerd in een afwaardering van de goodwill met € 3 miljoen. Hieronder zijn de belangrijkste veronderstellingen van de toets weergegeven. Naast de afwaardering van de goodwill heeft KAS BANK ultimo 2011 € 1 miljoen afgewaardeerd van het geactiveerde klantbestand. Dit klantbestand is opgenomen in de overige immateriële activa.

De belangrijkste veronderstellingen in de bepaling van de realiseerbare waarde van de kasstroomgenerende eenheid zijn:

- De realiseerbare waarde is gebaseerd op een door de Raad van Bestuur en het management geautoriseerde lange termijn prognose (2012-2017) voor de kasstroomgenererende eenheid. Deze prognose is gebaseerd op voortgezet gebruik van de kasstroomgenerende eenheid.
- De prognose gaat in eerste instantie uit van een daling van de netto resultaten, waarna een sterke stijging volgt.
- Bij het berekenen van de contante waarde van de verwachte kasstromen is in overeenstemming met voorgaande jaren een discontovoet van 12% (na belastingen) aangehouden.

Redelijke, alternatieve veronderstellingen dan de hiervoor genoemde veronderstellingen, zouden de volgende impact hebben op de bedrijfswaarde (ceteris paribus):

- Een verlaging van het groeipercentage van het nettoresultaat met 10% zou leiden tot een € 0,8 miljoen lagere bedrijfswaarde;
- Een verhoging van de discontovoet met 1% zou leiden tot een € 0,4 miljoen lagere bedrijfswaarde.

Toelichting op de geconsolideerde balans

24. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen in de balans voor zover het waarschijnlijk is dat de vorderingen verrekenbaar zijn met toekomstige winsten.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Uitgestelde belastingvorderingen	1.740	3.079
Uitgestelde belastingverplichtingen	-9.430	-9.896
Saldo	**-7.690**	**-6.817**

Verloop uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen:

In duizenden euro's	1-1-2011	mutaties via resultaat	mutaties via vermogen	31-12-2011
Pensioenverplichtingen	-447	-1.421	-1.345	-3.213
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-1.807	-	1.626	-181
Verschil fiscale en commerciële behandeling:				
- Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.638	-197	-	1.441
- Gebouwen voor eigen gebruik	-4.679	-	818	-3.861
- Eigen ontwikkelde software	-1.026	163	-	-863
- Immateriële activa	-1.950	627	-	-1.323
Fiscaal compensabele verliezen[1]	1.383	-1.074	-	309
Overige	71	-65	-5	1
Totaal	**-6.817**	**-1.967**	**1.094**	**-7.690**

In duizenden euro's	1-1-2010	mutaties via resultaat	mutaties via vermogen	31-12-2010
Pensioenverplichtingen	662	-3.183	2.074	-447
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-4.639	-	2.832	-1.807
Verschil fiscale en commerciële behandeling:				
- Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.815	-177	-	1.638
- Gebouwen voor eigen gebruik	-4.863	-	184	-4.679
- Eigen ontwikkelde software	-1.124	98	-	-1.026
- Immateriële activa	-2.281	331	-	-1.950
Fiscaal compensabele verliezen	1.102	281	-	1.383
Overige	71	-	-	71
Totaal	**-9.257**	**-2.650**	**5.090**	**-6.817**

[1] *Deze fiscaal compensabele verliezen vervallen niet.*

Toelichting op de geconsolideerde balans

PASSIVA

25. Bankiers

Hieronder worden opgenomen de niet-achtergestelde schulden aan kredietinstellingen, voor zover niet belichaamd in schuldbewijzen.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Direct opeisbaar door andere kredietinstellingen	332.081	1.970.839
Niet direct opeisbaar door andere kredietinstellingen – kortlopend (<= 1 jaar)	125.785	85.916
Totaal	**457.866**	**2.056.755**

26. Toevertrouwde middelen

Onder dit hoofd worden opgenomen alle niet-achtergestelde schulden niet zijnde schulden aan kredietinstellingen.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Spaargelden	419.668	349.854
Deposito's	301.547	372.641
Overige toevertrouwde middelen	3.755.396	2.856.408
Totaal	**4.476.611**	**3.578.903**
Direct opeisbare toevertrouwde middelen	3.755.396	2.856.408
Niet direct opeisbaar – kortlopend (<= 1 jaar)	721.215	722.495
Totaal	**4.476.611**	**3.578.903**

27. Overige schulden

Het betreft hier passiva die naar hun aard niet onder één van de andere balanshoofden kunnen worden gerubriceerd, waaronder nog niet verwerkte binnengekomen bedragen bestemd voor klanten.

Onder de overige schulden zijn opgenomen cumulatief preferente aandelen KAS BANK. Van de 12.500.000 preferente aandelen, van nominaal € 1,00 zijn er 25 uitgegeven die op naam staan van Stichting Preferente Aandelen KAS BANK. Aan Stichting Preferente Aandelen KAS BANK is een recht verleend tot het nemen van cumulatief preferente aandelen in het kapitaal van de vennootschap tot een nominaal bedrag dat overeenkomt met 50% van het ten tijde van het nemen van die aandelen, in de vorm van gewone aandelen nominaal geplaatste kapitaal.

28. Overlopende passiva

Hieronder worden opgenomen de vooruitontvangen bedragen voor baten die ten gunste van de volgende periode(n) komen en nog te betalen bedragen.

29. Voorzieningen

Ultimo 2011 is deze balanspost, evenals ultimo 2010, nihil.

30. Langlopende personeelsvorderingen / (-verplichtingen)

Onder de langlopende personeelsvorderingen / (-verplichtingen) zijn opgenomen de pensioenen, jubilea en non-activiteitsregelingen.

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Pensioenvorderingen	12.857	1.784
Overige lange termijn personeelsbeloningen	-887	-1.096
Totaal	**11.970**	**688**

Toelichting op de geconsolideerde balans

Pensioenen

KAS BANK kent voor leden van de Raad van Bestuur en Duitse personeelsleden een Defined Contribution-regeling. Voor de overige personeelsleden geldt een Defined Benefit-regeling.

De Nederlandse Defined Benefit-regeling kent een pensioenleeftijd van 65 jaar en is onderverdeeld naar een eind- en een middelloonregeling. De eindloonregeling geldt tot € 47.000, daarboven geldt de middelloon-regeling. De opbouwpercentages zijn vastgesteld op respectievelijk 1,8% en 2%. De regeling kent een eigenbijdragestelsel; voor zover de pensioenpremie het percentage van 10% overstijgt, komt de helft van het meerdere boven 10% voor rekening van de vennootschap, en de helft voor rekening van de medewerkers met een maximum van 5%. Indien de premie het percentage van 20% overstijgt, komt het meerdere volledig voor rekening van de vennootschap. Voor het eigenbijdragestelsel geldt een maximum van 5%.
De Engelse regeling kent een pensioenleeftijd van 60 jaar en betreft een Defined Benefit-regeling. Indien de opgebouwde premies onder het verzekerde minimum komen, wordt dit aangevuld door de vennootschap.

De vordering is vastgesteld op basis van de door de actuaris per 31 december 2011 uitgevoerde actuariële berekening. De actuariële resultaten worden grotendeels veroorzaakt door de aanpassing van de disconteringsvoet, de sterftetafel, de naar verwachting van het management van de bank toegenomen kans op de indexatie van rechten van inactieven en gepensioneerden, ervaringsaanpassingen als gevolg van wijzigingen in het deelnemersbestand en het positieve rendement van de pensioenbeleggingen.

Herstel eigen vermogen Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK
Ten behoeve van het versterken van het eigen vermogen van het pensioenfonds per ultimo 2010 heeft KAS BANK in 2010 (€ 3,8 miljoen) een herstelpremie betaald aan het pensioenfonds van de bank. Dit resulteerde in een dekkingsgraad van het pensioenfonds per ultimo 2010 van 103%. Ultimo 2011 is de voorlopige dekkingsgraad van het pensioenfonds 98,9% en ligt daarmee onder het niveau ultimo 2010. De belangrijkste reden hiervoor is de daling van de rente.

In de uitvoeringsovereenkomst die geldt voor 2010 en 2011 is afgesproken dat de bank, bij een situatie waarbij het eigen vermogen van het pensioenfonds lager is dan het vereist eigen vermogen, een herstelopslag betaalt aan het pensioenfonds zijnde de hoogste van de uitvoeringskosten plus 20% van de salarissom en de kostendekkende premie verhoogd met € 0,6 miljoen. De herstelopslag op de kostendekkende premie bedraagt maximaal het verschil tussen het vereist eigen vermogen en het eigen vermogen.

De post Pensioenvorderingen kan als volgt worden gespecificeerd (zie volgende pagina):

Toelichting op de geconsolideerde balans

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen	174.778	166.405
Marktwaarde pensioenbeleggingen	-187.635	-168.189
Totaal pensioenvorderingen	**-12.857**	**-1.784**
Het verloop van de post contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen is als volgt:		
Stand per 1 januari	166.405	143.119
Kosten opbouw	2.930	2.938
Interestkosten	8.562	8.095
Uitkeringen en kosten	-5.065	-5.190
Bijdrage van de werknemers	1.301	1.224
Actuariële schattingsresultaten	645	16.219
Stand pensioenverplichtingen per 31 december	**174.778**	**166.405**
Het verloop van de post contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen is als volgt:		
Stand per 1 januari	168.189	140.524
Verwacht rendement	10.868	8.482
Bijdragen van de werkgever	6.781	14.868
Bijdragen van de werknemers	1.301	1.224
Uitkeringen en kosten	-5.530	-5.190
Actuariële schattingsresultaten	6.026	8.281
Stand pensioenbeleggingen per 31 december	**187.635**	**168.189**
De post pensioenlasten bestaat uit:		
Kosten opbouw	3.403	2.938
Interestkosten	8.562	8.095
Verwacht rendement	-10.868	-8.482
Totaal pensioenlasten	**1.097**	**2.551**

Actuariële resultaten worden verwerkt in het Eigen vermogen. In 2011 is € 5,4 miljoen ten gunste (2010: € 7,9 miljoen ten laste) van het Eigen vermogen verwerkt.

In duizenden euro's	2011		2010	
De pensioenbeleggingen bestaan uit:				
Aandelen	46.603	25%	51.525	31%
Obligaties	119.899	64%	110.284	66%
Derivaten	15.054	8%	1.075	1%
Liquide middelen	6.079	3%	5.305	3%
Totaal	**187.635**	**100%**	**168.189**	**100%**

Het rendement van de pensioenbeleggingen bedraagt in 2011 € 16,9 miljoen positief (2010: € 16,8 miljoen positief). Het verwachte rendement van de pensioenbeleggingen wordt als volgt bepaald: de nominale rente van de obligaties uit de portefeuille wordt uitgedrukt als een percentage van de marktwaarde van die portefeuille (inclusief lopende rente). Voor aandelen wordt een risico-opslag van 4% op de obligaties gehanteerd. Vervolgens wordt de verhouding aandelen/obligaties meegewogen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Meerjarenoverzicht *In duizenden euro's*	2011	2010	2009	2008	2007
De voornaamste gehanteerde actuariële veronderstellingen zijn:					
Discontovoet	5,00%	5,10%	5,60%	5,60%	5,30%
Rendement pensioenbeleggingen	6,08%	6,30%	5,95%	6,07%	5,50%
Gemiddelde loonsverhogingen[1]	2,10%	1,90%	2,00%	1,00%	2,00%
Pensioenverplichtingen					
Contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen	174.778	166.405	143.119	129.040	146.129
Marktwaarde pensioenbeleggingen	-187.635	-168.189	-140.524	-127.145	-140.349
Nettovordering / -verplichting	-12.857	-1.784	2.595	1.895	5.780
Ervaringsaanpassingen					
Pensioenverplichtingen:					
Aanpassing carrièretabel	-	1.477	784	3.161	-5.081
Aanpassing indexatieveronderstelling actieven	-359	143	-	-	-
Aanpassing indexatieveronderstelling niet actieven	-1.094	-1.959	-2.429	11.071	-
Aanpassing sterftetabel	-1.868	-4.462	-4.344	-	-
Aanpassing discontovoet	-2.949	-12.004	-	5.409	21.619
Aanpassing prijsinflatie	-938	-167	-	-	-
Aanpassing arbeidsongeschiktheidsfrequenties	-	-701	-	-	-
Aanpassing ontslagtabel	-1.317	583	22	3.587	-
Ervaringsaanpassingen wijzigingen deelnemersbestand	7.880	871	-2.096	1.443	2.175
Actuarieel resultaat verplichtingen	-645	-16.219	-8.063	24.671	18.713
Pensioenbeleggingen					
Feitelijke rendement op beleggingen	16.894	16.763	12.135	-16.558	2.615
Verondersteld rendement op beleggingen	10.868	8.482	7.944	7.796	7.524
Actuarieel resultaat beleggingen	6.026	8.281	4.191	-24.354	-4.909
Totaal actuarieel resultaat via het Eigen vermogen	**5.381**	**-7.938**	**-3.872**	**317**	**13.804**

[1] *Hiernaast wordt ook rekening gehouden met promotiestijgingen.*

De premieafdracht, inclusief de bijdrage van de werknemers, voor de Defined Benefit-regeling bedraagt in 2012 naar verwachting € 10,1 miljoen (de verwachting voor 2011 bedroeg € 7,6 miljoen); de werkelijke afdracht bedroeg in 2011 € 7,6 miljoen (2010: € 16,1 miljoen).

Overige lange termijn personeelsbeloningen

Onder de lange termijn personeelsbeloningen zijn opgenomen de verplichting voor jubilea en nonactiviteitsregelingen. De gehanteerde veronderstellingen zijn conform de parameters zoals toegepast bij het bepalen van de pensioenverplichtingen.

31. Aandelenkapitaal

Specificatie aantallen gewone aandelen van nominaal € 1,00	aantal 2011	aantal 2010
Aandelen	25.000.000	25.000.000
Aandelen in portefeuille	9.300.983	9.300.983
Op naam geplaatst en volgestort	**15.699.017**	**15.699.017**

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 25 miljoen.

Van de uitgegeven aandelen staan 15.616.019 (2010: 15.616.019) aandelen op naam van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK, die daartegenover toondercertificaten, eveneens met de coupure van € 1,00 heeft uitgegeven. De overige 82.998 (2010: 82.998) gewone aandelen zijn voornamelijk in handen van Toegelaten Instellingen van NYSE Euronext Amsterdam N.V.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Kapitaalbeheer

Het beleid van KAS BANK is gericht op een sterke vermogenspositie om te voorzien in de (toekomstige) kapitaalbehoefte van de bank en om te allen tijde aan de externe solvabiliteitseisen te kunnen voldoen. De Raad van Bestuur bewaakt de vermogenspositie van de bank aan de hand van het solvabiliteitspercentage (BIS-ratio). De ratio wordt bepaald door de risicogewogen waarde van de (buiten)balansposten af te zetten tegen het aanwezige toetsingsvermogen. Het toetsingsvermogen bestaat uit het kernkapitaal (tier 1-vermogen) plus het aanvullend kapitaal (tier 2-vermogen). De ratio wordt maandelijks gerapporteerd aan de Raad van Bestuur en De Nederlandsche Bank N.V. in het kader van haar toezichthoudende functie. KAS BANK hanteert hierbij een minimumpercentage van 13,5% (2010: 12,5%). De significante rol van KAS BANK als systeembank in de afwikkeling van het effectenverkeer in combinatie met de turbulente omstandigheden op de financiële markten heeft KAS BANK doen besluiten dit minimumpercentage te verhogen ten opzichte van 2010. Wettelijk geldt een aan te houden BIS-ratio van minimaal 8%. Daarnaast wordt het aanwezige Eigen vermogen regelmatig getoetst op basis van een specifiek op de risico's van KAS BANK toegesneden model.

Solvabiliteitsratio's	2011	2010
Tier 1 op basis van Basel II ultimo jaar	24%	20%
Bis-ratio op basis van Basel II ultimo jaar	26%	23%
Bis-ratio op basis van Basel II gemiddelde jaar	23%	21%

De bandbreedtes voor wat betreft de samenstelling van het kapitaal zijn vastgelegd in de Richtlijnen balansbeheer en goedgekeurd door de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Maandelijks wordt in het Asset & Liability Committee de ontwikkeling van het kapitaal en de risicogewogen waarde van de (buiten)balansposten besproken. Indien daar behoefte aan is, wordt (op onderdelen) vaker gerapporteerd over de ontwikkeling van het solvabiliteitsbeslag. Sturing van de vereiste solvabiliteit kan met name plaatsvinden door het uitzettingenbeleid inzake de eigen posities van Treasury, door voorwaarden te stellen aan het verstrekken van onderpand en door keuzes in het acceptatiebeleid ten aanzien van klantsoorten en kredietproducten. De omvang van het eigen vermogen respectievelijk toetsingsvermogen en de eventueel te ondernemen acties op dit vlak komen minimaal eens per kwartaal aan de orde in het Asset & Liability Committee.

Daarnaast wordt er voortdurend gestreefd naar een evenwicht tussen enerzijds de voordelen van een sterke kapitaalbasis en anderzijds het hogere rendement op het eigen vermogen bij een lagere kapitaalbasis. De doelstelling van de Raad van Bestuur is een rendement op het gemiddeld eigen vermogen van de rente op tienjarige staatsleningen verhoogd met 5-8%. Het gemiddelde rendement over het eigen vermogen over 2011 bedroeg 5,8% (2010: 10,0%). Bij de beoordeling van de winstgevendheid van de diverse activiteiten van KAS BANK speelt het rendement op het op basis van risico's te alloceren kapitaal, een belangrijke rol.

32. Reserve ingekochte eigen aandelen

KAS BANK kent jaarlijks voorwaardelijk rechten op aandelen en opties (vanaf 2011 ontvangt de Raad van Bestuur geen opties meer als onderdeel van het beloningspakket) toe aan de leden van de Raad van Bestuur en overig personeel en voorwaardelijk aandelen aan de leden van de Raad van Bestuur. Nadere informatie over deze aandelen- en optieplannen is opgenomen bij Op aandelen gebaseerde betalingen. De vennootschap heeft op 31 december 2011 bij de (voormalige) leden van de Raad van Bestuur en het overige personeel 1.176.383 (2010: 1.280.700) opties uitstaan, waarvan 580.336 (2010: 861.673) voorwaardelijk. Daarnaast heeft de vennootschap op 31 december 2011 bij de (voormalige) leden van de Raad van Bestuur 64.743 (2010: 37.853) voorwaardelijke aandelen uitstaan.

Toelichting op de geconsolideerde balans

KAS BANK heeft als beleid de verplichtingen voortvloeiend uit de verleende rechten door inkoop van aandelen in te dekken. Ter afdekking zijn eigen aandelen ingekocht met een gemiddelde inkoopprijs van € 22,61 (2010: € 22,61) (fifo-methode). De nominale waarde van de ingekochte aandelen bedraagt € 1.120.127 (2010: € 1.120.127).

Verloopstaat van de aantallen ingekochte aandelen ter afdekking van de verleende en op korte termijn te verlenen optierechten met de daarbij behorende gemiddelde prijzen:

	Aantal 2011	Aantal 2010
Stand per 1 januari à € 22,61 (2010: € 22,58)	1.120.127	1.125.579
Toegekend uit hoofde van op aandelen gebaseerde betalingen	-	5.452
Stand per 31 december à € 22,61 (2010: € 22,61)	**1.120.127**	**1.120.127**

33. Agioreserve

Van de Agioreserve is € 19,6 miljoen (2010: € 19,6 miljoen) fiscaal vrijgesteld. De Agioreserve is gevormd uit boven pari stortingen van aandeelhouders.

34. Herwaarderingsreserve

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
De herwaarderingsreserve kan als volgt worden gespecificeerd:		
Herwaarderingsreserve Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	11.575	14.038
Herwaarderingsreserve Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-16.907	4.143
Stand per 31 december	**-5.332**	**18.181**

Herwaarderingsreserve Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

Deze herwaarderingsreserve bevat de cumulatieve netto veranderingen in de reële waarde van de onroerende goederen in het bezit van KAS BANK.

In duizenden euro's	2011	2010
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	14.038	14.210
Bijzondere waardevermindering	-3.151	-
Overboeking naar Overige reserves	-101	-264
Overboeking van Uitgestelde belastingverplichtingen	789	92
Overboeking naar Acute belastingvorderingen	-	-92
Wijziging tarief vennootschapsbelasting	-	92
Stand per 31 december	**11.575**	**14.038**

Herwaarderingsreserve Beleggingen voor verkoop beschikbaar

Deze herwaarderingsreserve bevat de cumulatieve netto veranderingen in de reële waarde van voor verkoop beschikbare effecten.

In duizenden euro's	2011	2010
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	4.143	13.478
Ongerealiseerde herwaardering Beleggingen voor verkoop beschikbaar (bruto)	-22.044	1.737
Gerealiseerde resultaten naar Winst- en verliesrekening (bruto)	-6.656	-13.664
Overboeking naar Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	1.626	2.832
Overboeking naar Acute belastingvorderingen	6.024	-240
Stand per 31 december	**-16.907**	**4.143**

In de herwaarderingsreserve Beleggingen voor verkoop per 31 december 2011 zijn geen koersverschillen op op aandelen inbegrepen. Op 31 december 2010 is een bedrag van € 0,9 miljoen negatief aan koersverschillen op aandelen in de beleggingsportefeuille opgenomen in de herwaarderingsreserve.

Toelichting op de geconsolideerde balans

35. Overige reserves

In duizenden euro's	2011	2010
Het verloop van deze post is als volgt:		
Stand per 1 januari	143.247	134.057
Winstbestemming voorgaand jaar	7.812	14.274
Toegekend uit hoofde van op aandelen gebaseerde betalingen	-	-93
Op aandelen gebaseerde betalingen	821	636
Actuariële verschillen inzake pensioenen	5.381	-7.938
Aanpassing uitgestelde belastingverplichtingen	-1.345	2.024
Overboeking van Herwaarderingsreserve	101	264
Overige mutaties	-14	23
Stand per 31 december	**156.003**	**143.247**

36. Onverdeeld resultaat

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Resultaat over de verslagperiode	10.230	18.455
Interim-dividend	-4.811	-4.811
Stand per 31 december	**5.419**	**13.644**

Op basis van het over het eerste halfjaar 2011 behaalde resultaat is een interim-dividend uitbetaald van € 4,8 miljoen, zijnde € 0,33 per gewoon aandeel (2010: € 0,33). Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld om het slotdividend over 2011 vast te stellen op € 0,17 per gewoon aandeel. Indien hiervoor goedkeuring wordt verleend, bedraagt het totale slotdividend € 2,5 miljoen.

Toelichting op de buiten de balanstelling opgenomen verplichtingen

37. Voorwaardelijke verplichtingen

Garanties

Hieronder zijn alle verplichtingen opgenomen die voortvloeien uit transacties waarbij de bank zich garant heeft gesteld voor een derde. Uit hoofde van de directe aansluitingen op een buitenlandse beurs zijn ten behoeve van klanten garanties afgegeven.

Naast de onder de balans vermelde garanties zijn er niet-gekwantificeerde garanties jegens een aantal clearing organisaties afgegeven.

Onder de toevertrouwde middelen heeft KAS BANK gelden welke vallen onder het depositogarantiestelsel van De Nederlandsche Bank.

38. Onherroepelijke faciliteiten

Onherroepelijke faciliteiten bestaan voornamelijk uit onherroepelijke kredietfaciliteiten die zijn toegezegd aan zakelijke klanten, maar waarop nog geen beroep is gedaan. Voor het merendeel van de onherroepelijke kredietfaciliteiten waarop geen beroep is gedaan, is zekerheid gesteld in de vorm van onderpand of contra-garanties.

39. Operationele leaseverplichtingen en langlopende huur- en onderhoudscontracten

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
De operationele leaseverplichtingen en langlopende huurcontracten vervallen als volgt:		
Niet langer dan een jaar	5.353	4.351
Langer dan 1 jaar en niet langer dan 5 jaar	8.709	6.565
Langer dan 5 jaar	39	150
Totaal	**14.101**	**11.066**

De operationele leaseverplichtingen en langlopende huur- en onderhoudscontracten hebben voornamelijk betrekking op computerapparatuur, software, auto's en kantoorpanden. In de winst- en verliesrekening onder Andere beheerskosten is voor € 7,8 miljoen (2010: € 8,1 miljoen) aan kosten verantwoord met betrekking tot deze contracten.

40. Risicomanagement

Belangrijkste ontwikkelingen in 2011 ten aanzien van risico's

Het jaar 2011 stond in het teken van aanhoudende aandacht voor de risicobeheersing en het beheersen van marktstress als gevolg van nationale en internationale ontwikkelingen. Hiernaast stonden onder andere de volgende punten in 2011 centraal:

- In 2011 werd opnieuw het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) uitgevoerd en op een aantal punten uitgebreid ten opzichte van 2010, zoals het verder uitwerken van concentratie- en cumulatierisico's.
- In het verslagjaar zijn meerdere stresscenario's geoefend waarin de gevolgen op KAS BANK als gehele organisatie, van specifieke en generieke scenario's, zijn getest. Test resultaten zijn geëvalueerd en omgezet in acties en handboeken om optimaal te kunnen reageren bij werkelijk stressscenario's.
- De beheersing van kredietrisico's is verder geautomatiseerd en geoptimaliseerd.
- Verdere kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van het Risk Management team.
- Het beloningsbeleid en de Individuele Performance Contracten van de medewerkers werden gecheckt op consistentie met de low risk appetite, evenals het nieuwe beloningsvoorstel voor de Raad van Bestuur.
- In het verslagjaar is een Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) uitgevoerd gericht op het liquiditeitsrisico van KAS BANK en de beheersing daarvan.
- Binnen de organisatie is in navolging van eerdere jaren een groot aantal Risk Culture Self Assessments uitgevoerd die tot diverse verbeteringen heeft geleid.
- Het operationele risico beleid heeft verdere invulling gekregen door een actualisatie van onder meer het outsourcing-beleid.
- Het volgen van de ontwikkelingen inzake de infrastructuur waar de organisatie een belangrijk onderdeel van is en het inschatten van de risio's voor KAS BANK en haar relaties als gevolg van de infrastructuur en de ontwikkelingen hierin.
- De Commissie in Control (CiC) werd ingesteld om alle inspanningen voor het 'In Control' zijn bij KAS BANK te coördineren.

Daarnaast werd net zoals in eerdere jaren formeel door de Raad van Bestuur bevestigd en door de Raad van Commissarissen bekrachtigd dat KAS BANK een lage risicobereidheid heeft en werden verdere stappen gezet bij het vertalen hiervan naar de beheerskaders voor de verschillende risicoklassen die door KAS BANK worden onderscheiden. Met andere woorden, de vraag: 'wat betekent het om low risk te zijn', is verder beantwoord voor het kredietbeleid, het operationele beleid, de beloningsstructuur, het onderpandsbeleid, legal risk, beleggingsbeleid, marktrisico enzovoorts.

De afdeling Risk Mangement is een geïntegreerd onderdeel van de organisatie wat tot uiting komt in een actieve betrokkenheid als adviseur bij nieuwe ontwikkelingen en een monitorende rol bij bestaande situaties. De afdeling Risk Management is ingericht in overeenstemming met de belangrijkste risicocategorieën voor KAS BANK. De afdeling Risk Mangement heeft 'dedicated risk managers' per risico categorie.

Daarnaast zijn er beleidskaders vastgesteld voor het beheer van het kredietrisico, het marktrisico en het operationeel risico. De kaders zijn geaccodeerd door de Risicobeheercommissie. KAS BANK maakt gebruik van een intern netwerk van risicocoördinatoren die zijn gekoppeld aan de meer dan vijftig processen waarin de activiteiten van de bank zijn ingedeeld als onderdeel van de beheersing van het operationeel risico.

Risicobeheer

Risicobouwwerk KAS BANK

Risicobereidheid

KAS BANK heeft een lage risicobereidheid. Dit werd in 2011 opnieuw expliciet bevestigd door de Raad van Bestuur en bekrachtigd door de Raad van Commissarissen. De lage risicobereidheid wordt beheerd en gestuurd op drie complementaire manieren:

- het gedisciplineerde management van de business mix;
- een systematisch risicobeheer;
- het kapitaal- en liquiditeitenbeheer.

Bij de besturingsvariabelen wordt zorgvuldig toegezien of de gestelde Key Performance Indicatoren te verenigen zijn met het lage risicoprofiel. Het beloningsbeleid werd door de afdeling Risk Management getoetst op risicoverhogende elementen.

Structuur

Het risicobouwwerk van KAS BANK is opgezet aan de hand van drie verdedigingslinies welke waarborgen dat de risico's worden beheerst binnen de door de Raad van Bestuur gedefinieerde risicodoelstellingen. Het bouwwerk voorziet in een toewijzing van verantwoordelijkheden voor het beheer van risico's. De Raad van Bestuur heeft de eindverantwoordelijkheid voor de inrichting van en het toezicht op het risicobeheerkader.

De operationele en commerciële divisies samen met het top management vormen de eerste verdedigingslijn. Deze divisies hebben de primaire verantwoordelijkheid voor de beheersing van de dagelijkse risico's in hun operationele processen. Belangrijke onderdelen van de tweede defensielijn zijn Risk Management, Compliance, Legal, Finance en een aantal commissies. Deze risicobeheerfunctie is in het bijzonder belast met de analyse, beleidsvoorbereiding en coördinatie van de beheersing van de risico's van de bank evenals met de risico monitoring; dit strekt zich in algemene zin uit over de hele bank. De Chief Risk Officer formuleert het risicobeleid ten aanzien van de door de Raad van Bestuur gedefinieerde doelen. Op basis hiervan wordt invulling gegeven aan een bankbreed stelsel van limieten en richtlijnen ten aanzien van het markt-, liquiditeits-, krediet-, operationeel- en compliance risico. De Chief Risk Officer rapporteert direct aan de Raad van Bestuur. De Interne Accountantdienst vormt de derde defensielijn door een onafhankelijke en objectieve beoordeling van de effectiviteit van de interne controles aan de hand van operational audits, IT audits, compliance audits en financial audits.

Binnen de bank is een aantal commissies actief op het gebied van risicobeheersing die eveneens deel uitmaken van de tweede defensielijn. Deze commissies functioneren binnen het mandaat dat door de Raad van Bestuur is verstrekt, waarbij de Raad van Bestuur de eindverantwoordelijkheid heeft voor de inrichting van en het toezicht op het risicobeheerkader.

- De Risicobeheercommissie van de bank draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en bewaking van het risicobeheerbeleid van de bank. De Risicobeheercommissie heeft procedures, richtlijnen en limieten ten aanzien van het markt-, liquiditeits-, krediet- en operationeel risico vastgesteld. De leden van de Raad van Bestuur en de Chief Risk Officer vormen de vaste kern van de Risicobeheercommissie. De hoofden van divisies en staven completeren de commissie op uitnodiging. De Risicobeheercommissie komt tweewekelijks bijeen. De belangrijkste informatieverschaffers aan de Risicobeheercommissie zijn de Chief Risk Officer, de Risicobeheercommissie Treasury en de Interne Accountantsdienst.

- Het Asset & Liability Committee adviseert de Risicobeheercommissie over het beleid ten aanzien van het marktrisico, ziet toe op de naleving ervan en accordeert voorstellen tot aan- en verkopen in de eigen effectenportefeuilles van de bank. Het Asset & Liability Committee bestaat uit de leden van de Raad van Bestuur, het Hoofd Treasury, de Controller en de Chief Risk Officer en komt maandelijks bijeen. De belangrijkste informatieverschaffer is de Chief Risk Officer.
- De Commissie In Control waakt over de normstelling binnen de bank en coördineert alle inspanningen gericht op het 'In Control' zijn.

De Auditcommissie en de Commissie Toezicht Risicobeheer zien vanuit de Raad van Commissarissen toe op de bewaking door de Raad van Bestuur van de naleving van het risicobeheerbeleid en de risicoprocedures van KAS BANK. De Commissie Toezicht Risicobeheer houdt zich bezig met aspecten van de interne risicobeheersings- en controlesystemen binnen KAS BANK vanuit bancairtechnisch oogpunt. Hieronder worden begrepen kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en marktrisico's. De Auditcommissie richt zich op de aspecten van de interne risicobeheersings- en controlesystemen binnen de bank vanuit financieel administratief-technisch oogpunt, inclusief het operationeel risico en het compliance risico.
Een afvaardiging van de Raad van Bestuur, de Controller en de interne accountant zijn aanwezig bij de vergaderingen van de Auditcommissie. In de regel is ook de externe accountant aanwezig. Bij vergaderingen van de Commissie Toezicht Risicobeheer is een afvaardiging van de Raad van Bestuur en de Chief Risk Officer aanwezig.

Typen risico's voor KAS BANK
Het risicoprofiel van KAS BANK bevat de volgende belangrijkste risico's die voortvloeien uit onze bedrijfsactiviteiten en uit het gebruik van financiële instrumenten. In de onderstaande lijst zijn het tegenpartijrisico en het operationeel risico de belangrijkste risico's waaraan KAS BANK is blootgesteld:

- Kredietrisico: het risico van financieel verlies indien een tegenpartij de aangegane contractuele verplichting niet nakomt.
- Marktrisico; het risico van een waardeverandering van een financieel instrument als gevolg van veranderingen in marktvariabelen. Voor KAS BANK betreft dit wijzigingen van koersen van effecten, valuta's en rentetarieven.
- Liquiditeitsrisico: het risico dat de bank niet op het vereiste moment aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen.
- Operationeel risico: het risico dat schade of verlies ontstaat als gevolg van niet afdoende of falende interne processen en/of systemen, menselijk gedrag of externe gebeurtenissen. Hieronder vallen operationele risico's zoals IT-problemen, tekortkomingen van de organisatiestructuur, ontbrekende of inadequate interne controle, menselijke fouten, fraude en externe bedreigingen.
- Compliance risico: het risico dat de reputatie van KAS BANK wordt aangetast, doordat toepasselijke wet- en regelgeving, intern beleid en procedures niet worden nageleefd. Als KAS BANK het compliance risico niet effectief beheerst kan dit ook andere consequenties hebben, zoals (bestuurlijke) boetes, strafmaatregelen en in het uiterste geval opschorting of intrekking van vergunningen.

In dit onderdeel van de toelichting wordt informatie gegeven over de blootstelling van KAS BANK aan elk van de hierboven genoemde risico's, en de doelstellingen, grondslagen en procedures van KAS BANK voor het beheren en meten van deze risico's. Daarnaast zijn nadere kwantitatieve toelichtingen opgenomen.

41. Marktrisico

Algemeen

Marktrisico betreft het risico van een waardeverandering van een financieel instrument als gevolg van veranderingen in marktvariabelen. Voor KAS BANK betreft dit wijzigingen van koersen van effecten, valuta's en rentetarieven. Het marktrisico vloeit voort uit posities die worden aangehouden voor eigen rekening en risico en betreffen de handelsposities die worden aangehouden om te profiteren van koersfluctuaties op korte termijn en niet-handelsposities die worden aangehouden voor de lange termijn of tot einde looptijd.

Beheersing van het marktrisico

Het beleid van KAS BANK is gericht op terughoudendheid ten aanzien van het blootstellen aan marktrisico's, waaronder renterisico en valutarisico. De Risicobeheercommissie van de bank heeft procedures, richtlijnen en limieten ten aanzien van het marktrisico vastgesteld. Het Asset & Liability Committee en de Risicobeheercommissie zien toe op de naleving van het beleid en de procedures ten aanzien van het marktrisico. Treasury is verantwoordelijk voor het beheer van de eigen positie in geld en effecten binnen de door de Risicobeheercommissie van de bank vastgestelde richtlijnen en limieten.

Het model dat KAS BANK toepast voor de risicobewaking van onderdelen van de eigen effecten-, vreemde valuta- en derivatenpositie is het Value at Risk-model (VaR) in combinatie met Stress Testing. De VaR is gedefinieerd als het mogelijke maximale verlies dat onder normale omstandigheden, gedurende een vooraf bepaalde tijdshorizon en met een bepaald statistisch betrouwbaarheidsniveau kan ontstaan als gevolg van veranderingen in risicofactoren. KAS BANK hanteert voor de VaR-berekening de methode van historische simulatie. Hierbij wordt uitgegaan van gewogen historische gegevens over een periode van ongeveer anderhalf jaar (met gebruikmaking van de verouderingsmethode), een betrouwbaarheidsniveau van 99% en een tijdshorizon van 5 werkdagen. In de Risicobeheercommissie van de bank is een VaR-limiet voor de handelspositie van € 1,5 miljoen vastgesteld.
Voor aandelen en door publiekrechtelijke en andere geëmiteerden uitgegeven obligaties met een vaste of variabele rente geldt een zogenaamde signalerings-VaR van € 5 miljoen voor de totale portefeuille. Als de berekende VaR boven deze signaleringswaarde uitkomt, is een verhoogde aandacht vereist. Als de VaR verder stijgt tot boven € 7 miljoen, dan moet het ALCO een besluit nemen over te ondernemen acties. Risk Management monitort de VaR voor de eigen effecten- en derivatenpositie en rapporteert daarover maandelijks aan het Asset & Liability Committee.

De VaR als risicomaatstaf heeft enige beperkingen. De VaR kwantificeert het potentiële verlies alleen onder de veronderstelling van normale marktomstandigheden. Deze veronderstelling is in de praktijk niet altijd juist, in het bijzonder gedurende extreme gebeurtenissen. Dit zou kunnen leiden tot een onderschatting van het potentiële verlies. VaR maakt verder gebruik van historische gegevens om het gedrag van toekomstige prijsfluctuaties te voorspellen. Toekomstige fluctuaties kunnen substantieel afwijken van in het verleden waargenomen fluctuaties. Daarnaast veronderstelt het gebruik van een éénweekshorizon dat alle posities in de portefeuille in één week kunnen worden geliquideerd of afgedekt. Gedurende periodes van illiquiditeit of extreme gebeurtenissen in de markt kan deze veronderstelling onjuist zijn. Tevens geeft het gebruik van een 99% betrouwbaarheidsniveau aan dat VaR geen verliezen meeneemt die buiten dit betrouwbaarheidsniveau vallen.

Om de bovenvermelde tekortkomingen van de VaR methode op te vangen, complementeert KAS BANK de VaR analyse met een Stress Testing. Dit is een scenarioanalyse, waarbij rekening wordt gehouden met extreem

ongunstige marktomstandigheden (zoals een beurskrach, een natuurramp en een terreuraanslag). Deze crisissituaties doen zich in de praktijk niet vaak voor, maar kunnen tot grote verliezen leiden.

Exposure van het marktrisico

Onderstaande tabel toont de VaR-cijfers over 2010 in miljoenen euro's, zoals intern gerapporteerd:

In miljoenen euro's		Jaarultimo	Hoogste jaar	Laagste jaar	Gemiddeld
VaR totaal (geen limiet)	2011	4,0	4,0	2,3	3,3
VaR totaal (geen limiet)	2010	1,7	2,0	0,7	1,4
VaR handelsportefeuille (onderdeel van VaR totaal)					
(limiet € 1,5 miljoen)	2011	0,5	0,6	0,2	0,4
(limiet € 1,5 miljoen)	2010	0,0	0,0	0,0	0,0

Andere beheersingsmaatregelen die in het kader van het marktrisicobeheer worden toegepast, betreffen limieten voor 'overnight' eigen posities in vreemde valuta. Backoffice Treasury rapporteert wekelijks aan de Risicobeheercommissie Treasury de 'overnight' eigen posities in vreemde valuta ten opzichte van de door de Risicobeheercommissie van de bank vastgestelde limieten.

Valutarisico

Het valutarisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutakoersen. De onderstaande tabel geeft de per 31 december 2011 uitstaande vreemde valutabedragen weer:

31 december 2011 ***In duizenden euro's***	**Activa**	**Passiva**	**Netto**	**Derivaten**	**Open positie**
USD	96.645	352.823	**-256.178**	259.058	**2.880**
GBP	171.082	339.172	**-168.090**	174.457	**6.367**
CHF	28.099	7.069	**21.030**	-19.801	**1.229**
SEK	11.390	3.261	**8.129**	-7.936	**193**
JPY	48.070	73.680	**-25.610**	19.624	**-5.986**
AUD	2.303	58.080	**-55.777**	61.145	**5.368**
CAD	8.197	6.463	**1.734**	-1.293	**441**
Overige	42.727	55.933	**-13.206**	16.788	**3.582**
Totaal	**408.513**	**896.481**	**-487.968**	**502.042**	

31 december 2010 ***In duizenden euro's***	**Activa**	**Passiva**	**Netto**	**Derivaten**	**Open positie**
USD	92.026	342.882	**-250.856**	252.734	**1.878**
GBP	109.515	194.895	**-85.380**	90.865	**5.485**
CHF	23.426	34.991	**-11.565**	13.810	**2.245**
SEK	3.488	8.839	**-5.351**	6.289	**938**
JPY	75.671	34.492	**41.179**	-45.023	**-3.844**
AUD	2.638	29.549	**-26.911**	31.502	**4.591**
CAD	6.370	12.199	**-5.829**	7.028	**1.199**
Overige	92.105	38.426	**53.679**	-52.931	**748**
Totaal	**405.239**	**696.273**	**-291.034**	**304.274**	

Van de openstaande termijntransacties in vreemde valuta is een belangrijk deel aangegaan ter afdekking van in de balans opgenomen valutaposities. De overige transacties in vreemde valuta betreffen handelsposities.

Een op balansdatum ingaande en voor elke valuta geldende stijging van de betreffende valutakoers met één procent leidt, afhankelijk of het een vordering of verplichting betreft, tot een stijging respectievelijk daling van de winst over de verslagperiode voor belastingen van één procent van de hierboven genoemde open positie. Een daling van de valutakoers met één procent heeft een even groot tegengesteld effect.

Renterisico
Het renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in marktrentes.

Het renterisico in het normale bankbedrijf is vanwege het feit dat de rentecondities overwegend variabel zijn gering van omvang. De belangrijkste renterisico's bevinden zich in de Beleggingen voor verkoop beschikbaar. De impact van renteschommelingen wordt op balansniveau bepaald door middel van een rentemodel dat zowel voorspellingen maakt van de gevolgen voor de winst- en verliesrekening als voor de marktwaarde van het eigen vermogen. De renterisico's in de Beleggingen voor verkoop beschikbaar worden bewaakt in de VaR-berekening.

De uitgangspunten van het renterisico zijn vastgelegd in de Richtlijnen balansbeheer en goedgekeurd door de Risicobeheercommissie van de bank. Voor het bewaken van het renterisico wordt gebruikgemaakt van een renterisicomodel. Met behulp van dit model worden scenarioanalyses, stresstestscenario's en Monte-Carlosimulaties uitgevoerd. Elk kwartaal rapporteert Risk Management de uitkomsten van de analyses aan het Asset & Liability Committee.

Een op balansdatum ingaande en voor elke looptijdband geldende geleidelijke stijging van de marktrente met 200 basispunten leidt op jaarbasis tot een 15% stijging (2010: 11% stijging) van de netto rente-inkomsten. Een daling van de marktrente met 200 basispunten leidt op jaarbasis tot een 17% daling (2010: 14% daling) van de netto rente-inkomsten.
Een plotselinge stijging van de marktrente met 200 basispunten leidt tot een daling van het Eigen vermogen van 2% (2010: 5%). Een plotselinge daling van de marktrente met 200 basispunten leidt tot een kleine daling van het Eigen vermogen van 0,2% (2010: een stijging van 3%).

Hierbij wordt aangenomen dat alle per balansdatum in de balans opgenomen financiële instrumenten tot het einde van de looptijd worden aangehouden en indien deze binnen één jaar vervallen door identieke financiële instrumenten worden vervangen.

KAS BANK's reële waardeafdekkingen bestaan uit renteswaps die worden gebruikt om het renterisico van een deel van de Beleggingen voor verkoop beschikbaar af te dekken. De afgedekte posities betreffen voor € 685 miljoen (2010: € 278,5 miljoen) obligaties met een vaste einddatum. De afdekkingen zijn opgezet met behulp van renteswaps en hebben betrekking op het renterisico dat wordt gelopen gedurende de periode dat de obligaties een vaste couponrente geven.

De mutaties van de reële waarde van de rentederivaten die gebruikt worden voor reële waardeafdekkingen worden verantwoord onder de rente onder dezelfde rubriek als de reële waardemutaties van de afgedekte posities.

42. Liquiditeitsrisico

Algemeen
Het liquiditeitsrisico is het risico dat de bank niet op het vereiste moment aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De uitgangspunten van het liquiditeitsrisicobeheer zijn dat voldoende liquiditeiten worden aangehouden om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen, in normale en moeilijke omstandigheden.

Beheersing van het liquiditeitsrisico

De operationele systemen en afdelingen informeren Treasury dagelijks over de in- en uitgaande geldstromen, over de toekomstige financiële vorderingen en verplichtingen en over de onderpandsbehoefte bij centrale banken en clearinginstellingen ter facilitering van het settlement- en betalingsverkeer van klanten. Op basis van deze informatie bewaakt Treasury dagelijks de liquiditeitspositie van de bank en zorgt voor voldoende onderpand.

Het Asset & Liability Committee adviseert de overkoepelende Risicobeheercommissie met betrekking tot het liquiditeitsbeleid en ziet toe op de naleving. Aanvullend op het liquiditeitsbeleid is ook een Liquidity Contingency Plan vastgesteld en goedgekeurd door het Asset & Liability Committee van de bank. Rapportage over de liquiditeitspositie vindt elke maand plaats aan het Asset & Liability Committee en aan De Nederlandsche Bank.

Basel III voert twee nieuwe liquiditeitsratio's in om de toereikendheid van de buffers te meten: de Liquidity Coverage Ratio (LCR) en Net Stable Funding Ratio (NSFR). Deze ratio's liggen in het verlengde van het liquiditeitstoezicht zoals dat door DNB in Nederland reeds werd gevoerd. De LCR vereist voldoende liquide activa van hoge kwaliteit om te voldoen aan de netto uitgaande kasstroom gedurende 30 dagen. Het doel van de NSFR is dat banken hun activa meer met stabiele middellange- en langetermijnmiddelen financieren. Voor KAS BANK is zowel LCR als NSFR groter dan 100% (op basis van cijfers ultimo 2011). Daarmee voldoet KAS BANK aan de Basel III liquiditeitseisen.

Ontwikkelingen in 2011

Ook na de invoering van verscherpte regelgeving (Regeling liquiditeit Wft 2011) heeft KAS BANK gedurende het gehele jaar de beschikking gehad over een ruime liquiditeit. Het maandsurplus, conform de DNB-rapportages, wordt ruim voldoende geacht om – binnen de low risk appetite van KAS BANK – dagelijkse gebeurtenissen op te vangen. Het blijvend hoge niveau was te danken aan het stabiele karakter van de aanwezige liquiditeit met een sterk operationeel karakter, het op peil blijven van de toevertrouwde middelen en het bewuste liquiditeitsbeleid.

Exposure van het liquiditeitsrisico

De vervalkalender per 31 december toont dat KAS BANK een ruime liquiditeitspositie per jaareinde heeft, mede als gevolg van de hoge mate van liquiditeit van de balans. De ruime liquiditeitspositie wordt vooral veroorzaakt doordat onze klanten een stabiel saldo van geldtegoeden aanhouden in het kader van hun operationele relatie met KAS BANK.
Wel blijkt het lastig geld in de markt uit te zetten. KAS BANK streeft naar het beschikbaar hebben van voldoende kredietlijnen om een eventuele tijdelijke liquiditeitsbehoefte op te kunnen vangen. Daarnaast houdt KAS BANK een grote hoeveelheid onderpand aan bij onder meer De Nederlandsche Bank en clearinginstellingen om ook bij sterke volumestijgingen van onze klanten transacties goed af te kunnen wikkelen.

De vervalkalender geeft de niet-verdisconteerde kasstromen weer van de financiële activa, passiva en afgeleide financiële instrumenten van KAS BANK op basis van de contractuele vervaldatum.

Vervalkalender 31 december 2011 *In duizenden euro's*	Direct	<= 3 mnd	<= 1 jaar	<= 5 jaren	> 5 jaren	Looptijd niet van toepassing	Totaal
Activa							
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale bank	65.738	1.070.000	-	-	-	-	1.135.738
Bankiers	449.325	68.303	-	-	-	-	517.628
Kredieten	1.281.657	121.753	20.000	5.000	6.811	-	1.435.221
Reverse repurchase agreements	-	656.056	-	-	-	-	656.056
Beleggingen tegen reële waarde met waarde-mutaties via de winst- en verliesrekening	-	36.050	15.405	-	130.416	-	181.871
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-	131.381	95.188	690.880	245.282	5.557	1.168.288
	1.796.720	2.083.543	130.593	695.880	382.509	5.557	5.094.802
Passiva							
Bankiers	332.081	125.785	-	-	-	-	457.866
Toevertrouwde middelen	3.755.396	713.315	7.900	-	-	-	4.476.611
Verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	-	-	-	-	-	-	-
	4.087.477	839.100	7.900	-	-	-	4.934.477
Derivaten							
Valutacontracten							
· Inkomende geldstroom	-	7.631.269	344.492	-	-	-	7.975.761
· Uitgaande geldstroom	-	-7.618.416	-345.378	-	-	-	-7.963.794
Rentecontracten							
· Inkomende geldstroom	-	2.482	9.266	60.768	38.469	-	110.985
· Uitgaande geldstroom	-	-4.565	-14.778	-103.683	-57.790	-	-180.816
Aandelencontracten	-	-	-	-	-	-	-
	-	10.770	-6.398	-42.915	-19.321	-	-57.864
Niet uit de balans blijkende posities							
Garanties en onherroepelijke faciliteiten	-52.592	-	-	-	-	-	-52.592
Liquiditeitssurplus / (tekort)	**-2.343.349**	**1.255.213**	**116.295**	**652.965**	**363.188**	**5.557**	**49.869**

Vervalkalender 31 december 2010 *In duizenden euro's*	Direct	<= 3 mnd	<= 1 jaar	<= 5 jaren	> 5 jaren	Looptijd niet van toepassing	Totaal
Activa							
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale bank	731.545	-	-	-	-	-	731.545
Bankiers	2.221.773	40.814	-	-	-	-	2.262.587
Kredieten	648.694	109.653	1.000	75	7.142	-	766.564
Reverse repurchase agreements	-	524.111	-	-	-	-	524.111
Beleggingen tegen reële waarde met waarde-mutaties via de winst- en verliesrekening	-	-	-	52.381	123.947	-	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	1.161	511.875	237.706	468.062	93.852	14.256	1.326.911
	3.603.173	1.186.500	238.706	520.518	224.941	14.256	5.788.046
Passiva							
Bankiers	1.970.839	85.916	-	-	-	-	2.056.755
Toevertrouwde middelen	2.856.409	718.794	3.700	-	-	-	3.578.903
Verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	-	-	-	17.044	-	-	17.044
	4.827.248	804.710	3.700	17.044	-	-	5.652.702
Derivaten							
Valutacontracten							
· Inkomende geldstroom	-	6.633.958	281.964	-	-	-	6.915.922
· Uitgaande geldstroom	-	-6.636.860	-281.990	-	-	-	-6.918.850
Rentecontracten							
· Inkomende geldstroom	-	2.355	6.725	34.641	23.255	-	66.976
· Uitgaande geldstroom	-	-3.947	-8.475	-46.556	-31.510	-	-90.488
Kredietcontracten	-	-	-	-	-	-	-
	-	-4.494	-1.776	-11.915	-8.255	-	-26.440
Niet uit de balans blijkende posities							
Garanties en onherroepelijke faciliteiten	-48.169	-	-	-	-	-	-48.169
Liquiditeitssurplus / (tekort)	**-1.258.036**	**377.296**	**233.230**	**491.559**	**216.686**	**14.256**	**60.735**

43. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies indien een tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichting niet nakomt.

KAS BANK kent de volgende oorzaken welke leiden tot kredietrisico. Kredietrisico als gevolg van kredietverlening uit hoofde van effectentransacties van klanten gebeurt steeds op basis van onderpand van effecten en gelden en binnen limieten. Kredietrisico uit hoofde van treasury-activiteiten wordt gelopen in:

- Verbruikleen- en repotransacties
- Uitzettingen in geldmarktinstrumenten en derivaten
- Aanhouden van een eigen effectenportefeuille

Risicobeheer

De groep Credit Risk Management is verantwoordelijk voor het meten en beheersen van het kredietrisico van KAS BANK. De kredietbewaking uit hoofde van treasury-activiteiten is primair belegd bij Backoffice Treasury met een monitorend rol voor de Credit Risk Management. De groep Credit Risk Mangement rapporteert direct aan de Risicobeheercommissie.

Het kredietbeleid van KAS BANK is gericht op het beperken van de kredietrisico's van de bank door klantkrediet enkel te verstrekken op basis van onderpand van effecten of gelden. Het Hoofd Credit Risk Management adviseert de Risicobeheercommissie van de bank over onder andere beleid, richtlijnen en limieten per tegenpartij. De Risicobeheercommissie van de bank accordeert de definitieve richtlijnen en limieten. De goedkeuring van (tijdelijke) overschrijdingen van limieten is volgens een vastgesteld mandaat belegd bij de Chief Risk Officer of het Hoofd Credit Risk Management.

Ontwikkelingen in 2011
In 2011 heeft KAS BANK haar beheersing van kredietrisico's verder verbeterd en ontwikkeld. Enkele voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn:

- Het oefenen met meerdere stressscenario's waarin situatie van verhoogde marktstress als gevolg van externe factoren is gesimuleerd en vervolgens beheerst.
- Het opstellen van een ICAAP waarin wordt ingegaan op verschillende stressscenario's en marktinvloeden. Het proces en de resultaten zijn aansluitend vastgelegd in een, met de toezichtouder besproken, ICAAP rapport.
- Het ontwikkelen en implementeren van een geagregeerd limietenstelsel per tegenpartij.
- Met een hogere frequentie beoordelen van de ontwikkeling van tegenpartijen en landenrisico's.
- Automatiseren van de bevoorschottingspercentages van effecten waarmee deze onder andere meebeweegt met de waarde van de effecten en externe marktinformatie. Hiermee zijn systeemtechnische controles ingevoerd om het kredietrisico te bewaken.
- Stringenter monitoren van de kwaliteit van het onderpand, waaronder de liquiditeit, de diversiteit, de spreiding, het type onderpand en waar toepasselijk de kredietwaardigheid.
- Het verder professionaliseren van het Bijzonder Beheer beleid en het verhogen van kennis over bijzonder beheer situaties.
- Er is een start gemaakt met het vervangen van belangrijke Risk Mangement ondersteunende IT-systemen, waardoor de dienstverlening nog beter kan voorzien in de toegenomen vraag naar risicobeheersing.

Dit heeft geresulteerd in het terugdringen van schades als gevolg van kredietrisico's.

Kredietverlening uit hoofde van effectentransacties
Bij de monitoring van de kredietverlening aan klanten uit hoofde van de afwikkeling van effectentransacties maakt de groep Credit Risk Management gebruik van een kredietrisico-informatiesysteem dat de risico's kwantificeert en een controle uitvoert op de aanwezige zekerheden. Dit systeem houdt rekening met de economische positie van de klant, geïntegreerd over de verschillende markten waarop deze actief is. KAS BANK bewaakt hierdoor ook de risico's in nog niet afgewikkelde transacties van klanten. Instructies van klanten worden in het kader van fiattering door dit systeem getoetst. De groep Credit Risk Management rapporteert overschrijdingen aan het Hoofd Credit Risk Management en aan de Risicobeheercommissie van de bank.
Bij de afwikkeling van effectentransacties ontstaat een settlementrisico wanneer KAS BANK effecten en/of gelden levert en geen levering ontvangt van de tegenpartij. Het settlementrisico wordt gewoonlijk beheerst door transacties met levering tegen betaling. Dit houdt in dat de levering van de effecten simultaan plaatsvindt

met de ontvangst van de gelden. Voordat een afwikkeling plaatsvindt, wordt getoetst of voldoende gelden of effecten beschikbaar zijn. Daarnaast heeft KAS BANK meestal het pandrecht op de onderliggende stukken in de transactie. Voor transacties zonder levering tegen betaling gelden de limieten en bevoorschotting zoals hierna beschreven.

KAS BANK hanteert voor de toetsing van de kredietrisico's op financiële instellingen een intern ratingsysteem. Deze interne ratings worden met een periodiciteit van 1-3 jaar herijkt, afhankelijk van de risicoclassificatie en de tussentijdse ontwikkelingen in de markten of bij de klanten. Het interne ratingsysteem is deels gebaseerd op een analyse van de financiële positie van de klanten en deels op een analyse van de operationele risico's en ondernemingsrisico's verbonden aan de klanten. De interne ratings worden gebruikt bij de vaststelling van limieten en in de bepaling van de hoogte van de aan te houden margin voor nog niet afgewikkelde effectentransacties.

Kredietverlening op basis van onderpand van effecten en gelden
Kredietverlening in het kader van settlement- en clearingfaciliteiten vindt plaats tegen onderpand van effecten en gelden, waarbij KAS BANK het eerste pandrecht op de effecten en gelden heeft. Bevoorschotting gebeurt op basis van door Risk Mangement opgesteld en door de Risicobeheercommissie goedgekeurd beleid. Uitgangspositie hierbij is dat bevoorschotting alleen plaatsvindt op fondsen die voldoen aan het lage risicoprofiel van KAS BANK.
Voor het bevoorschotten op fondsen heeft Credit Risk Management beleid ontwikkeld en na goedkeuring door de Risicobeheercommissie geïmplementeerd. De selectie en vaststelling wordt minimaal jaarlijks herijkt, waarbij vooral aandacht wordt besteed aan de liquiditeit en de volatiliteit van de desbetreffende fondsen. Goedkeuring van het stelsel van bevoorschottingsvoorwaarden vindt plaats in de Risicobeheercommissie van de bank.

De bevoorschottingspercentages worden bepaald op basis van historische marktanalyse gecombineerd met de percentages uit Basel II. Bij de toepassing van deze percentages wordt onder andere rekening gehouden met a) een stelsel van spreidingspercentages waardoor de percentages verlaagd worden bij een beperkt gespreide portefeuille; b) uitsluiting van 'emerging markets', en c) geen bevoorschotting op aandelen met een marktkapitalisatie van minder dan € 200 miljoen.

KAS BANK verstrekt slechts beperkt krediet op niet-beursgenoteerde fondsen in de portefeuilles van klanten. De Risicobeheercommissie heeft uitzonderingen toegestaan voor enkele klanten, waarbij zowel een procentueel als een absoluut maximum is vastgesteld. Deze klanten, voornamelijk 'fund of (hedge) funds', gebruiken deze faciliteit met name ten behoeve van het faciliteren van veranderingen in hun beleggingsportefeuille. Als onderpand voor deze kredietfaciliteiten dienen de beleggingsfondsen waarin het fund of (hedge) funds belegd heeft.

Kredietverlening op basis van limieten
Aanvullend op kredietverlening tegen onderpand wordt een limietenstelsel gehanteerd. De limieten hebben als doel het faciliteren van settlementtransacties en het gebruik ervan is in principe kortstondig. Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor het opstellen van een limietverzoek, waarna Risk Management het verzoek beoordeelt en een kredietanalyse uitvoert. De limieten worden vastgesteld door de Risicobeheercommissie van de bank.

Kredietverlening uit hoofde van treasury-activiteiten

De belangrijkste kredietverlening uit hoofde van treasury-activiteiten betreft verbruikleen- en repotransacties, uitzettingen in geldmarktinstrumenten en derivaten en eigen effectenposities.

Verbruikleen- en repotransacties

KAS BANK treedt onder andere op als principaal in verbruikleentransacties. De lener van de effecten is verplicht onderpand te storten over de effectieve waarde verhoogd met een opslag die afhankelijk is van de kwaliteit van het onderpand. Onderpand kan gesteld worden in de vorm van effecten of geld. Aan de ontvangen effecten, welke voor herverpanding in aanmerking komen, is een terugleveringsverplichting verbonden. Ten behoeve van de uitleners wordt onderpand verstrekt in de vorm van effecten afkomstig uit herverpanding, reverse repurchase agreements en de eigen effectenportefeuille.

In het kader van risicobeheersing van verbruikleentransacties beoordeelt Backoffice Treasury dagelijks de vorderingen op tegenpartijen en ontvangst van kwalitatief goed onderpand. Backoffice Treasury rapporteert tekorten aan onderpand aan Risk Management. Tevens rapporteert Backoffice Treasury over overschrijding van door de Risicobeheercommissie van de bank vastgestelde maximale leenposities per tegenpartij. Deze limieten worden minimaal jaarlijks en eerder wanneer nodig herijkt op basis van een inschatting van de markt en van de financiële positie van een klant.
De vorderingen en verplichtingen uit hoofde van verbruikleen betreffen voornamelijk vorderingen op en verplichtingen aan financiële instellingen gevestigd binnen Nederland en de Europese Unie.

Nevenstaand een overzicht van de vorderingen en verplichtingen uit hoofde van verbruikleen, inclusief het ontvangen onderpand:

In duizenden euro's	2011	2010
Vorderingen uit hoofde van verbruikleen		
Bancaire partijen	6.198.090	3.261.050
Overige partijen	367.865	20.635
	6.565.955	**3.281.685**
Ontvangen onderpand		
Effecten	6.987.991	3.644.211
Geld	121.983	68.684
	7.109.974	**3.712.895**
Verplichtingen uit hoofde van verbruikleen		
Bancaire partijen	17.696	96.961
Overige partijen	5.703.482	2.793.794
	5.721.178	**2.890.755**
Verpanding ten behoeve van uitleners		
Herverpandde effecten van leners	4.958.779	2.446.797
Reverse repurchase agreements	247.760	53.500
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	878.412	503.310
	6.084.951	**3.003.607**

Treasury sluit repotransacties (reverse repurchase agreements) af om te voldoen aan de onderpandsverplichtingen van de bank. Bij door KAS BANK afgesloten repotransacties worden staatsobligaties tijdelijk gekocht en op termijn aan dezelfde partij weer verkocht. Bij repotransacties is altijd sprake van levering tegen betaling, waardoor er geen settlementrisico is. De groep Finance Reporting rapporteert dagelijks aan de leden van de Risicobeheercommissie Treasury over eventuele overschrijding van de limieten.

Uitzettingen in geldmarktinstrumenten en derivaten

De Risicobeheercommissie van de bank stelt jaarlijks en eerder wanneer nodig per tegenpartij limieten voor geldmarkt- en valutaposities op. Deze limieten zijn vastgelegd in een risicobeheerinformatiesysteem. Het Hoofd

Risicobeheer

Treasury accordeert overschrijdingen van geldmarkt- en valutalimieten. De groep Finance Reporting rapporteert dagelijks aan de leden van de Risicobeheercommissie Treasury over eventuele overschrijding van de limieten.

KAS BANK gebruikt uitzettingen in geldmarktinstrumenten (callgelden, deposito's) vooral met het doel een liquiditeitsoverschot of -tekort te beheren. In principe zijn geldmarktuitzettingen kortlopend en wordt geen onderpand gestort. Het kredietrisico is de nominale waarde van de geldmarktuitzetting. KAS BANK gebruikt derivaten (valuta- en renteswaps) voor het afdekken van waardemutaties als gevolg van ontwikkelingen in de valuta- of rentetarieven.

Naast het gebruik van limieten wikkelt KAS BANK valutatransacties af met een CLS-member (Continous Linked Settlement). Een CLS-member waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen simultaan worden afgewikkeld waardoor er geen tegenpartijrisico voor KAS BANK ontstaat. Ook wordt gebruikgemaakt van 'master agreements' van de International Swaps and Derivatives Association (ISDA) voor derivatentransacties. Met een aantal partijen heeft KAS BANK een Credit Support Annex (CSA) afgesloten, waardoor onderpand (in geld) wordt gestort over mutaties in de reële waarde van derivaten. Het kredietrisico is in deze gevallen de reële waarde van het derivaat verminderd met het gestorte onderpand.

Voor renteswaps hanteert KAS BANK limieten die deel uitmaken van het limietenstelsel waarmee het cumulatierisico beperkt wordt. Met alle partijen waar renteswaps mee worden afgesloten heeft KAS BANK een Credit Support Annex (CSA) afgesloten, waardoor onderpand (in geld) wordt gestort over mutaties in de reële waarde van derivaten. Het kredietrisico is in deze gevallen de reële waarde van het derivaat verminderd met het gestorte onderpand.

Eigen effectenportefeuille

KAS BANK beperkt zijn blootstelling aan kredietrisico in de eigen effectenportefeuille door uitsluitend te beleggen in courante effecten en uitsluitend met tegenpartijen die een kredietwaardering hebben van minimaal single A van zowel Moody's als Standard and Poor's. Uitsluitend met toestemming van de Asset and Liabilities commissie kan worden afgeweken van de minimumeis.

De financiële activa zijn als volgt naar rating (volgens Moody's) ingedeeld:

In duizenden euro's	2011			2010		
	Beleggingen voor verkoop beschikbaar	Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	Totaal	Beleggingen voor verkoop beschikbaar	Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	Totaal
Staat/staatsgegarandeerd	579.630	181.871	761.501	235.578	176.328	411.906
Overige Aaa t/m Aa3	526.903	-	526.903	1.017.721	-	1.017.721
Totaal Aaa t/ Aa3	1.106.533	181.871	1.288.404	1.253.299	176.328	1.429.627
A1 t/m A3	17.435	-	17.435	26.925	-	26.925
Baa1 t/m Baa3	38.763	-	38.763	32.432	-	32.432
P1 t/m P2	-	-	-	-	-	-
Aandelen	5.557	-	5.557	14.255	-	14.255
Totaal	**1.168.288**	**181.871**	**1.350.159**	**1.326.911**	**176.328**	**1.503.239**

De kredietkwaliteit van de niet in bovenstaand overzicht opgenomen financiële activa wordt gemonitord op basis van gestelde limieten en ontvangen zekerheden in plaats van rating.

Risicobeheer

De aandelenpositie in de eigen portefeuilles wordt bewust beperkt gehouden gezien de hoge correlatie tussen het bedrijfsmodel van KAS BANK en de aandelenmarkten. Het betreft overwegend belangen in effecten- en clearingorganisaties en posities die de bank zich heeft toegeëigend in het kader van het bijzonder beheer.

Maximale kredietrisico

Voor alle financiële activa is het maximale kredietrisico, zonder rekening te houden met verkregen zekerheden, gelijk aan de boekwaarden, zoals opgenomen in de geconsolideerde balans. Deze boekwaarden zijn onder aftrek van reeds genomen bijzondere waardeverminderingen.

Concentratierisico

Onderdeel van het kredietrisico is het concentratierisico. Concentratierisico's kunnen zich in twee vormen voordoen. Ten eerste grote uitzettingen bij slechts één (of enkele nauw aan elkaar verwante) partij. Dit wordt middels het limietenstelsel en de grote postenregeling bewaakt en is ook anderzins, mede gezien de spreiding van klanten, beperkt. Ten tweede kan er sprake zijn van concentratie van kredietrisico's in één land of sector. Het merendeel van de kredietrisico's wordt gelopen op financiële instellingen, zodat er dus sprake is van een vorm van concentratierisico. Mitigerende factoren hierbij zijn de spreiding in het klantenbestand van de bank (en in die van het achterliggende klantenbestand van onze klanten), het feit dat de kredietverlening in het merendeel van de gevallen tegen onderpand plaatsvindt, het aanwezig zijn van een goede infrastructuur voor on- en off-exchange transacties met waarborgen voor afwikkeling van aangegane effectentransacties en afdoende toezicht op onze klantgroepen.

Concentratierisico financiële activa

In duizenden euro's	Centrale Overheid	Financiële Instellingen	Institutionele beleggers	Overige	Totaal
Concentratie naar segment 2011					
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	1.135.738	-	-	-	1.135.738
Bankiers en kredieten	-	538.885	1.122.465	291.499	1.952.849
Reverse repurchase agreements	-	656.056	-	-	656.056
Afgeleide financiële instrumenten (activa)	-	49.864	103.445	878	154.187
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	130.416	51.455	-	-	181.871
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	388.370	779.918	-	-	1.168.288
	1.654.524	**2.076.178**	**1.225.910**	**292.377**	**5.248.989**
Concentratie naar segment 2010					
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	731.545	-	-	-	731.545
Bankiers en kredieten	-	2.408.855	552.784	67.512	3.029.151
Reverse repurchase agreements	-	524.111	-	-	524.111
Afgeleide financiële instrumenten (activa)	-	48.624	51.510	764	100.898
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	123.947	52.381	-	-	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	107.114	1.197.976	-	21.821	1.326.911
	962.606	**4.231.947**	**604.294**	**90.097**	**5.888.944**

In duizenden euro's	Nederland	Rest van de Europese Unie[1]	Overige	Totaal
Concentratie naar regio 2011				
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	1.135.738	-	-	1.135.738
Bankiers en kredieten	1.682.102	187.355	83.392	1.952.849
Reverse repurchase agreements	-	656.056	-	656.056
Afgeleide financiële instrumenten (activa)	111.140	43.047	-	154.187
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	181.871	-	-	181.871
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	553.472	600.161	14.655	1.168.288
	3.664.323	**1.486.619**	**98.047**	**5.248.989**
Concentratie naar regio 2010				
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	731.542	3	-	731.545
Bankiers en kredieten	2.801.194	170.069	57.888	3.029.151
Reverse repurchase agreements	208.214	315.897	-	524.111
Afgeleide financiële instrumenten (activa)	57.635	5.933	37.330	100.898
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties via de winst- en verliesrekening	167.397	8.931	-	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	334.719	968.689	23.503	1.326.911
	4.300.701	**1.469.522**	**118.721**	**5.888.944**

[1] *Geen sovereign uitzettingen op GIIPS landen.*

Op verstrekte kredieten ontvangen zekerheden

Leningen aan bankiers en kredieten worden voor een belangrijk deel gedekt door effectendekking. Verder zijn, waar mogelijk, afspraken met klanten gemaakt over het kunnen salderen van vorderingen en verplichtingen. KAS BANK is niet vrij om de ontvangen zekerheden te verkopen of verpanden, zolang de klant aan zijn verplichtingen voldoet.

Risicogewogen waarde van de kredieten

De volgende tabel geeft een indicatie van het kredietrisico gebaseerd op wegingspercentages die worden gebruikt bij de periodieke rapportages aan De Nederlandsche Bank. Deze wegingspercentages zijn in het algemeen 0% voor vorderingen op of onder garantie bij de Europese overheden, 10% voor covered bonds, 20% voor vorderingen op of onder garantie van Europese banken en 100% voor andere tegenpartijen.

In duizenden euro's	Boekwaarde 31-12-11	Risico-gewogen waarde 31-12-11	Boekwaarde 31-12-10	Risico-gewogen waarde 31-12-10
Bankiers	517.628	84.835	2.262.587	66.718
Kredieten	1.435.221	36.916	766.564	29.178
Reverse repurchase agreements	656.056	724	524.111	617
Afgeleide financiële instrumenten	154.187	65.008	100.898	69.622
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	181.871	-	176.328	-
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	1.168.288	117.635	1.326.911	206.638
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	37.402	37.402	41.642	41.642
Overige balansposten	1.194.646	39.862	818.220	43.060
	5.345.299	382.382	6.017.261	457.475
Voorwaardelijke verplichtingen	26.703	646	27.211	4.327
Onherroepelijke faciliteiten	25.889	-	20.958	-
Operationeel risico	-	239.763	-	244.812
Verbruikleen	-	73.078	-	61.560
Totaal risicogewogen waarde van het krediet		**695.869**		**768.174**
	31-12-11	**BIS 31-12-11**	**31-12-10**	**BIS 31-12-10**
Tier 1	164.356	24%	157.220	20%
Tier 2	14.071		20.418	
Totaal BIS	**178.427**	**26%**	**177.638**	**23%**

Achterstalligheden en bijzondere waardeverminderingen

In duizenden euro's	Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	Bankiers en kredieten	Reverse repurchase agreements	Afgeleide financiële instrumenten (activa)	Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verlies-rekening	Beleggingen voor verkoop beschikbaar
2011						
Totale boekwaarde	1.135.738	1.952.849	656.056	154.187	181.871	1.168.288
Individuele bijzondere waardeverminderingen:						
Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	-	33.968	-	-	-	30.694
Bijzondere waardeverminderingen	-	-26.103	-	-	-	-15.371
Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen	-	7.865	-	-	-	15.323
Niet achterstallig; geen bijzondere waardeverminderingen	1.135.738	1.944.984	656.056	154.187	181.871	1.152.965
2010						
Totale boekwaarde	731.545	3.029.151	524.111	100.898	176.328	1.326.911
Individuele bijzondere waardeverminderingen:						
Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	-	32.383	-	-	-	40.093
Bijzondere waardeverminderingen	-	-27.306	-	-	-	-23.123
Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen	-	5.077	-	-	-	16.970
Niet achterstallig; geen bijzondere waardeverminderingen	731.545	3.024.074	524.111	100.898	176.328	1.309.941

Toegeëigend onderpand

Indien geen andere mogelijkheden aanwezig zijn, dan wordt het jegens KAS BANK verstrekte onderpand toegeëigend. Het beleid van KAS BANK is om de toegeëigende activa te gelde te maken door deze direct te verkopen. Indien de markt voor desbetreffende stukken onvoldoende liquide is, wordt een gefaseerde aanpak gebruikt gericht op het maximaliseren van de verkoopopbrengst.
In 2011 heeft KAS BANK zich geen verstrekt onderpand toegeëigend.

44. Operationeel risico

Algemeen

Het operationeel risico is het risico dat schade of verlies ontstaat als gevolg van niet afdoende of falende interne processen en/of systemen, menselijk gedrag of externe gebeurtenissen. Hieronder vallen operationele risico's zoals IT-problemen, tekortkomingen van de organisatiestructuur, ontbrekende of inadequate interne *beheersing*, menselijke fouten, fraude en externe bedreigingen.

Beheersing van het operationeel risico

De Raad van Bestuur heeft in 2009 een aangescherpt beleidskader vastgesteld ten aanzien van het operationeel risico. Uitgangspunt hierbij is dat het management verantwoordelijk is voor het onderkennen en analyseren van operationele risico's en het implementeren van adequate interne beheersingsmaatregelen. Bij de uitvoering van deze taak worden zij ondersteund door deskundigen op het gebied van administratieve organisatie en interne beheersing en de operationele risicomanager. De Interne Accountantsdienst vervult door middel van operationele audits een toetsende rol.

Risicobeheer

Op de volgende manieren geeft KAS BANK verder invulling aan het beleid ten aanzien van operationele risico's:

- Per proces is een beheersingsbouwwerk aanwezig, waarin onderbouwd het proces, de inherente risico's, de beheersingsdoelstelling en de controlemaatregelen staan beschreven. Het beheersingsbouwwerk wordt periodiek geëvalueerd aan de hand van risk self assessments, assessments vanuit de Risk Management afdeling en operationele audits.
- Door middel van het in het verslagjaar opgestelde Quality Dashboard worden de operationele risico's voortdurend gevolgd.
- Systematische vastlegging van schades uit hoofde van operationele risico's vindt plaats in de Operational Loss Database. Periodiek vindt analyse plaats van de vastgelegde gebeurtenissen.
- Analyses van gebeurtenissen en risico's, inclusief voorstellen tot procesverbetering.
- Voortdurend aandacht voor het verder verbeteren van het risico- en kwaliteitsbewustzijn van medewerkers.
- Training en professionele ontwikkeling zijn een belangrijk onderdeel van het functioneren van medewerkers.
- Voor de beheersing van het continuïteitsrisico is een Business Continuity functie ingericht, waar recovery en resolution plans worden bijgehouden en geactualiseerd. De Business Continuity manager rapporteert aan de Risicobeheercommissie.
- De Interne Accountantsdienst evalueert systematisch de beheersings-, risicomanagement- en besturingsprocessen en rapporteert de bevindingen aan de Risicobeheercommissie en de Auditcommissie.

De drie interne verdedigingslinies - en als vierde onafhankelijke verdedigingslinie de externe accountant en toezichthouders - rapporteren geconstateerde tekortkomingen in opzet, bestaan en werking van de interne controle aan de Risicobeheercommissie van de bank, de Raad van Bestuur en/of de Auditcommissie.
De Risicobeheercommissie van de bank beoordeelt het risico en zet acties uit voor het nemen van tijdelijke en/of structurele maatregelen om de tekortkoming af te dekken. De Chief Risk Officer en de Interne Accountantsdienst rapporteren aan de Risicobeheercommissie over de opvolging van besluiten van de Risicobeheercommissie van de bank.

Voor het toetsen van de effecten op het eigen vermogen van stresstesten op het gebied van operationeel risico is een aantal scenario's uitgewerkt. Deze uitzonderlijke maar nog wel plausibele scenario's zijn in overleg met de lijnorganisatie gekozen en uitgewerkt en zijn mede gebaseerd op (een extrapolatie van) daadwerkelijke schades. Het stresstest framework zal minimaal jaarlijks worden herzien en waar nodig worden bijgesteld. De conclusie uit de stresstest is dat het eigen vermogen van de bank voldoende is om de verwachte schade uit de verschillende stressscenario's op te vangen.

De Risk Self Assessments (RSA) is een belangrijk instrument om het operationeel risico bij interne processen van de bank vast te stellen, te meten, te evalueren en door de implementatie van adeqauate interne beheersingsmaatregelen te beheersen.

Voorbereiding en uitvoering van de RSA is een samenwerking tussen de risicocoördinator van het betrokken proces, de facilitator en de operationeel risicomanager. In dat proces speelt met name de risicocoördinator een belangrijke rol. Hij/zij is de centrale figuur die de RSA voorbereidt en is ook verantwoordelijk voor de afwikkeling van aandachtspunten uit de RSA die tot verdere risicobeperkende maatregelen aanleiding geven. De resultaten uit de tot nu toe gehouden RSA's zijn zodanig, dat de systematiek van RSA's, risicocoördinatoren en facilitators ook in 2012 verder worden voortgezet en uitgebreid.

Over het verslagjaar heeft KAS BANK voor het eerst een ISAE 3402 rapport gepubliceerd. Dit in opvolging van het eerder verstrekte SAS70 Type II-rapport. Met deze rapportage ('in control statement') wordt informatie verstrekt over de effectiviteit van de interne controlemaatregelen om de procesdoelstellingen te behalen.

45. Compliance risico

Compliance risico is het risico van wettelijke of regulatoire sancties en van materieel, financieel of reputatieverlies dat de bank kan lopen als gevolge van niet naleven van de wet- en regelgeving betrekking hebbende op integriteit.

Het onvoldoende beheersen van het compliance risico kan leiden tot overtreding van wet- en regelgeving en daarmee weer leiden tot financiële- of reputatieschade ten gevolge van maatregelen opgelegd door toezichthouders. Gedacht kan worden aan een boete, last onder dwangsom (al dan niet vergezeld gaande van een publicatie), een aanwijzing, normoverdragend gesprek, tot in het uiterste geval het onder (stille) curatele stellen van de financiële instelling en het verlies van vergunning(en).

Ook kan overtreding van wet- en regelgeving civielrechtelijke aansprakelijkheid van de organisatie met zich brengen en leiden tot klantverlies wegens verlies aan reputatie.

Beheersing compliance risico

Ter beheersing van het compliance risico kent KAS BANK een compliance functie, zoals vereist op grond van de Wet op het financieel toezicht. De compliance functie stelt zich tot doel het bevorderen van de naleving door KAS BANK, haar medewerkers en organen van de wet- en regelgeving en de interne regels die betrekking hebben op integriteit. Daarbij streeft KAS BANK een gedrag (automatisme) na onder haar medewerkers.

De compliance functie van KAS BANK stelt haar in staat om in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving met betrekking tot de integriteit van de bank, haar bestuurders en haar medewerkers te handelen.

Hiertoe beschikt de compliance functie over de kennis en ervaring die nodig is om de integriteitsrisico's binnen KAS BANK te onderkennen. Tevens is zij in staat om passende preventieve, reparatoire of punitieve maatregelen voor te stellen of zelf te treffen om een niveau van integriteit te bereiken dat niet alleen in lijn is met wet- en regelgeving, maar ook anticipeert op de zich ontwikkelende maatschappelijke normen en waarden.

De compliance functie beoogt hiermee bij te dragen aan een evenwichtige waardecreatie voor alle stakeholders van KAS BANK op lange termijn.

Op strategisch niveau bevordert de compliance functie de naleving van de regels en codes ten behoeve van goed ondernemingsbestuur. Onderwerp van compliance op tactisch niveau zijn de eisen die zijn gesteld aan de inrichting van een integere bedrijfsvoering. Op operationeel niveau bevordert de compliance functie tenslotte de toepassing van integriteitsregels in concrete gevallen.

Organisatorische inbedding compliance functie

De compliance functie opereert onder functionele verantwoordelijkheid van de Group Compliance Officer (GCO) en maakt deel uit van de risicobeheersingsstructuur van KAS BANK. De GCO rapporteert daarbij primair functioneel en hiërarchisch aan de Chief Risk Officer (CRO). Voorts heeft de GCO een rechtstreekse formele lijn met zowel de voorzitter van de Raad van Bestuur als de voorzitter van de Raad van Commissarissen.

De GCO richt zich bij het uitvoeren van zijn functie primair tot het management van het betreffende proces. Indien genoemde escalatiestructuur geen soelaas biedt kan de GCO zich direct tot de toezichthouders - De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) - wenden.
De compliance functie bestaat, naast de GCO, uit een plaatsvervangend compliance officer, lokale compliance officers in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk, een aantal specialisten die de uitvoering van monitoringactiviteiten voor hun rekening nemen en een integriteitsfunctionaris bij Human Resources. Ook kent KAS BANK een aantal vertrouwenspersonen die een belangrijke signaleringsfunctie hebben en een Commissie Integriteit, welke onder andere onafhankelijkheid en discretie waarborgt bij de uitvoering van de klokkenluidersregeling. Periodiek vindt een organisatiebreed compliance overleg plaats met betrokkenen uit de verschillende onderdelen van de bank.

De compliancefunctie vormt de 'second line of defense' bij de beheersing van het compliance risico. Uitgangspunt is dat naast deze formele inbedding in feite iedere medewerker een eigen verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van compliance en integriteit.

De leden van de Raad van Bestuur oefenen hun functie op een zorgvuldige, deskundige en integere manier uit met inachtneming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, codes en reglementen. Ieder lid van de Raad van Bestuur tekent een moreel-ethische verklaring. Werknemers van KAS BANK worden geacht op de hoogte te zijn van het feit dat de Raad van Bestuur deze verklaring heeft getekend. Werknemers dienen eveneens te handelen volgens de moreel-ethische verklaring. Concreet betekent dit dat in voorkomende gevallen de werknemer een zorgvuldige afweging maakt tussen de belangen van de klant, de aandeelhouder, collega's en de samenleving. Bij deze afweging stelt de werknemer voor zover mogelijk de klant centraal.

Taken compliance functie
KAS BANK kent een aantal regelingen ter borging van de integriteit, waaronder regelingen met betrekking tot voorwetenschap en privébeleggingstransacties en een klokkenluidersregeling. De klokkenluidersregeling moedigt medewerkers aan om melding te maken van (een vermoeden van) eventuele schendingen van wet- en regelgeving of intern beleid. Onder deze regeling genieten medewerkers van KAS BANK bescherming als zij misstanden melden.
Een belangrijke voorwaarde voor het voldoen aan regels is dat medewerkers de regels kennen en het belang ervan inzien ('awareness'). Verschillende vormen van reguliere training en communicatie ondersteunen dit proces.

Naast de ondersteuning van de organisatie zijn belangrijke aandachtsgebieden voor de Compliance Officer klantgerelateerde integriteitsrisico's (witwassen van geld, financiering van terrorisme) en integriteitsrisico's die voortvloeien uit het gedrag van personen (handel met voorwetenschap). Ook zijn er bijvoorbeeld een regeling bescherming persoonsgegevens, een geschenkenbeleid, een orderuitvoeringsbeleid, een regeling bestuurderskredieten en een regeling ter voorkoming van belangenconflicten.

Andere aandachtsgebieden zijn de wet- en regelgeving voor financiële instellingen welke voortkomen uit de 'Markets in Financial Instruments Directive' ('MiFID') van de Europese Commissie en de verschillende codes voor goed bank- en ondernemingsbestuur, waaronder de Code Banken en de regels ten aanzien van een beheerste beloning binnen financiële ondernemingen.

Accenten compliancefunctie 2011

Waar de compliance functie zich historisch concentreerde op het voorkomen van witwassen en het financieren van terrorisme, is zij als hiervoor aangegeven verbreed, mede ingegeven door de toename van wet- en regelgeving, de kredietcrisis en zich ontwikkelende maatschappelijke normen en waarden ten aanzien van integriteit.

In 2011 is de in 2010 ingezette actualisering van de compliancefunctie voortgezet door zowel de compliance functie als haar compliance activiteiten te herdefiniëren in een herzien statuut. Verder is een bankbreed compliance risk self assessment uitgevoerd met als doel inzage te krijgen in de beheersing van het compliance risico.

Een ander aandachtsgebied in 2011 was de implementatie van de Regeling beheerst beloninsgbeleid Wft.

De indruk blijft bestaan dat, net als aangegeven in het verslag over 2010, de kredietcrisis de reeds bestaande toename in financiële toezichtswet- en regelgeving heeft doen versnellen en de komende jaren aandacht zal blijven vragen van KAS BANK en haar compliance functie.

46. Reële waarde van financiële activa en passiva

De volgende tabel geeft een analyse van de financiële instrumenten die worden gewaardeerd op reële waarde, per waarderingsmethode. De waarderingsmethoden worden ingedeeld naar de volgende niveau's:

- Niveau 1: Genoteerde biedprijzen in een actieve markt.
- Niveau 2: Waarderingstechnieken of -modellen, waarbij gebruik wordt gemaakt van waarneembare marktgerelateerde gegevens, niet zijnde de genoteerde biedprijzen als gebruikt bij niveau 1, zowel direct (bijvoorbeeld als prijzen) als indirect (bijvoorbeeld afgeleide prijzen).
- Niveau 3: Waarderingsmodellen waarbij gebruik wordt gemaakt van variabelen die niet zijn gebaseerd op waarneembare marktgerelateerde gegevens.

31 december 2011 ***In duizenden euro's***	**Niveau 1**	**Niveau 2**	**Niveau 3**	**Kostprijs**	**Totaal**
Afgeleide financiële instrumenten (activa)	-	154.187	-	-	154.187
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	181.871	-	-	-	181.871
Beleggingen voor verkoop beschikbaar:					
· Geldmarktinstrumenten	-	-	-	-	-
· Obligaties	1.071.747	89.377	1.607	-	1.162.731
· Aandelen	-	4.516	53	988	5.557
Subtotaal	1.253.618	248.080	1.660	988	1.504.346
Afgeleide financiële instrumenten (passiva)	-	212.484	-	-	212.484
Totaal	**1.253.618**	**35.596**	**1.660**	**988**	**1.291.862**

31 december 2010 ***In duizenden euro's***	**Niveau 1**	**Niveau 2**	**Niveau 3**	**Kostprijs**	**Totaal**
Afgeleide financiële instrumenten (activa)	-	100.898	-	-	100.898
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	176.328	-	-	-	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar					
· Geldmarktinstrumenten	483.678	-	-	-	483.678
· Obligaties	776.871	52.106	-	-	828.977
· Aandelen	9.494	3.721	53	988	14.256
Subtotaal	1.446.371	156.725	53	988	1.604.137
Verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	17.044	-	-	-	17.044
Afgeleide financiële instrumenten (passiva)	-	124.988	-	-	124.988
Totaal	**1.446.371**	**31.737**	**53**	**988**	**1.462.105**

Reconciliatie reële waarde op niveau 3

Het verloop van financiële instrumenten waarvan de reële waarde is gebaseerd op een waarderingsmethode op niveau 3 is als volgt:

In duizenden euro's	Beleggingen voor verkoop beschikbaar
Stand per 1 januari 2011	53
Herclassificatie van Level 2 naar Level 3	449
Koersresultaat op herclassficatie	-22
Totale baten en lasten	
· In de winst- en verliesrekening (Bijzondere waardeverminderingen)	1.021
· In de winst- en verliesrekening (Beleggingen voor verkoop beschikbaar)	159
Stand per 31 december 2011	**1.660**

47. Classificatie van financiële activa en passiva

De volgende tabel geeft inzicht in de classificatie van de activa en de passiva van KAS BANK.

31 december 2011 *In duizenden euro's*	Financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening			Beleggingen voor verkoop beschikbaar		Totaal
		Aangewezen	Handels-doeleinden	Hedge accounting	Geen hedge accounting	Hedge accounting	
Activa							
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	1.135.738						1.135.738
Bankiers	517.628						517.628
Kredieten	1.435.221						1.435.221
Reverse repurchase agreements	656.056						656.056
Afgeleide financiële instrumenten			153.711	476			154.187
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening		181.871					181.871
Beleggingen voor verkoop beschikbaar					321.104	847.184	1.168.288
Totaal activa	**3.744.643**	**181.871**	**153.711**	**476**	**321.104**	**847.184**	**5.248.989**
Passiva							
Bankiers	457.866						457.866
Toevertrouwde middelen	4.476.611						4.476.611
Afgeleide financiële instrumenten			163.113	49.371			212.484
Totaal passiva	**4.934.477**	**-**	**163.113**	**49.371**	**-**	**-**	**5.146.961**

Risicobeheer

31 december 2010 *In duizenden euro's*	Financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening			Beleggingen voor verkoop beschikbaar		Totaal
		Aangewezen	Handels-doeleinden	Hedge accounting	Geen hedge accounting	Hedge accounting	
Activa							
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	731.545	-	-	-	-	-	731.545
Bankiers	2.262.587	-	-	-	-	-	2.262.587
Kredieten	766.564	-	-	-	-	-	766.564
Reverse repurchase agreements	524.111	-	-	-	-	-	524.111
Afgeleide financiële instrumenten	-	-	100.246	652			100.898
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	-	167.397	8.931	-	-	-	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	-	-	-	-	1.036.018	290.893	1.326.911
Totaal activa	**4.284.807**	**167.397**	**109.177**	**652**	**1.036.018**	**290.893**	**5.888.944**
Passiva							
Bankiers	2.056.755	-	-	-	-	-	2.056.755
Toevertrouwde middelen	3.578.903	-	-	-	-	-	3.578.903
Afgeleide financiële instrumenten		-	112.109	12.889	-	-	124.998
Verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	-	-	17.044	-	-		17.044
Totaal passiva	**5.635.658**	**-**	**129.153**	**12.889**	**-**	**-**	**5.777.700**

Segmentatie

48. Gesegmenteerde informatie

KAS BANK richt zich met haar gespecialiseerde diensten en producten in Europa op twee hoofdgroepen, te weten Institutionele Beleggers en Financiële Instellingen. Daarnaast is Treasury als belangrijke activiteit geïdentificeerd. Deze segmenten zijn gebaseerd op de interne managementinformatie aan de Raad van Bestuur.

Operationele segmentatie

2011 *In miljoenen euro's*	Financiële instellingen	Institutionele beleggers	Treasury	Overige	Totaal
Rentebaten en –lasten[1]	5,0	15,9	6,6	-	27,5
Provisiebaten en -lasten:					
- Asset Servicing	2,9	37,4	1,3	-	41,6
- Transaction Servicing	10,2	10,0	-	-	20,2
- Overige provisies	1,7	4,6	-	-	6,3
Resultaat beleggingen	0,5	7,8	1,3	-0,5	9,1
Overige baten	0,4	1,3	-	8,9	10,6
Totaal baten	20,7	77,0	9,2	8,4	115,3
Operationele bedrijfslasten (direct)	-26,1	-47,0	-3,0	-	-76,1
Bijdrage	-5,4	30,0	6,2	8,4	39,2
Operationele bedrijfslasten (overhead)				-23,9	-23,9
Resultaat over de verslagperiode voor belastingen					**15,3**

2010 *In miljoenen euro's*	Financiële instellingen	Institutionele beleggers	Treasury	Overige	Totaal
Rentebaten en –lasten[1]	5,8	12,6	2,2	-	20,6
Provisiebaten en -lasten:					
- Asset Servicing	2,9	35,5	1,4	-	39,8
- Transaction Servicing	13,8	9,6	-	-	23,4
- Overige provisies	1,7	4,8	-	-	6,5
Resultaat beleggingen	0,7	7,9	16,0	-	24,6
Overige baten	0,2	1,4	-	0,6	2,2
Totaal baten	25,1	71,8	19,6	0,6	117,1
Operationele bedrijfslasten (direct)	-31,6	-43,8	-2,6	-1,2	-79,2
Bijdrage	-6,5	28,0	17,0	-0,6	37,9
Operationele bedrijfslasten (overhead)				-15,6	-15,6
Resultaat over de verslagperiode voor belastingen					**22,3**

[1] Rentebaten en -lasten zijn aan de segmenten Financiële Instellingen en Institutionele Beleggers toegerekend op basis van het verschil tussen de externe rentes en benchmarks. De benchmarks zijn gebaseerd op interbancaire of centrale bank rentes.

Geografische informatie

KAS BANK heeft Nederlandse, Europese en andere internationale klanten. De ondersteuning van de dienstverlening aan deze klanten vindt plaats vanuit Amsterdam, Londen en Wiesbaden. Vanuit Londen worden de Engelse en een aantal internationale klanten bediend. Vanuit Wiesbaden worden Duitstalige klanten bediend. De operationele verwerking vindt hoofdzakelijk plaats op de geautomatiseerde systemen in Amsterdam.

In onderstaand overzicht zijn de totale opbrengsten verdeeld over Nederland en overig Europa (Verenigd Koninkrijk en Duitsland) op basis van toerekening aan het land van de KAS BANK vestigingen. Bij toerekening op basis van de markten waar de transacties plaatsvinden en de inkomsten worden gegenereerd, is ongeveer de helft van de provisiebaten toe te rekenen aan landen buiten Nederland.

Geografische informatie van de opbrengsten *In miljoenen euro's*	2011	2010
Land van vestiging van KAS BANK		
Nederland	91,1	100,4
Overig Europa	24,2	16,7
Totaal	**115,3**	**117,1**

Segmentatie

Geografische informatie van de onroerende zaken, bedrijfsmiddelen en immateriële activa *In miljoenen euro's*	2011	2010
Land van vestiging van KAS BANK		
Nederland	42,0	46,9
Overig Europa	8,1	13,4
Totaal	**50,1**	**60,3**

Concentratie van opbrengsten

KAS BANK heeft een brede klantenbasis. De 25 grootste klanten van KAS BANK zijn goed voor 37% (2010: 41%) van de totale opbrengsten. Verder heeft KAS BANK geen (2010: geen) klanten die goed zijn voor meer dan 10% van de totale opbrengsten.

Toelichting op de op aandelen gebaseerde betalingen en verbonden partijen

49. Op aandelen gebaseerde betalingen

Beschrijving aandelen- en optieplannen

KAS BANK kent aandelen- en optieplannen voor de leden van de Raad van Bestuur, voormalige leden van de Raad van Bestuur en overige personeelsleden. De opties geven elk recht op één certificaat van aandeel van nominaal € 1,00.

Optieplan personeelsleden

In onderstaande tabel zijn de karakteristieken van de opties weergegeven zoals toegekend aan personeelsleden. Alle tranches hebben de mogelijkheid om de einddatum met twee jaar te verlengen voor een derde van de verleende optierechten.

Opties waarvan 'vesting' nog niet heeft plaatsgevonden	Opties		
Toekenningsdatum	maart 2011	maart 2010	maart 2009
Reële waarde op toekenningsdatum	€ 2,93	€ 3,32/3,37	€ 1,84 / € 2,00
Aandelenkoers op toekenningsdatum	€ 11,82	€ 13,55	€ 8,31
Uitoefenprijs	€ 11,82	€ 13,55	€ 8,31
Looptijd	5 jaar	5/7 jaar	5 / 7 jaar
Vestingperiode	3 jaar	3 jaar	3 jaar
Vestingeis	Doorlopende arbeids-overeenkomst	Doorlopende arbeids-overeenkomst	Doorlopende arbeids-overeenkomst
Verwacht dividend	4,50%	4,50% / 4,50%	4,50% / 4,50%
Verwachte volatiliteit	34,91%	35,43%/ 30,91%	31,73% / 29,74%
Risicovrije rentevoet	3,00%	2,49% / 2,99%	2,74% / 3,08%

Variabele beloning Raad van Bestuur

In 2010 heeft KAS BANK mede naar aanleiding van de invoering van de Code Banken en gebaseerd op de wens om de huidige systematiek te herijken – met name ten aanzien van de lange termijn variabele beloning – de tot en met verslagjaar 2009 van kracht zijnde systematiek aangepast. Als gevolg van deze aanpassing worden aan de leden van de Raad van Bestuur vanaf 2011 geen opties meer toegekend als onderdeel van de lange termijn variabele beloning. Onder de huidige lange termijn variabele beloning worden aan de Raad van Bestuur uitsluitend aandelen toegekend.

Naast een lange termijn variabele beloning kent de bezoldiging van de Raad van Bestuur een korte termijn variabele beloning. Deze korte termijn variabele beloning wordt aan de hand van prestatiecriteria toegekend in geld.

Kenmerken lange termijn variabele beloning

De Commissie voor Benoemingen en Beloningen stelt jaarlijks het aantal toe te kennen aandelen vast aan de hand van de beoordeling van het presteren van de leden van de Raad van Bestuur en maakt een voorstel voor de Raad van Commissarissen, die hierover besluit.

De aandelen worden voorwaardelijk toegekend en worden onvoorwaardelijk drie jaar na de toekenning, onder de voorwaarde dat de leden van de Raad van Bestuur de vooraf vastgestelde doelen hebben gerealiseerd. Het lid van de Raad van Bestuur aan wie aandelen zijn toegekend, dient op het moment van onvoorwaardelijke verkrijging in dienst van de vennootschap te zijn, dan wel aansluitend daaraan met pensioen te zijn gegaan. Na onvoorwaardelijke toekenning dienen de aandelen nog minimaal twee jaar te worden aangehouden. Toekenning en verkrijging van aandelen in 2011 zijn gebaseerd op de regeling voor de hierna besproken aanpassingen.

Toelichting op de op aandelen gebaseerde betalingen en verbonden partijen

Overige kenmerken van de lange termijn variabele beloning zijn:

- De lange termijn variabele beloning wordt jaarlijks in aandelen voorwaardelijk toegekend uitgaande van de 'at target' prestatie en van de koers exclusief dividend;
- De aandelen worden pas na drie jaar onvoorwaardelijk (vesting) en worden in de vorm van een voorwaardelijk recht op certificaten van gewone aandelen (prestatieaandelen) KAS BANK toegekend;
- De Raad van Commissarissen bepaalt in het vierde jaar na de voorwaardelijke toekenning de definitief toe te kennen lange termijn variabele beloning;
- Bestuurders mogen na definitieve toekenning van de prestatieaandelen de helft daarvan onmiddellijk verkopen – dit om aan de fiscale verplichtingen te kunnen voldoen – de andere helft dient nog twee jaar te worden aangehouden, of indien deze periode korter is tot het einde van het dienstverband;
- De hoogte van de lange termijn variabele beloning wordt bepaald aan de hand van drie prestatiemaatstaven. Deze maatstaven zijn gelijk in gewicht en betreffen: 1) de ontwikkeling van de winst per aandeel; 2) de relatieve Total Shareholder Return (TSR) prestatie ten opzichte van de AScX Index; 3) de relatieve TSR prestatie ten opzichte van de Stoxx Europe 600 Banks Index;
- Bij 'at target' prestatie is het uitbetalingsniveau 25% van het vaste salaris. De lange termijn variabele beloning kan maximaal 50% van het vaste salaris bedragen.

De karakteristieken van de toegekende opties en aandelen zijn:

	Aandelen			Opties	
Toekenningsdatum	januari 2011	januari 2010	januari 2009	januari 2010	januari 2009
Reële waarde op toekenningsdatum	€ 9,78	€ 11,46	€ 8,07	€ 3,77	€ 2,68
Aandelenkoers op toekenningsdatum	€ 11,99	€ 14,05	€ 9,90	€ 14,05	€ 9,90
Uitoefenprijs	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 14,05	€ 9,90
Looptijd	5 jaar	5 jaar	5 jaar	8 jaar	8 jaar
Vestingperiode	3 jaar	3 jaar	3 jaar	3 jaar	3 jaar
Vestingeis	Doorlopende arbeids-overeenkomst en de criteria als hiervoor genoemd	Doorlopende arbeids-overeenkomst en de criteria als hiervoor genoemd	Doorlopende arbeids-overeenkomst en de criteria als hiervoor genoemd	Doorlopende arbeids-overeenkomst en de criteria als hiervoor genoemd	Doorlopende arbeids-overeenkomst en de criteria als hiervoor genoemd
Verwacht dividend	4,50%	4,50%	4,50%	4,50%	4,50%
Verwachte volatiliteit	34,57%	35,47%	31,67%	30,93%	30,85%
Risicovrije rentevoet	3,07%	2,84%	3,25%	3,44%	3,62%

Op aandelen gebaseerde betalingen in de winst- en verliesrekening

De reële waarde is berekend aan de hand van de trinominale waarderingsmethode op basis van de input in bovenstaande overzichten. De verwachte volatiliteit wordt geschat op basis van de historisch gemiddelde volatiliteit gedurende een periode gelijk aan de looptijd van het aandelen- of optieplan. De reële waarde wordt gedurende de vestingperiode ten laste van de winst- en verliesrekening (Personeelskosten) en ten gunste van het Eigen vermogen gebracht.

De reële waarde van de in het boekjaar toegekende aandelen en opties kan als volgt worden gespecificeerd:

In duizenden euro's	2011	2010
Optieplannen Raad van Bestuur	-	433
Aandelenplannen Raad van Bestuur	215	190
Optieplannen overig personeel	331	469
Totaal	**546**	**1.092**

Toelichting op de op aandelen gebaseerde betalingen en verbonden partijen

Het bedrag van de op aandelen gebaseerde betaling in de winst- en verliesrekening is als volgt opgebouwd:

In duizenden euro's	2011	2010
Optieplannen Raad van Bestuur	341	86
Aandelenplannen Raad van Bestuur	236	28
Optieplannen overig personeel	244	522
Totaal	**821**	**636**

Toegekende optierechten

Onderstaand overzicht geeft de stand van het aantal toegekende optierechten aan de (voormalige) leden van de Raad van Bestuur en de overige personeelsleden.

	Einddatum	Uitoefenprijs in €	Openstaand per 31-12-2010	Voorwaardelijk toegekend	Uitgeoefend	Vervallen	Openstaand per 31-12-2011	Status
Raad van Bestuur								
A.A. Röell	maart 2012	17,10	407				407	Onvoorwaardelijk
	maart 2011	20,74	9.760			9.760	-	Onvoorwaardelijk
	maart 2013	20,74	4.880				4.880	Onvoorwaardelijk
	maart 2012	22,89	9.760				9.760	Onvoorwaardelijk
	maart 2014	22,89	4.880				4.880	Onvoorwaardelijk
	januari 2016	25,00	6.627				6.627	Onvoorwaardelijk
	januari 2017	9,90	42.475	11.723			54.198	Voorwaardelijk
	januari 2018	14,05	43.253				43.253	Voorwaardelijk
R.J. Kooijman	januari 2017	9,90	24.271	6.699			30.970	Voorwaardelijk
	januari 2017	9,90	37.136				37.136	Onvoorwaardelijk
	januari 2018	14,05	24.716				24.716	Voorwaardelijk
S.A.J. van Katwijk	januari 2017	9,90	11.426	3.154			14.580	Voorwaardelijk
	januari 2018	14,05	24.716				24.716	Voorwaardelijk
N.E. Blom[1]	maart 2011	20,74	2.667			2.667	-	Onvoorwaardelijk
	maart 2013	20,74	1.333				1.333	Onvoorwaardelijk
	maart 2012	22,89	7.813				7.813	Onvoorwaardelijk
	maart 2014	22,89	3.907				3.907	Onvoorwaardelijk
	januari 2016	25,00	3.408				3.408	Onvoorwaardelijk
	januari 2017	9,90	21.844	6.029			27.873	Voorwaardelijk
	januari 2018	14,05	22.244				22.244	Voorwaardelijk
Voormalige leden Raad van Bestuur	maart 2011	15,32	4.880			4.880	-	Onvoorwaardelijk
	maart 2012	17,10	11.067				11.067	Onvoorwaardelijk
	maart 2011	20,74	19.693			19.693	-	Onvoorwaardelijk
	maart 2012	22,89	7.813				7.813	Onvoorwaardelijk
	maart 2013	20,74	9.847				9.847	Onvoorwaardelijk
	maart 2014	22,89	3.907				3.907	Onvoorwaardelijk
Overig	maart 2011	15,32	3.000			3.000	-	Onvoorwaardelijk
	maart 2012	17,10	6.000				6.000	Onvoorwaardelijk
	maart 2011	20,74	134.872			134.872	-	Onvoorwaardelijk
	maart 2013	20,74	9.697				9.697	Onvoorwaardelijk
	maart 2012	22,89	153.896			7.499	146.397	Onvoorwaardelijk
	maart 2014	22,89	8.948				8.948	Onvoorwaardelijk
	maart 2013	26,00	168.140			8.988	159.152	Onvoorwaardelijk
	maart 2015	26,00	159.120			6.052	153.068	Onvoorwaardelijk
	maart 2014	8,31	124.899			4.927	119.972	Voorwaardelijk
	maart 2016	8,31	6.599				6.599	Voorwaardelijk
	maart 2015	13,55	114.109			44.707	69.402	Voorwaardelijk
	maart 2017	13,55	26.690	2.310			29.000	Voorwaardelijk
	maart 2018	11,82		1.355			1.355	Voorwaardelijk
	maart 2018	11,82		111.458			111.458	Voorwaardelijk
Totaal			**1.280.700**	**142.728**	**-**	**247.045**	**1.176.383**	

[1] *Per 1 juli 2011 is de heer N.E. Blom teruggetreden als statutair bestuurder.*

Uitoefening opties

In 2011 zijn geen opties uitgeoefend.

Toegekende aandelen

Onderstaand overzicht geeft de stand van het aantal toegekende aandelen aan de (voormalige) leden van de Raad van Bestuur.

Toelichting op de op aandelen gebaseerde betalingen en verbonden partijen

	Toekennings-datum	Openstaand per 31-12-2010	Voorwaardelijk toegekend	Onvoorwaardelijk toegekend	Vervallen	Openstaand per 31-12-2011	Status
Raad van Bestuur							
A.A. Röell	januari 2008	506		506		-	Onvoorwaardelijk
	januari 2009	8.838	2.439			11.277	Voorwaardelijk
	januari 2010	6.228				6.228	Voorwaardelijk
	januari 2011		8.128			8.128	Voorwaardelijk
R.J. Kooijman	januari 2009	5.050	1.394			6.444	Voorwaardelijk
	januari 2010	3.559				3.559	Voorwaardelijk
	januari 2011		5.940			5.940	Voorwaardelijk
S.A.J. van Katwijk	januari 2009	2.105	581			2.686	Voorwaardelijk
	januari 2010	3.559				3.559	Voorwaardelijk
	januari 2011		5.940			5.940	Voorwaardelijk
N.E. Blom[1]	januari 2008	260		260		-	Onvoorwaardelijk
	januari 2009	4.545	1.254			5.799	Voorwaardelijk
	januari 2010	3.203				3.203	Voorwaardelijk
	januari 2011		1.980			1.980	Voorwaardelijk
Totaal		**37.853**	**27.656**	**766**	**-**	**64.743**	

[1] *Per 1 juli 2011 is de heer N.E. Blom teruggetreden als statutair bestuurder.*

50. Verbonden partijen

Er is sprake van verbonden partijen als één partij zeggenschap kan uitoefenen over een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financiële en operationele beleid van de andere partij.
Voor KAS BANK gelden als belangrijkste verbonden partijen de leden van de Raad van Bestuur, de leden van de Raad van Commissarissen en Stichting Pensioenfonds KAS BANK.

Bezoldiging Raad van Bestuur *In duizenden euro's*	Basis-salaris	Korte termijn variabele beloningen	Pensioen bijdrage	Andere beloningen	Totaal beloning in contanten	Waarde toegekende opties	Waarde toegekende aandelen	Totaal bezoldiging
2011								
A.A. Röell	370	77	92	21	560	31	100	691
R.J. Kooijman	268	56	67	21	412	16	68	496
S.A.J. van Katwijk	268	56	67	45	436	8	63	507
N.E. Blom (tot 1-7-2011)	268	56	67	403 [2]	794	18	30	842
Totaal	**1.174**	**245**	**293**	**490**	**2.202**	**73**	**261**	**2.536**

[2] *De andere beloningen van de heer N.E. Blom bestaan uit één additioneel jaarsalaris en een bijdrage voor het pensioen.*

Bezoldiging Raad van Bestuur *In duizenden euro's*	Basis-salaris	Korte termijn variabele beloningen	Pensioen bijdrage	Andere beloningen	Totaal beloning in contanten	Waarde toegekende opties	Waarde toegekende aandelen	Totaal bezoldiging
2010								
A.A. Röell	350	48	87	23	508	163	71	742
R.J. Kooijman	250	26	62	24	362	93	41	496
S.A.J. van Katwijk	250	26	62	53	391	93	41	525
N.E. Blom	225	23	56	19	323	84	37	444
Totaal	**1.075**	**123**	**267**	**119**	**1.584**	**433**	**190**	**2.207**

Basissalaris

Deze post omvat de salarissen.

Variabele beloningen

Deze beloning is vastgesteld door de Raad van Commissarissen op basis van een voorstel van de Commissie voor Benoemingen en Beloningen. Binnen de variabele beloningen wordt onderscheid gemaakt tussen korte en lange termijn beloningen.

De korte termijn beloningen zijn gebaseerd op het behaalde resultaat en de realisatie van de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen van het verslagjaar. Het betreft hier de in geld uit te keren variabele beloning over het verslagjaar.

De lange termijn beloningen zijn gekoppeld aan de gemiddelde groei van de winst per aandeel over een periode van drie jaar en worden uitgekeerd in de vorm van aandelen.

Pensioenbijdrage
Deze post omvat de ten behoeve van leden van de Raad van Bestuur in de winst- en verliesrekening opgenomen lasten inzake pensioenen.

Andere beloningen
Deze post omvat lasten inzake afkoopregelingen, diensttijduitkeringen, non-activiteitsregelingen, de hypotheekbijdrage, de leasekosten en de door de werkgever betaalde premies.

Waarde toegekende opties en aandelen
Het betreft hier de waarde van de over het verslagjaar door de Raad van Commissarissen toegekende voorwaardelijke opties en aandelen, waarbij als uitgangspunt voor het aantal toe te kennen opties een 'at target performance' is gehanteerd (zie toelichting 49).

Door de actieve bestuurder A.A. Röell en de voormalig bestuurder N.E. Blom worden respectievelijk 3.228 (2010: 2.722) en 1.415 (2010: 1.155) certificaten van aandelen in de vennootschap gehouden.

Leningen
De actieve leden van de Raad van Bestuur houden geen (2010: geen) kredieten, leningen en garanties aan. Indien leden van de Raad van Bestuur gebruikmaken van de kredietfaciliteiten van de bank gelden dezelfde condities als voor het overige personeel.

51. Bezoldiging Raad van Commissarissen

Het aantal commissarissen ultimo 2011 is zes (2010: zes). De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen afzonderlijk, inclusief de vergoeding voor de subcommissies van de Raad en rekeninghoudend met BTW, is als volgt (in duizenden euro’s).

In duizenden euro's	2011	2010
R. Smit	48	5
J.M.G. Frijns	40	41
A.H. Lundqvist	40	37
R.A.H. van der Meer	46	42
R. Icke	45	29
R. Teerlink	32	20
D.J.M.G. Baron van Slingelandt (tot 5 mei 2010)	-	15
H. Donkervoort (tot 22 april 2010)	-	10
C. Griffioen (tot 22 april 2010)	-	10
Totaal	**251**	**209**

De leden van de Raad van Commissarissen houden geen (2010: geen) leningen en garanties aan bij KAS BANK en bezitten geen aandelen KAS BANK.

Toelichting op het honorarium controlerend accountant

52. Honorarium controlerend accountant

Hieronder volgt een overzicht van de kosten van KAS BANK's externe accountant KPMG Accountants N.V. voor de geleverde diensten, zoals verantwoord in de winst- en verliesrekening.

In duizenden euro's	2011	2010
KPMG Accountants N.V.:		
Controle van de jaarrekening	423	443
Andere controle opdrachten	390	278
Overig KPMG netwerk:		
Fiscale adviesdiensten	64	71
Andere niet-controle opdrachten	127	241
Totaal	**1.004**	**1.033**

Bovengenoemde bedragen zijn inclusief niet-terugvorderbare BTW ter hoogte van € 121.000 (2010: € 119.000).

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

In duizenden euro's		2011		2010
Baten				
Rentebaten	74.699		52.137	
Rentelasten	47.245		31.568	
Rente		27.454		20.569
Provisiebaten	75.457		77.491	
Provisielasten	13.065		15.533	
Provisie		62.392		61.958
Resultaat dochtermaatschappijen		2.510		2.080
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	7.021		8.759	
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	2.069		15.792	
Resultaat beleggingen		9.090		24.551
Overige baten		1.744		1.092
Totaal baten		**103.190**		**110.250**
Bedrijfslasten				
Personeelskosten	59.513		61.438	
Andere beheerskosten	28.631		24.838	
Afschrijvingen	3.948		4.689	
Operationele bedrijfslasten		92.092		90.965
Bijzondere waardeverminderingen		-2.013		-2.630
Totaal bedrijfslasten		90.079		88.335
Resultaat over de verslagperiode voor belastingen		**13.111**		**21.915**
Belastingen		2.881		3.460
Resultaat over de verslagperiode		**10.230**		**18.455**

Enkelvoudige balans

In duizenden euro's	31-12-2011	31-12-2010
Activa		
Geldmiddelen en tegoeden bij de centrale bank	1.135.736	731.545
Bankiers	511.553	2.254.347
Kredieten	1.443.330	774.596
Reverse repurchase agreements	656.056	524.111
Afgeleide financiële instrumenten	154.187	100.898
Beleggingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	181.871	176.328
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	1.168.288	1.326.911
Acute belastingvorderingen	9.520	32.517
Overige activa	10.242	11.519
Overlopende activa	10.408	18.518
Financiële vaste activa	127.450	127.335
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	3.008	2.106
Immateriële activa	5.148	5.898
Uitgestelde belastingvorderingen	1.314	1.423
Langlopende personeelsvorderingen	12.857	1.839
Totaal activa	**5.430.968**	**6.089.891**
Passiva		
Bankiers	457.397	2.056.500
Toevertrouwde middelen	4.571.534	3.662.783
Afgeleide financiële instrumenten	212.484	124.998
Verplichtingen tegen reële waarde met waardemutaties door de winst- en verliesrekening	-	17.044
Acute belastingverplichtingen	-	5.748
Overige schulden	1.452	16.977
Overlopende passiva	14.971	14.449
Voorzieningen	-	-
Uitgestelde belastingverplichtingen	4.262	3.280
Langlopende personeelsverplichtingen	835	1.096
Totaal verplichtingen	**5.262.935**	**5.902.875**
Aandelenkapitaal	15.699	15.699
Agioreserve	21.569	21.569
Herwaarderingsreserve	-5.332	18.181
Wettelijke reserve	3.451	4.105
Overige reserves	127.227	113.818
Onverdeelde winst	5.419	13.644
Totaal Eigen vermogen toekomend aan de aandeelhouders van de bank	**168.033**	**187.016**
Totaal passiva	**5.430.968**	**6.089.891**
Voorwaardelijke verplichtingen	26.703	27.211
Onherroepelijke faciliteiten	25.889	20.958

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Samenvatting van de waarderingsgrondslagen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW met toepassing van de waarderingsgrondslagen die zijn toegepast in de geconsolideerde jaarrekening op grond van artikel 362 lid 8 Titel 9 Boek 2 BW. Uitzondering hierop vormen de waarderingsgrondslagen ten aanzien van Financiële vaste activa en de verwerking van de Wettelijke reserve.

De jaarcijfers worden gepresenteerd in duizenden euro's, tenzij anders weergegeven. In tabellen opgenomen berekeningen zijn gebaseerd op niet-afgeronde bedragen; er kunnen zich derhalve afrondingsverschillen voordoen. De euro fungeert als de functionele valuta van KAS BANK.
Voor vergelijkingsdoeleinden zijn, daar waar nodig, de vergelijkende cijfers aangepast.

Voor zover van toepassing wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. Verschillen hebben betrekking op de consolidatie van de dochtermaatschappijen.

Gropesmaatschappijen en vorderingen op groepsmaatschappijen
De geconsolideerde dochtermaatschappijen en deelnemingen waarin KAS BANK invloed van betekenis op het zakelijk en financieel belang kan uitoefenen, worden in de enkelvoudige jaarrekening gewaardeerd op de netto-vermogenswaarde conform de waarderingsgrondslagen van KAS BANK, rekening houdend met de omvang van het door KAS BANK aangehouden belang. Het aandeel in het resultaat van de dochtermaatschappijen is in de winst- en verliesrekening opgenomen onder de post 'Resultaat dochtermaatschappijen'.

Groepsmaatschappijen en vorderingen op groepsmaatschappijen *In duizenden euro's*	**Groeps-maatschappijen**	**Vordering op groeps-maatschappijen**	**Totaal**
Stand per 1 januari 2011	127.335	8.945	136.280
Verstrekte lening	-	-788	-788
Vordering uit operationele activiteiten	-	-523	-523
Resultaat over de verslagperiode	2.510	-	2.510
Mutatie herwaarderingsreserve	-2.395	-	-2.395
Stand per 31 december 2011	**127.450**	**7.634**	**135.084**

Tot de belangrijkste dochtermaatschappijen per 31 december 2011 behoren:

- Amsterdam Depositary Company N.V. Amsterdam
- KAS Derivaten Clearing N.V. Amsterdam
- KAS BANK Effectenbewaarbedrijf N.V. Amsterdam
- KAS Trust B.V. Amsterdam
- KAS Servicing B.V. Amsterdam
- KAS Participatiemaatschappij B.V. Amsterdam
- Centrum voor Fondsenadministratie B.V. Amsterdam
- Addition Knowledge House B.V. Amsterdam
- KAS BANK OG Spuistraat B.V. Amsterdam
- KAS BANK OG NZVW B.V. Amsterdam
- KAS Europe BVBA Brussel
- KB Deutschland Holding GmbH Wiesbaden
  - KAS Investment Servicing GmbH Wiesbaden

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Een volledige lijst met dochtermaatschappijen is gedeponeerd bij het Handelsregister van de Kamer van Koophandel te Amsterdam. Behoudens een belang van 50% plus één aandeel in Addition Knowledge House B.V. houdt KAS BANK in alle dochtermaatschappijen een 100%-belang.

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen en herwaarderingsreserve
In 2009 heeft KAS BANK N.V. haar twee panden in Amsterdam en bijbehorende componenten ondergebracht in twee aparte B.V.'s: KAS BANK OG Spuistraat B.V. en KAS BANK OG NZVW B.V. Ook de aan deze panden gerelateerde herwaarderingsreserve is overgedragen.

Wettelijke reserve
De Wettelijke reserve is gevormd vanuit de Overige reserves en heeft betrekking op de geactiveerde eigen ontwikkelde software.

Ingekochte eigen aandelen
De ingekochte eigen aandelen zijn in de enkelvoudige jaarrekening in mindering gebracht op de Overige reserves.

Niet in balans opgenomen financiële verplichtingen

De vennootschap heeft zich op grond van artikel 403 lid 1 sub f van het Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9 hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de schulden die voortvloeien uit de rechtshandelingen van bovengenoemde dochtermaatschappijen behalve Addition Knowledge House B.V., KAS Europe BVBA, KB Deutschland Holding GmbH, KAS BANK OG Spuistraat B.V. en KAS BANK OG NZVW B.V.
Verder heeft KAS BANK intern € 5,0 miljoen kapitaal gealloceerd voor de Depotbank binnen KAS BANK German Branch voor eventuele verplichtingen van deze Depotbank.

Belastingen

Bovengenoemde vennootschappen zijn onderdeel van de fiscale eenheid van KAS BANK voor de vennootschapsbelasting, behoudens Amsterdam Depositary Company N.V., KAS Derivaten Clearing N.V., KAS BANK Effectenbewaarbedrijf N.V., Addition Knowledge House B.V., KAS Europe BVBA, KB Deutschland Holding GmbH, KAS Investment Servicing GmbH. De fiscale eenheid voor de omzetbelasting bevat de KAS BANK N.V., KAS Derivaten Clearing N.V., Addition Knowledge House B.V., KAS BANK OG Spuistraat B.V. en KAS BANK OG NZVW B.V.
KAS BANK is hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Verbonden partijen

In 2009 heeft KAS BANK de terreinen en gebouwen in eigen gebruik verkocht aan KAS BANK OG Spuistraat B.V. en KAS BANK OG NZVW B.V. en huurt van deze vennootschappen de in gebruik zijnde bedrijfsruimten.

Bestuursverklaring en ondertekening

Bestuursverklaring

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van KAS BANK verklaren hierbij dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van de uitgevende instelling en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

Amsterdam, 1 maart 2012

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van KAS BANK N.V.

Raad van Bestuur	Raad van Commissarissen
Jhr. mr. A.A. Röell, voorzitter	Drs. R. Smit RA, voorzitter
R.J. Kooijman RA, CFO	Prof. dr. J.M.G. Frijns, vicevoorzitter
Drs. S.A.J. van Katwijk	A.H. Lundqvist
	Prof. dr. R.A.H. van der Meer RA
	R. Icke RA
	Drs. R. Teerlink

Overige gegevens

Resultaatbestemming 2011

De statutaire bepalingen dienaangaande luiden:

Artikel 25 Uitkeringen, reserves, verliezen

1. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts dividenden en andere uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal**,** vermeerderd met de reserves die krachtens de Wet moeten worden aangehouden.
2. Uit de winst, die in het laatst verstreken boekjaar is behaald, wordt allereerst, zo mogelijk, op de preferente aandelen een dividend uitgekeerd, zijnde een percentage van het op die aandelen gestorte bedrag, welk percentage is gerelateerd aan het gemiddelde rendement op de vijf langstlopende staatsleningen, berekend op de wijze als hierna bepaald. De berekening van het percentage van het op de preferente aandelen uit te keren dividend geschiedt door het rekenkundig gemiddelde te nemen van het gemiddelde effectieve rendement van de leningen, als hiervoor bedoeld, zoals opgemaakt door het Centraal Bureau voor de Statistiek en gepubliceerd in de Officiële Prijscourant van NYSE Euronext Amsterdam N.V. berekend over de eerste twintig beursdagen van de laatste tweeëntwintig beursdagen, voorafgaande aan de dag van eerste uitgifte van preferente aandelen, verhoogd met een door de Raad van Bestuur vastgesteld en door de Raad van Commissarissen goedgekeurd percentage ter grootte van maximaal een half procentpunt afhankelijk van de dan geldende marktomstandigheden. Indien en voor zover de winst niet voldoende is om de hiervoor in dit lid bedoelde uitkering volledig te doen, zal het tekort worden uitgekeerd ten laste van de reserves.
3. In geval van intrekking met terugbetaling van preferente aandelen wordt op de dag van terugbetaling een uitkering gedaan op de ingetrokken preferente aandelen, welke uitkering berekend wordt zoveel mogelijk in overeenstemming met het bepaalde in lid 2 en lid 4 en wel naar tijdsgelang te berekenen over de periode vanaf de dag waarover voor het laatst een uitkering als bedoeld in lid 2 en lid 4 werd gedaan – dan wel indien de preferente aandelen na een zodanige dag zijn geplaatst: vanaf de dag van plaatsing – tot aan de dag van terugbetaling.
4. Indien in enig boekjaar de winst casu quo de uitkeerbare reserves niet toereikend zijn om de hiervoor in dit artikel bedoelde uitkeringen te doen, vindt in de daarop volgende boekjaren het hiervoor in lid 2, eerste twee zinnen, bepaalde en het bepaalde in lid 5 tot en met lid 6 eerst toepassing nadat het tekort is ingehaald.
5. De Raad van Bestuur is bevoegd met voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen de na toepassing van de vorige leden overblijvende winst geheel of gedeeltelijk toe te voegen aan de reserves.
6. De na reservering als bedoeld in het vorige lid eventueel resterende winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering. Besluit de Algemene Vergadering tot uitkering, dan geschiedt deze aan de houders van gewone aandelen in verhouding van hun bezit aan gewone aandelen.
7. Voor zover de Algemene Vergadering niet besluit tot uitkering van winst over enig boekjaar, wordt die winst bij de reserves gevoegd.
8. De Raad van Bestuur kan, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, besluiten tot uitkering van een interim-dividend indien aan het vereiste van lid 1 en lid 13 van dit artikel is voldaan. Op de uitbetaling van het interim-dividend is het bepaalde in lid 10 van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Overige gegevens

9. De Algemene Vergadering kan uitsluitend op grond van een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd voorstel van de Raad van Bestuur besluiten tot winstuitkering ten laste van een voor uitkering vatbare reserve.
10. De Algemene Vergadering kan op grond van een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd voorstel van de Raad van Bestuur besluiten tot uitkeringen van winst – of ook ten laste van een voor uitkering vatbare reserve – in aandelen van de vennootschap of in certificaten daarvan, zulks onverminderd het in artikel 4 van deze statuten bepaalde.
11. Winstuitkeringen vinden plaats ter plaatse en ten tijde als door de Raad van Bestuur te bepalen, doch uiterlijk binnen één maand na het daartoe door de Algemene Vergadering genomen besluit. Winstuitkeringen worden aangekondigd per brief aan aandeelhouders en tevens bij advertentie in een landelijk verschijnend dagblad en in de Officiële Prijscourant van NYSE Euronext Amsterdam N.V.
12. Winstuitkeringen waarover binnen vijf jaar na de dag waarop zij opeisbaar zijn niet is beschikt, vervallen ten bate van de vennootschap.
13. Tussentijdse uitkeringen geschieden met inachtneming van artikel 2:105, lid 4, Burgerlijk Wetboek.

Voorgestelde resultaatbestemming 2011

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, na goedkeuring door de Raad van Commissarissen, de volgende resultaatverdeling voor:

Bestemming van het resultaat volgens de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2011 *In duizenden euro's*	
Resultaat over de verslagperiode	10.230
Interim-dividend	-4.811
Voorgesteld slotdividend	-2.478
Voorgestelde toevoeging aan de overige reserves	**2.941**

Op basis van het resultaat over 2011 wordt aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgesteld een dividend van € 0,50 per aandeel uit te keren. Rekening houdend met het interim-dividend 2011 van € 0,33 per aandeel bedraagt het slotdividend € 0,17 per aandeel. De dividenduitkering bedraagt daarmee € 7,3 miljoen, waarvan als interim-dividend reeds € 4,8 miljoen is uitgekeerd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van KAS BANK N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2011 van KAS BANK N.V. te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2011,de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2011, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten, mutatieoverzicht eigen vermogen en kasstroomoverzicht over 2011 en de toelichting waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen. De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige balans per 31 december 2011 en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van KAS BANK N.V. per 31 december 2011 en van het resultaat en de kasstromen over 2011 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de enkelvoudige jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van KAS BANK N.V. per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 1 maart 2012
KPMG ACCOUNTANTS N.V.

M.A. Hogeboom RA

Verslag van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK

Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK ('de Stichting') beheert en administreert nagenoeg alle gewone aandelen in het geplaatste kapitaal in de vennootschap. De Stichting geeft daartegenover met medewerking van de vennootschap beperkt royeerbare certificaten uit. De Stichting oefent alleen zelf het stemrecht uit op aandelen waarvoor geen stemvolmacht aan de certificaathouders is afgegeven of waarvoor geen steminstructie is ontvangen. Op deze wijze wordt de continuïteit in de besluitvorming binnen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders bevorderd en kan er sprake zijn van een volwaardige vergadering, waarin niet een toevallige meerderheid van stemgerechtigden het besluitvormingsproces in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders kan bepalen.

Conform artikel 18 van de administratievoorwaarden van de Stichting brengt het bestuur hierbij verslag uit van zijn werkzaamheden in het verslagjaar.

Het bestuur heeft in 2011 eenmaal vergaderd voorafgaand aan de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Daarnaast heeft het bestuur telefonisch, schriftelijk en per e-mail contact onderhouden. Het bestuur was aanwezig in de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 28 april 2011.

In de vergadering is besproken de aanpassing van de statuten en administratievoorwaarden van de Stichting aan de wijziging van de Wet giraal effectenverkeer (Wge). De wijziging van de statuten en administratievoorwaarden betreft o.a. het schrappen van iedere verwijzing naar certificaten aan toonder en de omzetting hiervan naar certificaten op naam. De statuten en administratievoorwaarden zijn op 30 september 2011 gewijzigd. De profielschets voor de bestuursleden van de Stichting is aangepast aan de nieuwe governance structuur van de Stichting na de vorige statutenwijziging uit 2009.

Daarnaast is gesproken over de stand van zaken bij de vennootschap, de recente ontwikkelingen op het gebied van corporate governance en de wijziging van de statuten van de vennootschap. Het bestuur heeft alle punten op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besproken alsmede de daarin opgenomen voorstellen van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Naar aanleiding daarvan heeft het bestuur vragen gesteld aan de Raad van Bestuur van de vennootschap en uitleg op een aantal van de punten laten geven. Op basis hiervan en overwegende het belang van de certificaathouders, waarbij ook de belangen van de vennootschap, de daarmee verbonden onderneming en alle stakeholders werden betrokken, heeft de Stichting besloten om op alle punten van de agenda vóór te stemmen. De Stichting heeft geen externe adviezen ingewonnen.

Voor de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders d.d. 28 april 2011 heeft de Stichting aan 49 certificaathouders en/of hun gevolmachtigden stemvolmachten verleend, tegenover 103 het jaar ervoor. De aanwezige aandeelhouders en certificaathouders vertegenwoordigden 37,2% van het stemgerechtigde kapitaal in de vergadering. De Stichting vertegenwoordigde daarmee 62,8% van het stemrecht.

In 2011 is het totaal aantal gewone aandelen in het geplaatste kapitaal van de vennootschap ongewijzigd gebleven op 15.699.017. De Stichting administreerde hiervan aan het einde van het jaar 15.616.019 gewone aandelen, waartegenover evenzoveel certificaten zijn uitgegeven. Daarmee is circa 99,5% van het totaal uitstaande aandelenkapitaal gecertificeerd. In 2010 heeft geen verdere certificering plaatsgevonden.

De werkzaamheden verbonden aan de feitelijke administratie worden verricht door de vennootschap. De kosten van de Stichting over 2011 bedroegen circa € 20.000 en hadden met name betrekking op de vergoeding van de

bestuurders en de CF-omslag van het Centrum voor Fondsenadministratie. De vennootschap heeft zich verbonden om jaarlijks aan de Stichting een bedrag ter beschikking te stellen, waaruit deze en andere met de Stichting verband houdende kosten kunnen worden voldaan.

In 2011 was de heer drs. A. Baan volgens rooster aan de beurt om af te treden als lid van het bestuur. De heer Baan heeft zich voor herbenoeming beschikbaar gesteld voor een periode van twee jaar tot 2013. In 2013 heeft de heer Baan 12 jaar zitting in het bestuur van de Stichting. Het bestuur heeft de certificaathouders van de vennootschap via de website van de Stichting in kennis gesteld van de vacature in het bestuur en hen in de gelegenheid gesteld een aanbeveling te doen voor een kandidaat bestuurslid. Het bestuur heeft geen aanbevelingen ontvangen. Vervolgens heeft het bestuur de heer Baan als bestuurslid herbenoemd, zulks met ingang van 1 juli 2011 en voor een termijn van twee jaar. In 2012 is de heer Zwarts volgens rooster aan de beurt om af te treden en in 2013 de heren Scheffers en Baan.

De bestuursleden ontvangen voor hun bestuursfunctie ieder een bezoldiging van € 6.000 per jaar. De bestuursleden zijn geen met de vennootschap verbonden personen als bedoeld in artikel 4 lid 1 van de statuten van de Stichting.

Een overzicht van de functies van de bestuurders van de Stichting ligt ter inzage bij de vennootschap en is beschikbaar op de eigen website van de Stichting (www.stichtingadministratiekantoor.kasbank.com).

Amsterdam, 22 februari 2012

Het Bestuur:

Drs. A. Baan, voorzitter	(2013)
H. Zwarts	(2012)
H. Scheffers RA	(2013)

Verslag van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK Effectenbewaarbedrijf

Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK Effectenbewaarbedrijf ('de Stichting') houdt alle aandelen in KAS BANK Effectenbewaarbedrijf N.V. (KASEB) en heeft daartegenover aan KAS BANK niet-royeerbare certificaten van aandeel uitgegeven. KASEB treedt ten behoeve van KAS BANK op als bewaarder van effecten voor klanten van KAS BANK, voor zover dergelijke effecten door bewaring door KAS BANK tot het vermogen van KAS BANK zouden behoren. Iedere andere bedrijfsuitoefening dan de bewaring van effecten, die commercieel risico met zich meebrengt, is van het doel van KASEB uitdrukkelijk uitgesloten. De bewaring door KASEB vindt plaats onder toepassing van de 'Bepalingen betreffende de bewaarneming van effecten' ('Bepalingen'), waarin KAS BANK ten behoeve van haar klanten de juiste nakoming van alle verplichtingen van KASEB jegens hen garandeert.

De werkzaamheden verbonden aan de bewaring worden verricht door KAS BANK, die tevens als directie van KASEB optreedt. De Bepalingen kunnen door KAS BANK en KASEB tezamen worden gewijzigd en aangevuld, mits daarvoor de voorafgaande goedkeuring van de Stichting is verkregen. In de Statuten van de Stichting is bepaald dat tenminste de helft van het aantal bestuursleden dient te bestaan uit anderen dan personen in dienst van KAS BANK of van met haar gelieerde instellingen. Aan dat vereiste wordt voldaan.

Op 2 februari 2012 heeft het bestuur van de Stichting vergaderd over de jaarrekening van KASEB over 2011. Ook is aan het bestuur van de Stichting gerapporteerd dat de accountant heeft vastgesteld dat de door KAS BANK getroffen regelingen ten aanzien van vermogensscheiding in opzet en bestaan in overeenstemming zijn met de wettelijke bepalingen hierover. Besproken is voorts de wijzigingen in de Wet giraal effectenverkeer per 1 januarie 2011 en de mogelijke gevolgen daarvan voor de bewaarbedrijven. Na goedkeuring en vaststelling van de jaarrekening werd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van KASEB de directie van de vennootschap decharge verleend voor het door haar in 2011 gevoerde beleid.

In 2011 was de heer Mr. D.H. Cross volgens rooster aan de beurt om af te treden als lid van het bestuur. De heer Cross werd door het bestuur herbenoemd, nadat de Raad van Commissarissen van KAS BANK de herbenoeming had goedgekeurd.
In 2012 is de heer Mr. R.P. Voogd aan de beurt om af te treden als lid van het bestuur. De heer Voogd is door het bestuur herbenoemd onder de voorwaarde van goedkeuring van de benoeming door de Raad van Commissarissen van KAS BANK.

Amsterdam, 2 februari 2012

Het Bestuur:
Mr. D.H. Cross, voorzitter (2014)
Mr. R.P. Voogd (2012)
R.J. Kooijman RA (2013)

Verslag van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS Derivaten Clearing

Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS Derivaten Clearing ('de Stichting') houdt alle aandelen in KAS Derivaten Clearing N.V. (KASDC) en heeft daartegenover aan KAS BANK niet-royeerbare certificaten van aandeel uitgegeven. KASDC treedt ten behoeve van KAS BANK op als clearing member en als houder van de derivatenposities van de klanten van KAS BANK. Iedere andere bedrijfsuitoefening die commercieel risico met zich meebrengt, is van het doel van KASDC uitdrukkelijk uitgesloten. Het aanhouden door KASDC van posities van klanten vindt plaats onder toepassing van de 'Bepalingen betreffende het aanhouden van afgeleide rechten (derivaten)' ('Bepalingen'), waarin KAS BANK ten behoeve van haar klanten de juiste nakoming van alle verplichtingen van KASDC jegens hen garandeert. De administratie van de posities wordt verricht door KAS BANK. De Bepalingen kunnen door KAS BANK en KASDC tezamen worden gewijzigd en aangevuld, mits daarvoor de voorafgaande goedkeuring van de Stichting is verkregen. In de Statuten van de Stichting is bepaald dat tenminste de helft van haar bestuur dient te bestaan uit anderen dan personen in dienst van KAS BANK of van met haar gelieerde instellingen. Aan dat vereiste wordt voldaan.

Op 2 februari 2012 heeft het bestuur van de Stichting vergaderd over de jaarrekening van KASDC over 2011. Ook is aan het bestuur van de Stichting gerapporteerd dat de accountant heeft vastgesteld dat de door KAS BANK getroffen regelingen ten aanzien van vermogensscheiding in opzet en bestaan in overeenstemming zijn met de wettelijke bepalingen hierover. Na goedkeuring en vaststelling van de jaarrekening werd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van KASDC de directie van de vennootschap decharge verleend voor het door haar in 2011 gevoerde beleid.

In 2011 was de heer Mr. D.H. Cross volgens rooster aan de beurt om af te treden als lid van het bestuur. De heer Cross werd door het bestuur herbenoemd, nadat de Raad van Commissarissen van KAS BANK de herbenoeming had goedgekeurd.
In 2012 is de heer Mr. R.P. Voogd aan de beurt om af te treden als lid van het bestuur. De heer Voogd is door het bestuur herbenoemd onder de voorwaarde van goedkeuring van de benoeming door de Raad van Commissarissen van KAS BANK.

Amsterdam, 2 februari 2012

Het Bestuur:
Mr. D.H. Cross, voorzitter (2014)
Mr. R.P. Voogd (2012)
R.J. Kooijman RA (2013)

Corporate governance

De aangepaste Nederlandse corporate governance code van de Commissie Frijns is op 1 januari 2009 in werking getreden. De corporate governance code bevat principes en concrete bepalingen die het bestuur, de commissarissen en de aandeelhouders van beursvennootschappen in Nederland tegenover elkaar in acht moeten nemen. Het betreft regels van moderne, breed gedragen, algemene opvattingen over goede corporate governance. Daarnaast is op 1 januari 2010 de Code Banken van de Nederlandse Vereniging van Banken in werking getreden. De Code Banken heeft vooral betrekking op het functioneren in de specifiek bancaire context, waarbij risicobeheersing, klant centraal en beloningsbeleid bijzondere aandacht krijgen. In dit hoofdstuk worden de naleving van de corporate governance code en de Code Banken en de hoofdlijnen van de corporate governance structuur van KAS BANK verantwoord.

Hieronder volgt een overzicht van de recente ontwikkelingen op het gebied van corporate governance bij de vennootschap. Daarna volgen de hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de vennootschap waarin het stelsel van het bestuur door de Raad van Bestuur, van het toezicht daarop door de Raad van Commissarissen, van de verantwoording daarover aan de kapitaalverschaffers en van de zeggenschap van de kapitaalverschaffers uiteengezet wordt. Ook wordt het bezoldigingsbeleid, de kapitaalstructuur en de financiële verslaglegging toegelicht.
De beschrijving is onder meer gebaseerd op de statuten zoals deze luiden per 19 mei 2011.

Recente ontwikkelingen

Nederlandse corporate governance code
In december 2008 is de Nederlandse corporate governance code geactualiseerd door de Monitoring Commissie Corporate Governance Code. De geactualiseerde code is op 1 januari 2009 in werking getreden. Met ingang van 1 januari 2010 is de corporate governance code aangewezen als de officieel na te leven gedragscode voor Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. De belangrijkste aanpassingen ten opzichte van de vorige code uit december 2004 liggen op het gebied van de bezoldiging van de bestuurders, risicobeheersing, de verantwoordelijkheid van aandeelhouders en de diversiteit in de samenstelling van de Raad van Commissarissen. De corporate governance code is opgenomen in de Staatscourant van 3 december 2009, nr 18499 en is te vinden op www.commissiecorporategovernance.nl.

KAS BANK heeft een overzicht gepubliceerd op haar website, waarin wordt aangeven hoe zij de corporate governance code toepast en waarin per best practice bepaling wordt aangegeven of er sprake is van 'comply or explain'. KAS BANK past nagenoeg alle best practice bepalingen toe ('comply') en geeft op slechts twee bepalingen een 'explain'. Het betreft best practice bepaling II.1.1 (KAS BANK heeft haar huidige bestuurders voor onbepaalde tijd benoemd) en III.5.10/14 (KAS BANK heeft een gecombineerde benoemingen- en beloningencommissie). Ten aanzien van best practice bepaling II.1.1 geldt overigens dat deze wel zal gelden voor nieuwe bestuurders. Het overzicht ('Toepassing door KAS BANK van de Nederlandse corporate governance code') is te vinden onder www.kasbank.com/Investorrelations/CorporateGovernance.

Code Banken
De Code Banken is op 1 januari 2010 in werking getreden en is van toepassing op alle banken in Nederland. De principes uit de Code Banken richten zich op verdere versterking van de governance binnen de banken, verbeterd risicomanagement, audit en beheerst beloningsbeleid. De Code Banken is een vorm van zelfregulering en is te beschouwen als het nemen van de eigen verantwoordelijkheid door de Nederlandse banken naar aanleiding van de financiële crisis. De banken hebben lessen getrokken uit de financiële crisis en

zijn hard bezig met het uitvoeren van de Code Banken. De Code Banken is te vinden op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken (www.nvb.nl).

KAS BANK heeft een overzicht gepubliceerd op haar website, waarin wordt aangeven hoe zij de Code Banken toepast en waarin per principe wordt aangegeven of er sprake is van 'comply or explain'. Bij alle principes is sprake van 'comply'. Het overzicht ('Toepassing door KAS BANK van de Code Banken') is te vinden onder www.kasbank.com/Investorrelations/CorporateGovernance.

Hierna wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de corporate governance code en de Code Banken en over de wijze waarop KAS BANK deze codes toepast.

Corporate governance
KAS BANK heeft het afgelopen jaar de Code Banken verder geïmplementeerd. De risicobereidheid en het lage risicoprofiel van de bank zijn opnieuw vastgesteld en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. De strategische ontwikkelingen en de voorgenomen samenwerking met een Duitse partner zijn in alle vergaderingen van de Raad van Commissarissen aan de orde geweest. Een nieuw - zorgvuldig, beheerst en duurzaam - beloningsbeleid voor de hele bank is vastgesteld. De Raad van bestuur is teruggebracht van vier naar drie leden en een herverdeling van aandachtsgebieden binnen de Raad van Bestuur heeft plaatsgevonden. Een programma van permanente educatie is voor Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur ingevuld. Deze punten worden hieronder nader toegelicht.

Risk Management

- De risicomanagement aanpak binnen KAS BANK, het doel van risicomanagement en de stappen naar een adequate organisatie van risicomanagement zijn met de Raad van Commissarissen besproken en binnen de bank verder aangescherpt. De beschrijving van opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen is verder verbeterd.
- De risicobereidheid van de bank is met de Raad van Commissarissen besproken en door de Raad van Commissarissen goedgekeurd.
- Het beloningsbeleid van de bank is opnieuw vastgesteld en getoetst aan de Regeling beheerst beloningsbeleid; het beloningsbeleid van de bank is besproken met de Raad van Commissarissen.
- De bank beschikt over een productgoedkeuringsproces.
- De interne audit functie heeft eind 2010 een audit verricht naar de implementatie van de Code Banken.

Beloningsbeleid

- Mede naar aanleiding van de invoering van de Regeling beheerst beloningsbeleid is een nieuw beloningsbeleid voor de bank voorbereid. Uitgangspunt daarbij is geweest dat er sprake moet zijn van een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid, dat in lijn is met de strategie en risicobereidheid van de bank en waarbij rekening gehouden wordt met de lange termijn belangen van de bank, de relevante internationale context en het maatschappelijke draagvlak.
- Het beloningsbeleid is besproken met de Raad van Commissarissen en voldoet aan de voorschriften van de Code Banken.

Permanente educatie

- Voor de leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur is in 2010 een format opgesteld waarin de leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur kunnen bijhouden hoeveel tijd zij hebben besteed aan permanente educatie. De format bestaat uit een aantal categorieën die betrekking hebben op relevante ontwikkelingen binnen de bank en de financiële sector, op de zorgplicht jegens de klant, op de integriteit, op risicomanagement, op financiële verslaglegging en op audit (onderwerpen conform de Code Banken).
- Begin 2011 is voor de leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur een intensief programma van permanente educatie georganiseerd door een aantal externe deskundigen.
- Ook in 2012 is er een programma van permanente educatie om de deskundigheid van de commissarissen verder te verdiepen, mede naar aanleiding van nieuwe wet- en regelgeving. Behalve de onderwerpen genoemd in de Code Banken zal ook aandacht worden besteed aan performance management en belonen teneinde de deskundigheid op deze gebieden voldoende te waarborgen.
- Voor nieuwe commissarissen wordt direct na hun benoeming een introductieprogramma opgesteld met presentaties door het senior management. Daarnaast hebben leden van de Raad van Commissarissen meegelopen op verschillende afdelingen binnen de bank.

Zelfevaluatie Raad van Commissarissen

- Eind 2011 is de Raad van Commissarissen gestart met een zelfevaluatie van het eigen functioneren en dat van de commissies met behulp van een extern deskundige. De uitkomsten hiervan zijn begin 2012 besproken en een aantal actiepunten zijn uitgezet. Zo is besloten tot het opzetten van een operations programma om de kennis en het begrip van de belangrijkste basisprocessen verder te vergroten.
- In de zelfevaluatie is ook meegenomen het profiel van de Raad van Commissarissen, de aanwezige competenties en de relatie tussen de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur.

Moreel-ethische verklaring

- Ieder lid van de Raad van Bestuur heeft een moreel-ethische verklaring ondertekend. De verklaringen zijn getekend in maart 2010 en op de website van de vennootschap geplaatst. De tekst zoals die door de leden van de Raad van Bestuur is getekend, is gelijk aan de tekst zoals die is voorgesteld door de Commissie Maas.
- Begin 2011 is de moreel-ethische verklaring vertaald naar de medewerkers. De moreel-ethische verklaring voor de medewerkers is opgenomen in het personeelsboek van de vennootschap, dat voor alle medewerkers geldt. Alle medewerkers van de bank dienen zich bij hun dagelijkse werkzaamheden aan de principes uit het personeelsboek te houden.

Klant centraal

- Introductie Client Service Reviews: de contacten met onze klanten zijn verder geïntensiveerd door de introductie van Client Service Reviews. Vrijwel het gehele klantenbestand heeft hieraan deelgenomen. Deze onderzoeken hebben tot doel om zowel risico's en oneffenheden uit de weg te ruimen als om de kwaliteit van de dienstverlening en de klanttevredenheid verder te optimaliseren. In 2011 is de gemiddelde waardering van onze klanten gestegen ten opzichte van 2010. Dit proces is in 2011 onverminderd doorgezet. Ook het intakeproces voor nieuwe klanten is versneld en geprofessionaliseerd.
- KAS BANK kent uitsluitend zakelijke klanten voor wie de zorgplicht een enigszins andere invulling kent.

Aanpassing statuten

- De statuten van KAS BANK zijn per 19 mei 2011 aangepast aan enkele wijzigingen in het Nederlandse vennootschapsrecht. Deze wijzigingen betreffen de herziening van de kapitaalbeschermingsregels (wijziging in de wet dat de vennootschap eigen volgestorte aandelen tot maximaal de helft van het geplaatste kapitaal kan inkopen), de invoering van de Wet aandeelhoudersrechten (gewijzigde oproepingstermijn voor de AVA, invoering van de verplichte registratiedatum, mogelijkheid van elektronische communicatiemiddelen bij besluitvorming, mogelijkheid elektronische oproeping AvA) en de Europese transparantierichtlijn (verplichting om jaarrekening binnen 4 maanden zonder verlengingsmogelijkheid op te maken). Daarnaast is een aantal tekstuele wijzigingen doorgevoerd.
- De statuten en administratievoorwaarden van de Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK zijn aangepast aan de wijziging van de Wet giraal effectenverkeer (Wge). Deze wijzigingen betreffen o.a. het schrappen van iedere verwijzing naar certificaten aan toonder. De nieuwe Wge is gericht op een betere bescherming van de belegger in effecten en op verdergaande dematerialisatie in het effectenverkeer.

Hoofdlijnen Corporate governance structuur

Raad van Bestuur

KAS BANK is een structuurvennootschap. Dat betekent dat de bepalingen van Titel 4, afdeling 6 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek op haar van toepassing zijn. De vennootschap wordt bestuurd door een Raad van Bestuur bestaande uit twee of meer bestuurders. De Raad van Bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de vennootschap betrokkenen af. De werkwijze van de Raad van Bestuur ligt vast in de statuten van de vennootschap en in het reglement Raad van Bestuur. De statuten en het reglement zijn op de website van de vennootschap beschikbaar.

De bestuurders worden benoemd door de Raad van Commissarissen en kunnen door hem worden ontslagen. De Raad van Commissarissen geeft kennis aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van een voorgenomen benoeming van een bestuurder. De Ondernemingsraad wordt in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over een voorgenomen besluit tot benoeming of ontslag van een bestuurder van de vennootschap. Over een voorgenomen ontslag van een bestuurder hoort de Raad van Commissarissen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Een aantal bestuursbesluiten is onderworpen aan voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen respectievelijk van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Krachtens aanwijzing door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de Raad van Bestuur bevoegd onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen te besluiten tot uitgifte van aandelen, daaronder begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, of tot beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht bij uitgifte van aandelen, daaronder begrepen het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, tot een maximum van 10% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap en een additionele 10% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap, indien de uitgifte van deze additionele 10% geschiedt in het kader van een fusie of acquisitie. Krachtens machtiging van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de Raad van Bestuur voorts bevoegd onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen tot inkoop van eigen aandelen. Deze aanwijzing c.q. machtiging wordt jaarlijks aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders gevraagd voor de daarin gespecificeerde aantallen en geldt steeds voor 18 maanden.

Elke vorm van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en bestuurders wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van bestuurders spelen die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of de betreffende bestuurders, behoeven voorafgaande goedkeuring

van de Raad van Commissarissen. In voorkomende gevallen van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en bestuurders zullen de best practice bepalingen van de corporate governance code (II.3.2-II.3.4) worden nageleefd. In het verslagjaar is geen sprake geweest van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en bestuurders.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van KAS BANK heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en staat de Raad van Bestuur met raad terzijde. Bij ontstentenis van alle bestuurders berust het bestuur van de vennootschap tijdelijk bij de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden ondernemingen en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de vennootschap betrokkenen af. De werkwijze van de Raad van Commissarissen ligt vast in de statuten van de vennootschap en in het reglement Raad van Commissarissen. Daarnaast heeft de Raad van Commissarissen een profielschets vastgesteld voor zijn omvang en samenstelling. De Raad van Commissarissen is zodanig samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de Raad van Bestuur en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. Het reglement en de profielschets zijn op de website van de vennootschap beschikbaar.

De leden van de Raad van Commissarissen worden op voordracht van de Raad van Commissarissen benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Bestuur, de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de Ondernemingsraad kunnen aan de Raad van Commissarissen personen aanbevelen om als commissaris te worden voorgedragen. De Ondernemingsraad heeft recht van bezwaar tegen een door de Raad van Commissarissen voorgenomen voordracht. De Ondernemingsraad heeft daarnaast een versterkt aanbevelingsrecht ten aanzien van de commissaris met sociaal beleid in de portefeuille.

Elke vorm van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en commissarissen wordt vermeden. Besluiten tot het aangaan van transacties waarbij tegenstrijdige belangen van commissarissen spelen die van materiële betekenis zijn voor de vennootschap en/of de betreffende commissarissen, behoeven voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen. In voorkomende gevallen van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en commissarissen zullen de best practice bepalingen van de corporate governance code (III.6.1-III.6.4) worden nageleefd. In het verslagjaar is geen sprake geweest van belangenverstrengeling tussen de vennootschap en commissarissen.

Een commissaris kan maximaal driemaal voor een periode van vier jaar zitting hebben in de Raad van Commissarissen. Een commissaris treedt af op de leeftijd van 72 jaar. Een commissaris kan onder bepaalde omstandigheden (bijvoorbeeld bij verwaarlozing van zijn taak of ingrijpende wijziging van omstandigheden) op verzoek van de Raad van Commissarissen worden geschorst of ontslagen door de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

KAS BANK stimuleert een volwaardige deelname van aandeelhouders aan de besluitvorming in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door zo veel mogelijk aandeelhouders en certificaathouders actief uit te nodigen en beperking van het stemrecht zo veel mogelijk te elimineren. Een houder van aandelen of certificaten die één procent (1%) van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigt, kan onder bepaalde voorwaarden een onderwerp op de agenda laten plaatsen. Het uitgangspunt dat in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de aandeelhouder stemrecht heeft en de certificaathouder alleen het woord kan voeren

wordt steeds meer verlaten. Jaarlijks wordt tenminste één Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden.

De certificaathouder die in persoon of via een gemachtigde aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders deelneemt, krijgt desverzocht van Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK ('Administratiekantoor') onbeperkt en onvoorwaardelijk volmacht om in die vergadering stemrecht uit te oefenen. Dus ook in situaties die wel omschreven worden als 'oorlogstijd' (dreigend vijandig bod, één partij met een 25%-belang of het belang van de vennootschap is in het geding) wordt stemvolmacht verleend. De certificaathouder kan zijn stemrecht naar eigen inzicht uitoefenen. De certificaathouder kan ook een bindende steminstructie aan het Administratiekantoor geven.

De bevoegdheden van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zijn in wet en statuten vastgelegd. De belangrijkste bevoegdheden zijn hieronder zakelijk weergegeven:

- goedkeuring van besluiten die een belangrijke verandering van de identiteit of het karakter van KAS BANK of haar onderneming met zich meebrengen;
- vaststelling van het bezoldigingsbeleid en goedkeuring van de aandelen- en optieregeling Raad van Bestuur;
- benoeming en bezoldiging leden Raad van Commissarissen;
- opzeggen van het vertrouwen in de Raad van Commissarissen;
- vaststelling van de jaarrekening;
- uitkering van de na reservering resterende winst aan de aandeelhouders of toevoeging aan de reserves;
- dechargeverlening Raad van Bestuur;
- dechargeverlening Raad van Commissarissen;
- verlenen van de bevoegdheid aan de Raad van Bestuur tot uitgifte van aandelen en machtigen van de Raad van Bestuur tot inkoop eigen aandelen;
- besluit tot wijziging van de statuten van de vennootschap, tot het aangaan van een juridische fusie of splitsing dan wel tot ontbinding van de vennootschap (op gezamenlijk voorstel van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen).

De overdracht van gewone aandelen en de overdracht van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten van aandelen, alsmede het omwisselen van certificaten in gewone aandelen in de vennootschap kan zonder statutaire beperking plaatsvinden.

Bezoldigingsbeleid

Het bezoldigingsbeleid van de Raad van Bestuur wordt op voorstel van de Raad van Commissarissen vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Binnen het vastgesteld bezoldigingsbeleid wordt de beloning van de individuele bestuurders en het toekennen van de korte en lange termijn variabele beloning bepaald door de Raad van Commissarissen op voorstel van de Commissie voor Benoemingen en Beloningen. Het remuneratierapport van de Raad van Commissarissen bevat een verslag van de wijze waarop het bezoldigingsbeleid in het afgelopen boekjaar in de praktijk is gebracht. De hoofdlijnen van het bezoldigingsbeleid en van het remuneratierapport, alsmede van de vastgestelde verschillende salariscomponenten van de individuele bestuurders zijn opgenomen in het verslag van de Raad van Commissarissen. Het bezoldigingsbeleid en het remuneratierapport zijn ook op de website van de vennootschap te raadplegen.

Kapitaalstructuur
Het aandelenkapitaal van de vennootschap bestaat uit gewone aandelen en cumulatief preferente aandelen. Alle aandelen staan op naam. Bewijzen van aandelen worden niet uitgegeven. Per eind 2011 bedraagt het aantal uitstaande gewone aandelen KAS BANK 15.699.017 (gelijk aan ultimo 2010). Daarnaast zijn 25 cumulatief preferente aandelen uitgegeven aan Stichting Preferente Aandelen KAS BANK. Het grootste gedeelte van de gewone aandelen in het geplaatste kapitaal van de vennootschap (circa 99,5% per ultimo 2011) wordt beheerd en geadministreerd door Stichting Administratiekantoor Aandelen KAS BANK, die daartegenover eenzelfde aantal certificaten op naam heeft uitgegeven. De nominale waarde van de aandelen en certificaten KAS BANK is één euro (€ 1,00). Ieder aandeel en ieder certificaat geven recht op het uitbrengen van één stem. Er zijn geen bijzondere zeggenschapsrechten verbonden aan de aandelen of certificaten. Er is geen stemrecht op door de vennootschap zelf gehouden aandelen of certificaten KAS BANK.

Financiële verslaglegging
In opdracht van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden de jaarstukken van de vennootschap door een externe accountant gecontroleerd. De jaarrekening van de vennootschap wordt door de Raad van Bestuur opgesteld en, na voornoemde controle en bespreking met de Raad van Commissarissen, ter vaststelling aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en ter bespreking aan de Ondernemingsraad voorgelegd. Tegelijk met de aanbieding van de jaarrekening aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders brengt de Raad van Bestuur schriftelijk verslag uit over de zaken van de vennootschap en het gevoerde bestuur. De externe accountant woont de vergadering van de Raad van Commissarissen bij waarin de jaarrekening wordt besproken.

In de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders legt de Raad van Bestuur verantwoording af aan de kapitaalverschaffers over het in het afgelopen boekjaar gevoerde bestuur en legt de Raad van Commissarissen aan hen verantwoording af over het daarop uitgeoefende toezicht.

Na het voorstel tot vaststelling van de jaarrekening komt in de jaarvergadering een voorstel aan de orde om, in verband met de jaarrekening en hetgeen daaromtrent in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aan de orde is gekomen, decharge te verlenen aan de bestuurders voor hun bestuur. Vervolgens komt het voorstel aan de orde om decharge te verlenen aan de leden van de Raad van Commissarissen voor hun toezicht in het afgelopen boekjaar.

Wijziging van de statuten
Een besluit tot wijziging van de statuten van de vennootschap wordt genomen door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op gezamenlijk voorstel van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur in een vergadering waarin tenminste twee/derde gedeelte van het geplaatste kapitaal is vertegenwoordigd. Is in de vergadering het vereiste kapitaal niet vertegenwoordigd dan wordt een nieuwe vergadering, te houden tenminste drie en ten hoogste vijf weken na de eerste vergadering, bijeen geroepen, waarin onafhankelijk van het vertegenwoordigd kapitaal een besluit kan worden genomen. Bij de oproeping van de vergadering wordt het onderwerp 'wijziging van de statuten' vermeld en wordt een afschrift van het voorstel tot wijziging ten kantore van de vennootschap ter inzage gelegd en kosteloos verkrijgbaar gesteld.

Beschrijving van de beschermingsconstructies van KAS BANK

Stichting Preferente Aandelen KAS BANK
Stichting Preferente Aandelen KAS BANK ('Stichting') heeft ten doel het waarborgen van de belangen van de vennootschap, de met haar verbonden onderneming en alle daarbij betrokkenen, onder meer ter bescherming

tegen invloeden die de zelfstandigheid, continuïteit en/of identiteit van de vennootschap en de onderneming zouden kunnen aantasten. Aan de Stichting is een recht verleend tot het nemen van cumulatief preferente aandelen in het kapitaal van de vennootschap tot een nominaal bedrag dat overeenkomt met 50% van het ten tijde van het nemen van die aandelen, in de vorm van gewone aandelen nominaal geplaatste kapitaal.
De Stichting zal van het optierecht gebruikmaken wanneer het bestuur van de Stichting daartoe besluit ('call-optie'). Het criterium hierbij kan onder meer zijn of er sprake is van een (dreigende) vijandige intentie of een bedreiging van de zelfstandigheid, continuïteit of identiteit van de vennootschap. De Stichting kan niet worden verplicht tot het nemen van preferente aandelen (geen 'put-optie').

Het bestuur van de Stichting wordt gevormd door drie onafhankelijke leden: de heren mr. H.G. van Everdingen (voorzitter), drs. R.A.L. Verstraeten en dr. A.H.G. Rinnooy Kan. De bestuursleden worden benoemd door het bestuur zelf. Benoeming vindt plaats na overleg met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van de vennootschap.

Ten kantore van de vennootschap is voor aandeelhouders en certificaathouders een lijst ter inzage neergelegd, waarop worden vermeld de functies die de bestuursleden van de Stichting bekleden of hebben bekleed, voor zover deze van belang zijn in verband met de vervulling van hun taak.

KAS BANK AMSTERDAM

P.O. Box 24001
1000 DB Amsterdam
The Netherlands
Spuistraat 172
1012 VT Amsterdam
The Netherlands
T: +31 20 557 59 11

KAS BANK LONDON

5th Floor
10 Old Broad Street
London EC2N 1AA
United Kingdom
T: +44 20 7153 36 00

KAS BANK WIESBADEN

Biebricher Allee 2
65187 Wiesbaden
Germany
T: +49 611 1865 3800